اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

شنبه
• ۲۹ مرداد ۱۴۰۱
• ۲۲ محرم ۱۴۴۴
• ۲۰ اوت ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۴۴۷ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۱۲۹ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

سرمقاله

آقای دولت در یک سالی که گذشت چه کردید؟ ۲

دستاوردهای یک‌ساله صمت ۴

یادداشت‌های امروز

وظیفه تنظیم بازار بر دوش دولت است ۸

ممنوعیت؛ راه حمایت از تولید نیست ۱۲

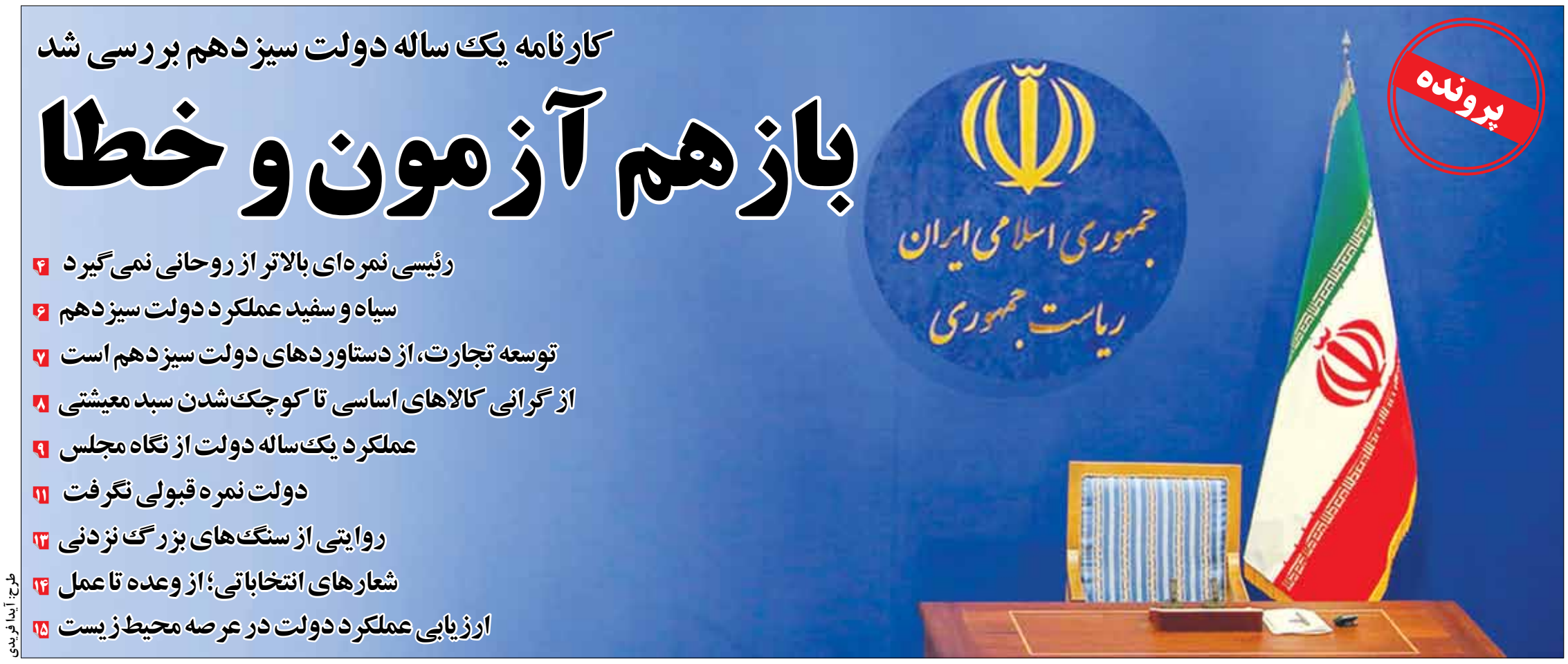
گفت‌وگوها

حذف ارز ترجیحی قیمت مواد اولیه را افزایش داد ۳

هیچ؛ دستاورد دولت برای بخش معدن ۱۲

طرح: آیدا فریدی

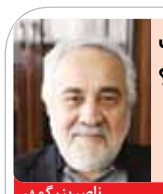
رئیسی نمره‌ای بالاتر از روحانی نمی‌گیرد ۴
سیاه و سفید عملکرد دولت سیزدهم ۶
توسعه تجارت، از دستاوردهای دولت سیزدهم است ۷
از گرانی کالاهای اساسی تا کوچک‌شدن سبد معیشتی ۸
عملکرد یک‌ساله دولت از نگاه مجلس ۹
دولت نمره قبولی نگرفت ۱۱
روایتی از سنگ‌های بزرگ نزدنی ۱۳
شعارهای انتخاباتی؛ از وعده تا عمل ۱۴
ارزیابی عملکرد دولت در عرصه محیط زیست ۱۵

سر مقاله

آقای دولت در یک سالی که گذشت چه کردید؟

ناصر بزرگمهر
nbozorgmehr@yahoo.com
به نام او که هر چه بخواهد همان می‌شود

اولین سالگرد آغاز به کار دولت فخیمه سیزدهم که توسط هشتمین رئیس‌جمهوری ایران سید ابراهیم رئیسی، ریاست می‌شود، است.

او که در انتخابات ۱۴۰۰ با شعار مبارزه با فساد، رانت و توجه به عدالت پیروز شد، بعد از مراسم تحلیف در روز سه‌شنبه، ۱۲ مرداد و با معرفی وزیران به مجلس، تقریبا از ابتدای شهریور، کار خود را شروع کرد.

حالا یک سال از این اتفاق گذشته است و فرصت مناسبی است تا کارنامه یکساله دولت سیزدهم مورد بررسی قرار گیرد، اما ترجیح دادیم که فقط بخشی از شعارها و وعده‌های انتخاباتی ریاست دولت را مطرح کنیم؛ شاید در هفته دولت، ریاست محترم جمهوری، در مصاحبه‌های تلویزیونی خود بگویند که این وعده‌ها به کجا رسیده است؟

زیرا آقای رئیس‌جمهوری حتما بهتر از هر کسی به یاد دارند که در روزهای انتخابات چه شعارهایی داده و در مصاحبه‌های خود چه فرموده‌اند و از چه روزنه‌هایی صحبت و چه نقدهایی به دولت گذشته وارد کردند و الان در چه شرایطی هستیم.

کاهش تورم، کاهش بیکاری، افزایش تولید، واردات کافی، پرداخت معوقات کادر درمان، توجه به بازنشستگان، مبارزه با فساد، ساخت ۴ میلیون مسکن، فعال کردن اقتصاد گردشگری، توجه به اقتصاد دریا، تضمین سرمایه‌گذاری برای ایرانیان، ثبات در بازار، ارزان کردن ارز، بالا بردن ارزش پول ملی و ادامه مذاکرات هسته‌ای برای رفع تحریم‌ها و ده‌ها مورد دیگر از زبان شخص رئیس‌جمهوری که به آنها اشاره خواهیم کرد.

بدون شک در این یک سال کارهای بسیاری انجام شده است؛ کنترل کرونا، واردات واکسن، انجام سفرهای استانی، گسترش مناسبات بین‌المللی، پیشرفت در برجام که امیدواریم کلید حل بسیاری از مشکلات اقتصادی داخلی هم بشود.

اما تورم، بی‌ارزش شدن پول ملی و گرانی ارز، مسکن، خودرو و وسایل زندگی، کمر مردم را خم کرده است.

تورم یکی از مهم‌ترین تهدیدهای اقتصادی هر جامعه است؛ تولید پول و کنترل نکردن آن و چاپ اسکناس، پاشنه آشیل ثبات و توسعه است. ریاست محترم جمهوری این نکته را قبل از شروع کار می‌دانستند و خودشان به‌صراحت در نقد دولت قبلی فرمودند:

"تورم ۳۲۰ درصدی در ۸ سال گذشته اصلا قابل قبول نیست. قیمت گوشت ۵ برابر شده، قیمت خودرو ۸ برابر و قیمت مسکن ۷ برابر. این وضعیت را چگونه مردم تحمل کنند؟ ما باید اقدامات‌مان منجر به این بشود که تورم به نیم و بعد هم به سمت یک‌رقمی شدن حرکت کند."

حالا این روزها، دنیای مجازی پر از تصاویر رئیس‌جمهوری با همین نوع سخنان است که حتما دفتر روابط عمومی ریاست‌جمهوری، این موارد را ملاحظه و گزارش واقعی دیدگاه‌های مردم را به رئیس‌جمهوری ارائه می‌کنند.

رئیس‌جمهوری چندین بار به دست کردن در جیب مردم و بی‌ثباتی بازار ارز و کم‌ارزش شدن پول ملی تاکید و به‌صراحت ابراز کردند در چنین شرایطی هیچ کس نمی‌تواند به کار و تولید و سرمایه‌گذاری و صادرات و واردات اطمینان داشته باشد و همه تلاش را باید برای

مدیریت بازار ارز و تقویت پول ملی به‌کار گرفت.

الان سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان و همه مردم می‌پرسند، چرا سازمان امور مالیاتی و سایر سازمان‌های دولتی با گرانفروشی و بی‌ارزش کردن پول ملی، دست در جیب ما می‌کنند؟

آقای رئیس‌جمهوری در یکی از مصاحبه‌های خود درباره وضعیت ارزی فرمودند:

"پولی که باید به سفره مردم برود، به دست چند دلال رفته و همه به این موارد واقف هستند. ما باید شرایط را اصلاح کنیم تا این پول به جیب مردم برود."

حالا سوال این است که این بانک مرکزی ضعیف، در این یک سال چه کرد که پول ارزی از دست چند دلال، به جیب مردم برود و آیا عملا همان شیوه ادامه نیافته است؟

رئیس محترم جمهوری در مناظره‌های انتخاباتی و در مصاحبه‌های از قبل تعیین‌شده تلویزیونی با سوالات آبکی از پیش آماده شده چند مجری، به ده‌ها نکته اشاره کرده‌اند که باید حداقل ۲۵ درصد آنها در سال اول فعالیت دولت تحقق می‌یافت یا به شیوه‌ای عمل می‌شد که در ۳ سال آینده به‌صورت کامل تحقق یابد. بخشی از سرفصل‌های فرمایشات ایشان چنین بوده است:

- جای برخورد با فساد در دولت است.
- جای فرد فاسد در دولت نیست.
- بانک‌ها را مانع تولید می‌دانیم.
- اصلاح نظام بانکی ضرورت کشور است.
- بورس، قلک تامین مالی دولت نیست.
- بزرگ‌ترین مشکل مسکن، زمین است که ما در اختیار قرار می‌دهیم.
- مسکن جوانان با ما و ازدواج با شما.
- اشتغالزایی سالانه برای یک میلیون نفر و ۴ میلیون نفر در ۴ سال.
- ساخت یک میلیون واحد مسکونی در هر سال.
- صنعت ساختمانی پیشران است؛ ۴ میلیون واحد مسکونی می‌سازیم.
- کاسب‌ها و مستاجران و بقیه از کرونا آسیب دیدند. ما باید به پساکرونا فکر کنیم.
- سهم صادرات به کشورهای منطقه تا ۵۰ میلیارد دلار افزایش می‌یابد.
- کاهش نرخ مالیات؛ مثلا اگر ۲۵ درصد است باید به ۱۰ درصد برسد.
- ارز تک‌نرخی را باید باب کرد؛ ارز چندنرخی فساد جدی است.
- هیچ فیلتری در دوران قوه قضاییه من انجام نشده است.
- من خودم در فضای مجازی هستم و ۲ میلیون فالور دارم.
- همه باید دسترسی آزاد و ارزان به اینترنت داشته باشند.
- هیچ روزنامه و رسانه‌ای در دوره و زمان من بسته و محدود نشده است.
- حقوق معلمان باید افزایش یابد تا سر کلاس دغدغه نداشته باشند.
- دستمزد کارگران باید متناسب با تورم باشد.
- ساماندهی حقوق‌های نجومی.
- ارائه کارت خرید به ۳ دهک پایین جامعه.
- ایجاد عدالت در همه شئون جنسیتی، اقتصادی و اجتماعی.
- مدیریت ارز صادراتی.
- فعال کردن دیپلماسی اقتصادی.
- تسهیل صدور مجوزهای تولید و کسب‌وکار.
- از بین بردن قاچاق.
- مقابله با زمین‌خواری و تبدیل سند عادی به سند رسمی.
- ایجاد سامانه‌های شفافیت و جامع اطلاعات اقتصادی و عملکرد شرکت‌های دولتی.
- ایجاد سامانه نظام مالیاتی عادلانه.
- حذف نظام بروکراسی و فسادزای امور مالیاتی.

رئیس محترم جمهوری تاکید داشتند: انتظار مردم این است که در سطوح مختلف با صداقت با آنها حرف زده شود و حرف نادرست زده نشود.

تاکید ایشان بر راستگویی بسیار مهم است و ما امیدواریم در هفته دولت، دولتمردان با توجه به سخنان رئیس‌جمهوری و با صداقت بگویند در یک سالی که گذشت چه کردند؟

کارنامه یک ساله دولت سیزدهم بررسی شد

بازهم آزمون و خطا

یک سال از مراسم تنفیذ حکم ریاست جمهوری سیدابراهیم رئیسی گذشت و کارنامه یک ساله دولت او اکنون پیش‌روی مردم قرار دارد.

حالا دولت، ۳ سال دیگر برای تحقق وعده‌های مهمی مانند ساخت و بهره‌برداری از ۴ میلیون واحد مسکونی، بهبود وضعیت معیشت مردم به‌ویژه دهک‌های پایین درآمدی، گره‌نزدن اقتصاد و سفره مردم به تحریم‌ها و پیامدهای ناشی از آن و... وقت دارد. بسیاری معتقدند در یک سال گذشته و برخلاف وعده‌های داده شده، اتفاقات خوبی در حوزه اقتصاد و زندگی مردم و معیشت آنها رخ نداده و حتی اوضاع بدتر نیز شده است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد تورم سالانه موادغذایی و اقلام خوراکی، ۸۶ درصد افزایش یافته و هزینه‌های زندگی شهری به‌ویژه در کلانشهرها به‌طرز عجیبی، سیر صعودی داشته است.

تورم کاهش نیافته و همچنان عدد آن در بیش از ۴۰ درصد در نوسان است، نرخ ارز بالا رفته و بر قیمت سکه و طلا افزوده شده است، همچنین بر اثر آزادسازی قیمت‌ها و حذف ارز ۴۲۰۰تومانی بر قیمت بسیاری از مواد غذایی و کالاهای اساسی افزوده شده و در مقابل، سبد معیشت خانوار کم‌وزن‌تر از هر زمان دیگری شده و سفره دهک‌های کم‌درآمد و متوسط، خالی‌تر شده است.

برخی از کارشناسان نیز معتقدند تا امروز، نه وعده ایجاد ۵۰۰ هزار شغل محقق شده است، نه احداث یک‌میلیون واحد مسکونی و نه عقب‌نشینی ۲۰درصدی قیمت خودرو.

دولت سیزدهم با حمایت مستقیم مجلس شورای اسلامی، طرح بزرگ حذف ارز ۴۲۰۰تومانی و انجام جراحی عظیم اقتصادی را کلید زده و برخلاف وعده‌ها، همچنان زیرساخت‌های اجرای آن مانند اعطای کالابرگ برای جبران افزایش نرخ اقلام خوراکی اساسی فراهم نشده و ارزش ریال در برابر دلار نیز روند نزولی دارد. همچنان نظارت دقیقی بر بازارها نمی‌شود و همه بازارها در حال رقابت تنگاتنگ برای جهش نرخ هستند.

هرچند اقدامات دولت در همین یک سال، مدافعانی هم دارد. با جست‌وجوی کوتاهی در موتور جستجوگر گوگل به نگاه‌ها و استدلال‌های گوناگون کارشناسان و مدافعان عملکرد یک ساله دولت می‌رسیم. این گروه کاهش ۱۸ درصدی تورم، رشد ۳۹ درصدی ترانزیت خارجی، رونق گرفتن ساخت مسکن، پرداخت وام بدون ضامن، بهبود وضعیت اشتغال، افزایش تولید برق، افزایش تجارت خارجی، کاهش رشد نقدینگی و موفقیت دولت در فروش نفت را از مهم‌ترین دستاوردهای دولت رئیسی در یک سال گذشته برمی‌شمارند.

ما نیز پرونده این شماره صمت را به عملکرد دولت سیزدهم در یک سال سکانداری بر کشور اختصاص دادیم و نظرات موافق و مخالف در حوزه‌های گوناگون را جویا شدیم.

برآیند نظر کارشناسان بر مدیریت اقتصاد با آزمون‌وخطا دلالت دارد و اینکه باید منتظر نتایج یا آثار بسیاری از اقدامات دولت در سال‌های آینده بود.

با این همه، قضاوت عملکرد یک ساله دولت سیزدهم با شما...

خبرهای خوش از زبان سخنگوی دولت

دولت سیزدهم در حالی یک سالگی را پشت‌سر گذاشت که سخنگوی دولت در تشریح اقدامات مثبت انجام‌شده به بیان نکاتی پرداخت. علی بهادری‌جهرمی در نشست اخیر با خبرنگاران، مطالب زیر را به‌عنوان خبرهای خوش دولت عنوان کرد:

– پس از ۱۰ سال از بلاتکلیفی موضوع رتبه‌بندی معلمان، پیش از یک‌سالگی دولت سیزدهم، این وعده رئیس‌جمهوری اجرا شد.

– در حوزه صنعت فضایی، تحول را در این صنعت آغاز کرده‌ایم و دولت مصمم است عقب‌ماندگی‌ها را جبران کند.

– در مجموع ۳۱ سفر استانی که یک رکوردشکنی در برنامه‌های دولت بود، کمک کرد دولت در میدان با مشکلات کشور و مردم مواجه شود و تفاهم بیشتری بین مردم و دولت شکل بگیرد.

– سازمان امور اداری و استخدامی با موافقت سازمان برنامه‌وبودجه، پیشنهادی برای افزایش مستمری صندوق‌های بازنشستگی لشگری و کشوری و همچنین کارمندان دولت ارائه کرده که با آنها موافقت شده است.

– پیشنهاد افزایش حقوق کارمندان دولت در دست بررسی است و ماه آینده شاهد نهایی شدن این پیشنهاد خواهیم بود.

– ۲۳۳ هزار طرح مثل وام فرزندآوری و خودرو برای جوانی جمعیت اختصاص یافت.

– دولت مصمم به اصلاح نظام بانکی است و با جدیت در این مسیر پیش می‌رود.

– طرح تشکیل وزارت بازرگانی در مجلس اعلام وصول شد و به تصویب رسید.

– مسکن با فاصله عرضه و تقاضا در کشور دچار چالش می‌شود؛ از این‌رو دولت سعی در عرضه دارد، چون مصوبات مُسکن‌های کوتاه‌مدت است و آثار بنیادی نیازمند تکمیل این طرح‌هاست.

– دولت توانسته با اقدامات مثبت و همکاری مردم، پس از یک سال، از مرگ روزانه ۶۳۰ نفر از کرونا جلوگیری کند.

– طرح نسخه‌نویسی الکترونیکی از اقدامات مهم وزارت بهداشت در یک سال گذشته است.

– امسال مردم باید جشن همگانی شدن بیمه را بگیرند که مرهون تلاش همکاران در وزارت بهداشت با همکاری نهادهای مسئول دیگر است.

– وزارت صنعت، معدن و تجارت، آیین‌نامه واردات خودرو را تقدیم دولت کرد که کلیات آن در جلسه هیات وزیران تصویب شد.

– طرح آبرسانی غدیر در خوزستان ۸۶ درصد پیشرفت داشته و با سرعت بسیار ادامه دارد.

– طرح نظارت ستادی از وزارتخانه‌ها، ابتکاری است که در دولت سیزدهم انجام شده و در راستای آن، رئیس‌جمهوری تاکنون از ۶ وزارتخانه بازدید داشته است.

نظرگاه

جراحی اقتصادی منجر به قطع عضو نشود!

علیرضا شهبازی – عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس: لازم می‌دانم در نخستین سالگرد آغاز به‌کار دولت سیزدهم و با توجه به فرارسیدن هفته دولت، نکاتی را به استحضار آقای رئیس‌جمهور، دولتمردان و نمایندگان محترم عرض کنم.

سفرهای استانی ریاست جمهوری به تمام استان‌های کشور در یک سال گذشته، یکی از اقدامات قابل‌تحسین و نشان‌دهنده اعتقاد ایشان به حضور میدانی برای حل مشکلات است.

اگرچه این سفرها می‌تواند به‌عنوان جلوه‌ای از رابطه نزدیک دولت با مردم باشد و به افزایش اعتماد عمومی منجر شود، اما اگر با پیگیری برای اجرای مصوبات صادرشده و به ثمر نشستن نتایج آن، همراه نشود، می‌تواند ناامیدی و نارضایتی مردم را به‌دنبال داشته باشد.

تصمیمات اقتصادی دولت و مجلس به‌ویژه حذف ارز ترجیحی، افزایش میزان درآمدهای مالیاتی و تصمیمات مشابه با عنوان جراحی اقتصاد کشور، لازم است با اقدامات موثر و پیشگیرانه در کاهش پیامدهای تورم و فشارهای اقتصادی بر مردم همراه باشد تا جراحی اقتصادی منجر به قطع عضو نشود! این در حالی است که این روزها، دغدغه مردم نجیب کشورمان به تامین نیازهای اولیه کاهش پیدا کرده است؛ بنابراین اگر این مقدمات، به خوبی فراهم نشود، بیم آن می‌رود که موج گرانی‌های طاقت‌فرسا و تورم کمرشکن، علاوه بر کاهش قدرت خرید مردم، نارضایتی‌های احتمالی و خسارت‌های معنوی و مادی جبران‌ناپذیری را به‌دنبال داشته باشد.

تصمیم دولت به تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت و تشکیل وزارت بازرگانی در حاشیه استیضاح اعلام وصول شده، می‌تواند پیامدهای خسارت‌باری را به تولید نیمه‌جان کشور وارد کند. در اکثر کشورهای توسعه‌یافته یا نوظهور صنعتی، سیاست‌گذاری تولید و تجارت در یک وزارتخانه به‌طور منسجم انجام می‌شود. اگر محصولی که تولید می‌شود، متناسب با نیاز بازار نباشد، صرفا اتلاف منابع را به‌دنبال دارد.

اگر این تصمیم خلق‌الساعه به‌منظور خارج کردن طرح استیضاح انجام نشده و حاصل تصمیم کارشناسی است، چرا در لایحه بودجه ۱۴۰۱، به آن اشاره‌ای نشده است؟ چرا در سند تحول دولت مردمی، ابلاغ شده از سوی ریاست محترم جمهوری در اسفند ۱۴۰۰، هیچ بحثی از تفکیک نشده است؟ بنابراین به‌منظور حفظ وضعیت تولید و اشتغال فعلی کشور و جلوگیری از تعطیلی کارخانجات و بیکاری کارگران عزیز که می‌تواند از آثار تشکیل وزارت بازرگانی و همراستا نبودن سیاست‌های تجاری با سیاست‌های تولیدی باشد، لازم است دولت از پیگیری این موضوع که مغایر با قوانین، فرامین و تاکیدات رهبر معظم انقلاب مبنی بر حمایت از تولید ملی، قوانین و سیاست‌های بالادستی و سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی است، خودداری کند.

از دولت انتظار می‌رود به‌منظور جلوگیری از سردرگمی و بلاتکلیفی بیشتر فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان، در نخستین فرصت ممکن مذاکرات برجام را فارغ از توافق یا عدم‌توافق جمع‌بندی و تعیین‌تکلیف کند.

اگرچه به باور کارشناسان اقتصادی، برجام می‌تواند برکات فراوانی را نصیب اقتصاد کشور کند، اما طولانی شدن بلاتکلیفی در این تصمیم‌گیری نیز خسارت‌های بی‌شماری را نصیب تولید و اقتصاد کشور خواهد کرد.

به رئیس‌جمهوری پیشنهاد می‌دهم وزرا را مکلف کند با دعوت مستمر از نخبگان اقتصادی، از نظرات ایشان در تصمیم‌گیری‌ها بهره‌مند شوند تا هم با انعکاس این امر در فضای رسانه‌ای، نسبت به افزایش دیوار اعتماد بین دولت و مردم بهره‌مند شویم و هم پیامد تصمیمات غیرکارشناسی در زندگی روزمره مردم و فعالان اقتصادی کاهش یابد.

از رسانه ملی انتظار می‌رود همان‌گونه که پاسداشت زبان فارسی را با جدیت پیگیری می‌کند، نسبت به مطالبه‌گری از مجریان درباره شعار سال، مسائل و مصائب اقتصادی، تورم، سیستم بانکی، بحران محیط‌زیست، بحران آب، بحران خاک، بحران اعتیاد، بحران خانمانسوز فساد اداری و سایر مشکلات بنیادین کشور، به‌طور مستمر اقدام کرده تا شیرینی زبان فارسی با شیرینی رونق اقتصاد، تولید و حفظ محیط‌زیست و بهبود وضعیت معیشت مردم توأمان شود.

از فضای مجازی

حل مشکلات اقتصادی در دستور کار قرار گیرد

محمدمهدی مزروعی- کارشناس ارشد اقتصاد: حدود یک سال از عمر دولت سیزدهم می‌گذرد و ابراهیم رئیسی و تیم اقتصادی او که از ابتدای تبلیغات انتخاباتی بر رشد و شکوفایی اقتصادی تاکید داشتند، با گذشت زمان نیز نتوانستند به آن همه شعارها و وعده‌های شیرین اقتصادی جامه عمل بپوشانند.

در زمینه بورس در سال نخست ریاست‌جمهوری ابراهیم رئیسی، رشد ۶.۴ درصدی شاخص کل بورس را شاهد بودیم که در مقایسه با نرخ تورم ۱۲ ماه گذشته که به ۴۴.۳۵ درصد می‌رسد، عملکردی ضعیف و غیرقابل قبول را برای بازار سرمایه شاهد هستیم.

این بازدهی ضعیف اعتماد سرمایه‌گذاران را به بازار سرمایه کاهش داده است؛ به‌گونه‌ای که اصلی‌ترین و مهم‌ترین نیاز حال حاضر بازار بورس، اطمینان مردم به این بازار حیاتی است که با عملکرد ضعیف تیم اقتصادی دولت، این اطمینان به‌طور چشمگیری کاهش یافته است.

در زمینه ساخت مسکن نیز همان‌گونه که واضح است دو عامل اصلی برای ساخت، زمین و منابع مالی هستند. در کنار عوامل ذکرشده، موانع جدی‌تری هم وجود دارد که از آن جمله می‌توان به تامین انرژی در کنار اتصال به شبکه آب و برق اشاره کرد. با استناد به سخنان مصطفی رجبی‌مشهدی، سخنگوی صنعت برق، هزینه سرمایه‌گذاری برای تامین برق یک میلیون واحد مسکونی در سال حدود ۱۵ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود که این مبلغ بیش از ۵۰ درصد بودجه وزارت نیرو است و به‌دلیل بدهی سنگین این وزارتخانه به بخش خصوصی، نمی‌توان چندان امیدی به جذب سرمایه در این بخش داشت.

از دیگر موانع موجود در بخش ساخت مسکن ملی، وضعیت بحرانی منابع آبی است. بیش از ۳۰ شهر ایران در مرحله تنش آبی و کاهش بارندگی قرار دارند که توسعه شبکه آبرسانی به اطراف شهرها و اماکنی که مسکن ملی در آن ساخته می‌شود را بسیار سخت و طاقت‌فرسا کرده است.

بارش‌های سیل‌آسای هفته‌های گذشته نیز که می‌شد با مدیریت به‌موقع و موثر تبدیل به یک فرصت طلایی برای ذخیره‌سازی و احیای منابع زیرزمینی شود، با سوءمدیریت تبدیل به خرابی و ویرانی‌های جبران‌ناپذیر شد.

از دیگر موانع مهم در ساخت مسکن ملی، هزینه‌های سرسام‌آور ساخت آن است؛ ساختی که قیمت‌های مختلفی برای آن ارائه می‌شود؛ تا جایی که اختلافات شدیدی بین بخش خصوصی و دولت ایجاد کرده و این اختلاف قیمت‌ها ناشی از سیاست‌گذاری‌های غلط دولتمردان در بخش مواد اولیه و نیز واسطه‌گری بین بخش تولید مواد اولیه و سازنده‌ها بوده است.

ابراهیم رئیسی در تبلیغات انتخاباتی یکی از برنامه‌های مهم خود پس از رسیدن به صندلی ریاست‌جمهوری را ایجاد سالانه یک‌میلیون شغل عنوان کرده بود، اما با تکیه بر گزارش مرکز آمار، یکی دیگر از دستاوردهای دولت سیزدهم را باید کاهش ۹۸ هزار شغل حداقل بهار ۱۴۰۰ تا بهار ۱۴۰۱ نامید.

وظیفه ایجاد شغل برای جوانان طبق قانون اساسی برعهده ریاست شورای‌عالی اشتغال است که شخص رئیس‌جمهوری است و وی با تنفیذ این وظیفه به وزیر کار، عملا این وظیفه را به شخصی بی‌تجربه و غیرمتخصص واگذار کرده است؛ شخصی که تا قبل از یک‌سالگی عمر وزارت خود، به‌دلیل نداشتن تخصص و کارآیی در این مسئولیت از سمت خود استعفا داد.

واضح است تولید اشتغال تنها در صورتی امکان‌پذیر است که ما شاهد افزایش تولیدات داخلی باشیم و این امر مهم زمانی به مرحله واقعیت می‌رسد که شاهد توسعه ظرفیت تولیدی یک واحد تولیدکننده باشیم یا واحدهای تولیدی ازکارافتاده دوباره به چرخه فعالیت بازگردند.

برای ایجاد فرصت‌های شغلی باید سرمایه‌گذاری صورت گیرد که وضع نابسامان اقتصادی و افزایش تحریم‌ها، جذب سرمایه‌گذاران خارجی را دشوار کرده است. در این شرایط، آورده بخش صادرات که می‌تواند سبب ایجاد هزاران شغل و کسب درآمدهای ارزی شود نیز با کندی وارد می‌شود.

در کنار تمام موارد یادشده برخی حذف ارز دولتی را بزرگ‌ترین شکست اقتصادی دولت در یک سال گذشته می‌دانند؛ تا جایی‌که تناقض بین آمارهای دولتی و واقعیت زندگی و معیشت به‌وضوح برای همگان قابل درک و فهم است.

از یک طرف مدافعان حذف ارز ترجیحی، مدعی مهار تورم، توقف رشد نقدینگی و بهبود اوضاع معیشتی مردم هستند و از طرف دیگر کاهش قدرت خرید به‌شدت ملموس است.

برخی کارشناسان معتقدند این تصویرسازی و بازی با اعداد ازسوی دولت برای مردم عادی پذیرفتنی نیست و تنها زمانی این حس رضایت ایجاد می‌شود که عملا شاهد کاهش قیمت‌ها باشیم. کاش دولت تلاش برای حل‌وفصل مشکلات اقتصادی و معیشتی از طریق روش‌های تخصصی و کارشناسانه را در دستور کار قرار می‌داد.

رئیسی نمره‌ای بالاتر از روحانی نمی‌گیرد

روایتی از سنگ‌های بزرگ نزدنی

شعارهای انتخاباتی؛ از وعده تا عمل

بررسی عملکرد اقتصادی دولت سیزدهم در گفت‌وگو با یک اقتصاددان

حذف ارز ترجیحی، قیمت مواد اولیه را افزایش داد

عکس: صمت

فاطمه امیراحمدی: عملکرد دولت سیزدهم را می‌توان در حوزه اقتصادی و غیراقتصادی به‌طور کلی طبقه‌بندی کرد. تلاش دولت برای حل بسیاری از معضلات اجتماعی به‌لحاظ رابطه مردم با دولت بسیار سهل‌تر شده، اما معیشت مردم با توجه به اجرای طرح جراحی اقتصادی با افزایش نرخ تسعیر ارز و قیمت کالاهای اساسی و ضروری مردم، در وضعیت بدتر قرار گرفته و با افزایش شاخص هزینه زندگی، قدرت خرید اقشار ضعیف کاهش یافته است. با وجود پرداخت یارانه نقدی گفته می‌شود ۹۰ درصد جامعه (که دهک‌های یک تا ۹ قرار دارند) پوشش داده شده، اما با افزایش ۴ تا ۵ برابری افزایش قیمت کالاهای اساسی و سایر کالاهای ضروری مصرفی مردم، فشار زیادی به قشر حقوق‌بگیر ثابت و اقشار با درآمدهای پایین جامعه وارد می‌شود. پرداخت یارانه نقدی با توجه به اینکه باعث انبساطی شدن اعتبارات ریالی بودجه دولت می‌شود، از سوی دیگر، با افزایش پایه پولی، موجب افزایش حجم و رشد نقدینگی شده و با توجه به رابطه مستقیم رشد نقدینگی با تورم، افزایش نرخ تورم را به‌همراه خواهد داشت. در ادامه صمت گفت‌وگویی با امین دلیری، اقتصاددان و مدرس دانشگاه در حوزه عملکرد دولت سیزدهم در یک سال سکانداری سیدابراهیم رئیسی داشته که در ادامه می‌خوانید.

◉ عملکرد یک ساله دولت در حوزه‌های اقتصادی و غیراقتصادی را به‌عنوان یک اقتصاددان چگونه ارزیابی می‌کنید؟

دولت سیزدهم در حالی کار خود را شروع کرد که همه‌گیری و شیوع کووید ۱۹ و مرگ‌ومیر بالای ناشی از ابتلا به ویروس کرونا، یکی از بزرگ‌ترین مشکلات اجتماعی دولت سیزدهم و پیش‌روی او بود و مبارزه با آن، یکی از اولویت‌های نخست دولت سیزدهم در راه ریشه‌کن کردن این بیماری همه‌گیر به‌شمار می‌آمد. دولت، سیاست خود را بر تامین واکسن کرونا از طریق واردات و تولید داخلی متمرکز کرد. پیگیری‌های رئیس‌جمهوری باعث شد این معضل اجتماعی در کمتر از ۶ ماه مهار شود و تلفات انسانی به پایین‌ترین میزان برسد. این یک موفقیت بزرگ برای دولت سیزدهم بود، اما در حوزه روابط خارجی و دیپلماسی فعال، موفقیت دیگر دولت به‌ویژه شخص رئیس‌جمهوری، دنبال کردن دیپلماسی فعال در ایجاد و تقویت رابطه با کشورهای همسو و مستقل از سیاست‌های امریکا و کشورهای همسوی غربی بود. این سیاست تا حدودی توانست از فشار حداکثری تحریم‌های یک‌جانبه امریکا بکاهد و توازنی در قدرت اقتصادی، سیاسی ایجاد کند. پیوستن در بلوک‌بندی جدید با کشورهای عضو شانگهای، گسترش رابطه با کشورهایی مانند چین، روسیه و برخی از کشورهای همسو با سیاست‌های جمهوری اسلامی ایران، این بلوک‌بندی را تقویت کرد.

◉ در حوزه صنعت، دولت چه عملکردی داشته است؟

برگشت واحدهای تولیدی تعطیل شده و راه‌اندازی مجدد آنها، یکی از کارهای مثبت دولت سیزدهم است. راه‌اندازی بسیاری از واحدهای تولیدی که به‌دلیل خصوصی‌سازی، تعطیل شده بودند، اقدام موثری در صنعت است. این سیاست و رویه به شخص رئیس‌جمهوری برمی‌گشت. زمانی که ایشان در سمت رئیس قوه‌قضاییه مسئولیت داشتند، بسیاری از صنایع بزرگ و مادر که به‌دلیل خصوصی‌سازی، به تعطیلی کشیده شده بود، دوباره راه‌اندازی شدند و این سیاست در دولت سیزدهم ادامه یافت. تحول در طرح جامع مالیاتی و راه‌اندازی و تمرکز بر سامانه‌های اطلاعات مودیان و پایانه‌های فروشگاهی و سروسامان دادن به کارتخوان‌ها و تکمیل اطلاعات درآمدی مودیان مالیاتی، از جمله تلاش‌های خوب دولت سیزدهم برای برقراری عدالت مالیاتی است. البته برای سروسامان به نظام مالیاتی راه طولانی را در پیش دارد که باید با تکمیل سامانه اطلاعات مودیان و تجمیع درآمدهای اشخاص حقیقی و حقوقی، بستر لازم برای وصول مالیات حقه دولت فراهم شود.

◉ یکی از انتقادهای شما به دولت سیزدهم در حوزه سیاست‌های ارزی بوده است. در این‌باره توضیح می‌دهید.

در حوزه سیاست‌های ارزی، تغییر نرخ تسعیر با متابعت از نرخ بازار و حذف ارز ترجیحی در راستای تک‌نرخی کردن نرخ ارز، به‌تدریج از ابتدای سال ۱۴۰۱ آغاز شد. براساس تغییرات نرخ ارز، طبق قانون بودجه ۱۴۰۱، نرخ محاسباتی کالاهای علی‌القاعده باید با نرخ ارز تک‌نرخی بازار یا حداقل با نرخ ارز نیمایی محاسبه شود. حذف ارز ترجیحی و تغییر نرخ محاسباتی براساس نرخ ارز بازار، شوک قیمتی شدیدی بر قیمت کالاهای اساسی، ضروری و مواد اولیه واحدهای تولیدی که وابستگی به واردات داشتند، وارد کرد. برای نخستین‌بار تورم ماهانه کالا در پایان خرداد به ۵۲ درصد رسید، که این افزایش نرخ، یک رکورد بود که در اقتصاد ایران سابقه نداشت. به همین دلیل، دولت با تقدیم یک لایحه دو فوریتی، مجبور شد نرخ محاسباتی کالاهای وارداتی را تعدیل کند یا به نرخ قبلی بازگرداند. ارزیابی عملکرد دولت سیزدهم در حوزه فعالیت‌های اقتصادی در بخش تولیدات صنعتی و کشاورزی، هنوز منجر به رشد اقتصادی از ناحیه تولید نشده است. آمار اقتصادی منتشرشده از سوی بانک مرکزی نشان می‌دهد که رشد اقتصادی در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال گذشته (سال ۹۹) ۴.۴ درصد بوده، در حالی که میزان رشد اقتصادی در سال ۹۹ به ۴.۱ درصد رسیده بود. البته رشد اقتصادی طی دو سال، نشانه خوبی برای اقتصاد کشور است، اما به دقت به ملاحظاتی که در اجزای این رشد وجود دارد، توجه شود؛ بنابراین عدم آگاهی از واقعیات آمار اقتصادی، ممکن است آدرس اشتباهی به تصمیم‌گیران اقتصادی بدهد و آنها در ارزیابی و اقدام دچار مشکل محاسباتی شوند.

همان‌طور که رشد ۴.۴ درصدی سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد، ۳.۹ درصد این رشد بدون در نظر گرفتن رشد گروه نفت بوده که نشانه خوبی است، اما در بررسی و تحلیل اجزای رشد اقتصادی، رشد خدمات در سال ۱۴۰۰ با فروکش کردن شیوع کرونا به ۷ درصد رسید. با توجه به سهم ۵۰ درصدی گروه خدمات در تولید ناخالص داخلی، سهم آن در رشد اقتصادی سال ۱۴۰۰، حدود ۳.۶ درصد است. گروه نفت با رشد ۱۰.۱ درصدی، بعد از گروه خدمات، بیشترین رشد را در رشد اقتصادی سال ۱۴۰۰ داشته و گروه صنعت و معدن با رشد ۱.۱ درصد در سال ۱۴۰۰، صرفا ۰/۳ درصد رشد را به خود اختصاص داده است. این میزان رشد تولید، یک رشد بطئی و کم‌رمق را در بخش تولید نشان می‌دهد. متاسفانه گروه کشاورزی، هیچ سهمی در رشد تولید ناخالص ملی نداشته است.

روند رشد تولیدات صنعتی و کشاورزی در سال ۱۴۰۰ و ادامه این روند در سال ۱۴۰۱ با توجه به مشکلات ساختاری اقتصاد کشور و وابستگی شدید اقتصاد به درآمدهای نفتی، می‌تواند به‌صورت بالقوه معضلات اقتصادی کشور را در آینده حتی شدیدتر کند، اگر در عدم تعادل‌هایی که بر اثر تغییرات نرخ ارز از لحاظ افزایش قیمت کالاهای موردنیاز صنایع و سرمایه در گردش در تامین واردات مواد اولیه، کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای واحدهای تولیدی به‌وجود خواهد آمد؛ بنابراین علاوه‌بر شدت گرفتن نرخ تورم از ناحیه فشار هزینه و تقاضا طی سال ۱۴۰۱، باعث تشدید افزایش نرخ تورم و کاهش رشد اقتصادی از ناحیه موانع ذکر شده و با کاهش مجدد سرمایه‌گذاری‌های ثابت و سرمایه در گردش تولیدات کشور مورد تهدید قرار خواهد گرفت. براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، شاخص تولید در تیر امسال نسبت به تیر ۱۴۰۰ باوجود افزایش ۸.۵ درصدی، نسبت به ماه قبل ۵.۲ درصد کاهش نشان می‌دهد. این روند کاهشی ممکن است براساس کاهش تقاضا یا کاهش نقدینگی واحدهای تولیدی یا افزایش قیمت مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای رخ داده باشد. البته نشانه خوبی نیست و می‌تواند به یک رکود اقتصادی همراه با تورم بالا منتهی شود. این یک زنگ خطر برای تولیدات صنعتی کشور خواهد بود.

◉ معتقدید با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، نرخ تورم در کشور افزایش یافت. درباره اثر تورمی این جراحی اقتصادی نظرتان چیست؟

براساس آمار منتشرشده از سوی مرکز آمار ایران، تورم خرداد ۱۴۰۱، یک رکورد را در اقتصاد ایران به‌جا گذاشته است. براساس گزارش این مرکز، نرخ تورم ماهانه در پایان سه ماهه نخست امسال به ۱۲.۲ درصد رسیده است. این رشد نرخ تورم در ۴ دهه گذشته بی‌سابقه بوده است. افزایش شدید نرخ تورم ماهانه نسبت به اردیبهشت ۱۴۰۱ که ۳.۵ درصد بود، حکایت از افزایش شتابان نرخ تورم در خرداد امسال دارد که می‌تواند زنگ خطر وقوع یک ابرتورم در ماه‌های آینده باشد. تورم نقطه‌به‌نقطه نیز در این ماه ۵۲.۲ درصد رشد کرد که این نرخ، که براساس شاخص بهای مصرف‌کننده (CPI) نسبت به ماه مشابه سال گذشته، محاسبه می‌شود، یک رکورد تازه در افزایش نرخ تورم است. افزایش قیمت کالاها و خدمات که پس از حذف ارز ترجیحی دلار ۴۲۰۰ تومانی از واردات کالاهای اساسی انجام شد، ضمن افزایش شدید قیمت کالاهای اساسی و ضروری مردم در پی حذف ارز ترجیحی، افزایش سایر قیمت کالاهای مصرفی و خدمات را به‌همراه داشت؛ بنابراین با افزایش سطح عمومی قیمت‌ها، نرخ تورم به‌شدت افزایش یافت. اگر برای مهار تورم چاره‌اندیشی نشود، چه‌بسا نرخ تورم سالانه از سقف ۵۰ درصد تجاوز کند. همچنین رشد بی‌رویه نقدینگی و متناسب نبودن این متغیر با رشد تولید ناخالص داخلی و رابطه مستقیم و معنادار رشد نقدینگی با نرخ تورم، تاکنون مشکلات زیادی برای اقتصاد کشور ایجاد کرده است. گاهی این رشد از متوسط رشد ۲۰ درصد فراتر رفته و در سال ۹۹ یک رکورد ۴۰ درصد ثبت کرده است. در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ متوسط رشد نقدینگی از متوسط رشد نقدینگی در سال‌های ۹۸ و سال‌های گذشته فراتر رفته و به متوسط ۳۰ درصد رسیده است. این در حالی است که حجم نقدینگی در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ (پایان اردیبهشت ۱۴۰۱) به ترتیب به ۴.۹ و ۴.۸ هزار میلیارد تومان رسیده است. چنان‌که به روند افزایش حجم نقدینگی و رشد آن از سال ۹۶ تا ۱۴۰۱ نگاهی بیندازیم، براساس آمار منتشرشده از بانک مرکزی، در سال ۹۶ حجم نقدینگی ۱.۵۳ هزار میلیارد تومان بود و در پایان اردیبهشت سال ۱۴۰۱ به ۴.۹۴ هزار میلیارد تومان رسیده است. میزان حجم نقدینگی در سال‌های ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۴۰۰، به ترتیب ۱.۸۸، ۲.۴۷، ۳.۴۸ و ۴.۸۳ هزار میلیارد تومان رسیده؛ یعنی از سال ۹۶ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱، حجم نقدینگی حدود ۵ برابر افزایش یافته است. با توجه به منفی شدن رشد تولید و رشد اقتصادی طی سال‌های ۹۷ تا ۹۸ و بطئی بودن رشد اقتصادی و رابطه مستقیم رشد نقدینگی با نرخ تورم، شاهد نرخ تورم بالای ۴۰ درصد بوده‌ایم که در بین ۵ کشور نخست با بالاترین نرخ تورم قرار داریم و دستاورد بی‌انظباطی مالی و پولی کشور در سال‌های اخیر است.

ایجاد فرصت‌های شغلی و توانمندسازی، برای بانوان فیروزه‌ای با همکاری شرکت «مجتمع فولاد خراسان»

مدیرعامل شرکت تعاونی زنان «اسوه» در شهرستان فیروزه از حمایت‌های دکتر غفوری، مدیرعامل فولاد خراسان در جهت ایجاد اشتغال برای بانوان، به ویژه زنان سرپرست خانوار تقدیر کرد و خواستار «تداوم این تعامل» برای رفع محرومیت و کمک به خودکفایی خانواده‌های نیازمند به اشتغال شد.

مدیرعامل شرکت تعاونی زنان «اسوه» در شهرستان فیروزه از حمایت‌های دکتر غفوری، مدیرعامل مجتمع فولاد خراسان در جهت ایجاد اشتغال برای بانوان، به ویژه زنان سرپرست خانوار تقدیر کرد و خواستار «تداوم این تعامل» برای رفع محرومیت و کمک به خودکفایی خانواده‌های نیازمند به اشتغال شد.

گلستانی در نشست «بررسی نتایج ایفای مسئولیت‌های اجتماعی فولاد خراسان» در منطقه با حضور مدیر روابط عمومی و کارشناسان این شرکت بیان کرد: اقدام فولاد خراسان برای سفارش دوخت لباس‌های کار صنعتی به شرکت‌های بومی، از جمله تعاونی «زنان اسوه فیروزه‌ای»، زمینه اشتغال مستقیم و غیرمستقیم ۳۱ نفر را در امر تولید لباس در بخش‌های طراحی، برش و دوخت و... فراهم کرد و این تعاونی هم با ارایه کار باکیفیت بانوان شهرستان فیروزه، به اعتماد مدیرعامل و کادر مدیریتی شرکت فولاد به زنان توانمند منطقه پاسخ گفت.

مدیرعامل شرکت تعاونی زنان «اسوه» در شهرستان فیروزه از حمایت‌های دکتر غفوری، مدیرعامل فولاد خراسان در جهت ایجاد اشتغال برای بانوان، به ویژه زنان سرپرست خانوار تقدیر کرد و خواستار «تداوم این تعامل» برای رفع محرومیت و کمک به خودکفایی خانواده‌های نیازمند به اشتغال شد.

گلستانی در نشست «بررسی نتایج ایفای مسئولیت‌های اجتماعی فولاد خراسان» در منطقه با حضور مدیر روابط عمومی و کارشناسان این شرکت بیان کرد: اقدام فولاد خراسان برای سفارش دوخت لباس‌های کار صنعتی به شرکت‌های بومی، از جمله تعاونی «زنان اسوه فیروزه‌ای»، زمینه اشتغال مستقیم و غیرمستقیم ۳۱ نفر را در امر تولید لباس در بخش‌های طراحی، برش و دوخت و... فراهم کرد و این تعاونی هم با ارایه کار باکیفیت بانوان شهرستان فیروزه، به اعتماد مدیرعامل و کادر مدیریتی شرکت فولاد به زنان توانمند منطقه پاسخ گفت.

وی به‌کارگیری هنرآموختگان «فنی و حرفه‌ای»، ایجاد اشتغال و درآمد برای بانوان به ویژه زنان سرپرست خانوار و فراهم شدن زمینه تقویت همکاری با سایر شرکت‌های صنعتی را از نتایج تعامل شرکت مجتمع فولاد خراسان با این تعاونی زنان برشمرد و اظهار امیدواری کرد که با افزایش میزان سفارش، زمینه اشتغال پایدار و کسب درآمد برای تعداد بیش‌تری از بانوان فیروزه‌ای فراهم شود.

گلستانی با بیان این که تا کنون ۱۳۰۰ دست لباس کار صنعتی توسط اعضای این تعاونی تحویل شرکت مجتمع فولاد خراسان شده، افزود: اهتمام و توجه مدیران ارشد فولاد خراسان به قابلیت‌های بومی موجود در منطقه، یکی از اتفاقات ارزشمند در حوزه ایفای مسئولیت‌های اجتماعی در شرکت مجتمع فولاد خراسان است که امیدواریم با نگاه مثبت و ارزنده مدیریت این شرکت، توسعه و ارتقا یابد.

نوبت اول
شناسه ۱۳۶۳۴۸۱

قوه قضاییه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان مازندران

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی حوزه ثبتی نوشهر

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۹/۲۰، املاک متقاضیانی که در هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی نوشهر مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و بلامعارض آنان محرز و رای لازم صادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل آگهی می گردد.

املاک متقاضیان واقع در قریه مین‌باش رزگاه پلاک ۲۲ اصلی بخش ٤ قشلاقی

۲۲۵ فرعی آقا/خانم مهناز عطائی نظری فرزند کریم نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی (کاربری زراعی) به مساحت ۲۱۹.۵۰ متر مربع خریداری بدون واسطه/ باواسطه از ارسلان صلاحی

لذا به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آئین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه محلی/ کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها علاوه بر انتشار آگهی، برای هیات الصاق تا در صورتی که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند. معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست. بدیهی است برابر ماده ۱۳ آئین‌نامه مذکور در مورد قسمتی از املاکی که قبلا اظهارنامه ثبتی پذیرفته نشده، واحد ثبتی با رای هیات پس از تنظیم اظهارنامه حاوی تحدید حدود، مراتب را در اولین آگهی نوبتی و تحدید حدود به صورت همزمان به اطلاع عموم می‌رساند و نسبت به املاک در جریان ثبت و فاقد سابقه تحدید حدود، واحد ثبتی آگهی تحدید حدود را به صورت اختصاصی منتشر می‌نماید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۵/۲۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۶/۱۲

صفر رضوانی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک نوشهر

شرکت سنگ آهن گهر زمین (سهامی خاص)
Gohar Zamin Iron Ore Co.

«آگهی مناقصه»
شماره ۰۱۸ -T- ۴۰۱

شرکت سنگ‌آهن گهرزمین در نظر دارد: «عملیات احداث پمپخانه WTP مرکزی و خطوط انتقال آب به کارخانه‌های گندله‌سازی و کنسانتره مجتمع سنگ‌آهن گهر زمین» را به شرکت‌های صاحب صلاحیت دارای تجربه و تکنولوژی واگذار نماید.

لذا از شرکت‌های توانمند در این حوزه جهت دریافت اسناد ارزیابی، از تاریخ ۱۴۰۱/۰۵/۲۹ لغایت ۱۴۰۱/۰۶/۰۵ دعوت به عمل می‌آید.

محل دریافت و تحویل اسناد ارزیابی: تهران، بلوار آفریقا، بلوار آرش غربی، پلاک ۱۲، شرکت سنگ‌آهن گهر زمین

شایان ذکر است شرکت‌کنندگان محترم بایستی جهت خرید اسناد مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال را به شماره شبای IR۶۸۰۱۵۰۰۰۰۰۰۱۱۳۷۸۰۰۲۰۰۰۷۵ بانک سپه واریز نمایند.

شماره تماس جهت کسب اطلاعات بیشتر: ۰۹۲۱۳۰۱۴۸۳۱

شرکت سنگ آهن گهرزمین

یادداشت

دستاوردهای یک‌ساله صمت

امیرحسن کاکایی
عضو هیات علمی دانشگاه علم‌وصنعت

حدود یک سال است از آمدن وزیر پرتلاش صنعت، معدن و تجارت می‌گذرد. او با برنامه‌های بسیار وارد این عرصه شد و پرانرژی، باپشتکار، شجاع و انقلابی ظاهر شد و از همان روزهای نخست به‌دنبال اجرای برنامه‌های خود بود. البته عملا او بیشترین انرژی را روی صنعت خودرو گذاشت. در همان برنامه‌هایی که از روز اول به مجلس ارائه کرد، حجم برنامه‌های خودرویی در مقابل برنامه‌های دیگر وزارتخانه نمایان بود و هرکس وزارتخانه را نمی‌شناخت، فکر می‌کرد با وزیر خودرو روبه‌رو است. وی در همان‌جا وعده‌های بزرگی داد، تولید سالانه ۳ میلیون خودرو، صادرات یک میلیونی تا پایان سال ۱۴۰۴ و افزایش کیفیت و کاهش قیمت از وعده‌های روز اول بودند. همان روز وعده داده شد در همان سال که نیمه‌هایش سکاندار وزارتخانه شد، با همت و تلاش مضاعف، رکورد ۱۰۰ هزار بالاتر از برنامه دولت قبلی بزند و آن را به یک میلیون و ۳۵۰ هزار برساند. همچنین وی وعده دارد قیمت خودرو را در سال ۱۴۰۱، ۱۵ درصد پایین بیاورد و قرعه‌کشی را در این سال حذف کند. اما تا همین‌جا چند عدد را جلوی چشم داریم؛ تولید خودرو در سال ۱۴۰۰ به یک میلیون هم نرسید و به روایتی چند هزارتایی هم از سال قبلش کمتر شد. قیمت خودرو در سال ۱۴۰۱ نه‌تنها در بازار پایین نیامد که قیمت درب کارخانه خودروسازی هم افزایش یافت. طی یک سال گذشته، نه‌تنها اوضاع صنعت خودرو از نظر کیفی بهتر نشد که می‌توانیم در بهترین حالت درباره درجا زدن صحبت کنیم. در زمینه صادرات هم که با تمام تلاشی که وزیر و تیم او داشتند، عملا حرکت جدید خاصی که پاسخگوی وعده‌های بلندپروازانه وی باشد، ندیدیم.

در سال پیش که شعار سال، پشتیبانی از تولید و مانع‌زدایی بود، نه‌تنها یک حرکت معنی‌دار برای کمک به تولید دیده نشد، بلکه در این اواخر با آمدن تیم جدید، روند انجام کارها کندتر هم شد. جالب‌تر اینکه حرکت‌های تعمیق داخلی‌سازی که طی دو سال قبل بیشتر شده بود، کندتر شده است. وزیر صنعت، معدن و تجارت و تیم آن به‌جای آنکه به‌فکر رفع مشکلات تولید و کیفیت و قیمت محصولات باشند، دائم دنبال واردات و افزایش تولید CKD و از آن بدتر، واردات قطعات به بهانه توسعه فضای رقابتی در صنعت هستند. خوب از این چه بهتر؟ وزیر نه‌تنها مشکلی از پیش پای تولید برنداشتند، بلکه با افتخار اعلام می‌کند به هر قیمتی شده خودروهای ارزان وارد می‌کنند و برای اینکه ارزان به‌دست مردم برسد، نه‌تنها تعرفه‌ها را به ۱۰ درصد می‌رساند، بلکه از اجبار به اسقاط خودرو فرسوده هم معاف می‌شوند. البته معاون وی این سخن را اصلاح و عنوان کرد تعرفه ۲۰ درصد خواهد بود. این در حالی است که امسال بر مبنای ابلاغیه‌های رسمی، هزینه‌های دولتی خودروسازان، نه‌تنها کاهش نیافته، بلکه افزایش هم دارد. البته شانس آوردیم و دولت از طرح اصلاح کامل قیمت‌های انرژی و نظام تعرفه بر مبنای دلار نیمایی کوتاه آمد و فقط تا حدی قیمت‌های انرژی را افزایش داد، وگرنه شاهد یک جهش معنی‌دار دیگر در قیمت تمام‌شده خودروها بودیم.

در این مدت، به‌جای تقویت ارکان تولید و کیفیت، شاهد بازسازی ارکان تبلیغاتی وزارتخانه به‌ویژه در زمینه صنعت خودرو بودیم.

وزیر در این مدت چند اشتباه اساسی داشت؛ نخست، به‌جای اینکه روی رفع مشکلات تولید متمرکز شود، روی کنترل بازار متمرکز شد و دوم اینکه با وعده‌های اضافه، توقع مردم را افزایش داد. به‌عنوان مثال، مشکل کمبود چیپ الکترونیکی، موضوعی جهانی است. چه لزوم داشت وزیر قول دهند مشکل تیراژ را کمتر از یک سال حل می‌کنند؛ کاری که مهم‌ترین ارکان آن در اختیار وزیر و حتی رئیس‌جمهوری نیست.

قرار بود روش قرعه‌کشی برای فروش خودرو حذف شود، در حالی که امسال سامانه‌ای برای عرضه تمام خودروهای ایجاد کردند که حداقل تا اینجا می‌توانیم بگوییم که شکست خورده و بقیه خودروسازها را هم دستخوش تنش کرده است. همچنین در حالی که می‌دانستند تورم ۴۰ درصدی در راه اقتصاد سال ۱۴۰۱ است، وعده کاهش ۱۵ درصدی قیمت‌ها را دادند. البته بعد، حرف خود را اصلاح کردند و گفتند که ۱۵ درصد نسبت به تورم، که آن هم تا این لحظه محقق نشده است. در حالی که ادعا کردند می‌خواهند کیفیت محصولات را به‌سرعت ارتقا دهد، همزمان برای افزایش بی‌رویه تیراژ برنامه‌ریزی کردند. کیفیت را هم با دستور افزایش زمان گارانتی اعمال کردند که البته نتیجه‌اش افزایش واقعی کیفیت نشد، بلکه باعث افزایش شدید هزینه‌های خودروسازان شد.

قرار بود شرکت‌های خودروساز بزرگ کشور را خصوصی کنند و کارهای تعاملی و مشارکتی راه بیندازند که به تیراژهای اقتصادی برسند، اما نه‌تنها این کار را نکردند، بلکه در یک سال گذشته دخالت‌های مدیریتی در این خودروسازان افزایش یافت. از آن طرف در برنامه اعلامی اخیر از سوی وزیر، نه‌تنها ایران‌خودرو و سایپا در عمل با هم همکاری واقعی نخواهند داشت، بلکه آنها هم تکه‌تکه می‌شوند و پارس‌خودرو و ایران‌خودرو خراسان که بهترین سایت‌های این دو خودروساز هستند، جدا خواهند شد.

برنامه‌ای که اخیر منتشرشده نشان می‌دهد وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنان یک دیدگاه اجرایی برای توسعه صنعت خودرو ندارد و برنامه‌ها برای این صنعت متناقض هستند. مشکل در تناقضات درخواسته‌های مطرح‌شده ازسوی وکلای مجلس و سیاست‌گذاری‌های مبتنی بر دیدگاه کوتاه‌مدت و پوپولیستی، سبب این روند شده است.

مشکل ما عدم‌گفتمان و توافق ملی بر سر مفهوم توسعه، پس از گذشت این‌همه سال است.

نظر کارشناسان صنعت خودرو درباره عملکرد یک‌ساله دولت

رئیسی نمره‌ای بالاتر از روحانی نمی‌گیرد

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

صنعت خودرو برندی برای صنعت کشور بوده که دولت‌ها را طی دو دهه درگیر چالش‌ها و معضلات خود کرده است. دهه ۹۰، دهه‌ای پرتنش با فرازوفرودهای بسیار برای خودروسازی کشور بود. تحریم در دو مرحله، شاید بتوان گفت، صنعت خودرو کشور را به‌نوعی زمین زد. در ادامه هم پاندمی کرونا، مشکلات را بیشتر و دغدغه تیراژ تولید و کیفیت خودروها بار شرکت‌های خودروساز را سنگین‌تر کرد.

دولت سیزدهم از همان ابتدای سکانداری، به‌دلیل اهمیت موضوع خودرو، وعده‌هایی مبنی بر افزایش تولید، ارتقای کیفیت، خروج خودروهای قدیمی، تولید خودروهای اقتصادی، صادرات و... به مردم و نمایندگان خانه ملت داد، اما تحقق آنها به این سادگی ممکن نیست.

عکس: صمت

اشتباه سیدرضا فاطمی‌امین این بود که اعلام کرد قرعه‌کشی را حذف می‌کند و شرایط بازار خودرو را بهبود می‌بخشد. این امر، انتظار عمومی ایجاد کرد

برنامه‌های وزیر صمت چه بود؟

شوک تحریمی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری وقت امریکا در نیمه دوم دهه ۹۰، بسیار بیشتر از تحریم‌های اوایل دهه ۹۰ بود. مرداد سال ۹۷ رئیس‌جمهور وقت امریکا به‌طور رسمی صنعت خودرو کشور را در فهرست بخش‌های تحریمی قرار داد. در تحریم‌های قبلی، ورود برخی قطعات خودرو دچار محدودیت بین‌المللی می‌شد، زیرا این قطعات بین صنعت خودرو و صنایع دفاعی مشترک بود؛ از این‌رو هیچ کشوری اجازه فروش این قطعات را به صنعتگران ایرانی نداشت. ترامپ در آخرین تحریم، صنعت خودرو را در فهرست تحریم‌ها قرار داد، زیرا می‌دانست تعطیلی این صنعت مصادف با زمین خوردن حدود ۶۰ صنعت در کشور خواهد شد. با روی کار آمدن دولت رئیسی، با وجود اینکه صنعت خودرو از شوک ابتدایی خارج شده بود، اما تیراژ همچنان حدود یک‌سوم قبل بوده و البته خواهد بود.

سیدرضا فاطمی‌امین، وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت رئیسی، زمانی توانست رای اعتماد بگیرد که برای بهبود وضعیت صنعت خودرو کشور، به نمایندگان خانه ملت قول‌هایی داد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت در ابتدای سکانداری خود بر این وزارتخانه بزرگ و گسترده، برنامه‌هایش را در ۵ سطح تعریف کرد؛ سطح اول، برنامه‌های فوریت‌دار در ۳ بخش رفع موانع تولید، تنظیم بازار و صادرات بود. سطح دوم در حوزه نقشه راه و جزو برنامه‌های میان‌مدت این وزیر جوان، نخست در ۳۶ پروژه تعریف شد، اما در جمع‌بندی به ۹۰ پروژه رسید. اما سطح سوم که اهمیت موضوع دو صنعت کشور را می‌رساند در دو حوزه تولید خودرو و لوازم‌خانگی بود. این سطح در ۹ محور تعریف شد. اهمیت این دو صنعت وقتی روشن‌تر می‌شود که بدانیم صاحبان بنگاه‌های تولیدی ۱۰ بهمن ۱۴۰۰ نشستی با رهبر معظم انقلاب داشتند. در این نشست، رهبر معظم انقلاب ضمن یادآوری تلاش تولیدکنندگان در جنگ اقتصادی به نارضایتی مردم از کیفیت و قیمت خودرو و لوازم‌خانگی اشاره کردند و خواستند موضوع هرچه زودتر حل‌وفصل شود.

در ادامه این نشست و با تاکید رهبر معظم انقلاب مبنی بر رسیدگی به مشکلات کیفی و قیمتی خودروها، رئیس‌جمهوری به‌طور سرزده به شرکت ایران‌خودرو (در حالی که مدیرعامل آن خارج از کشور بود.) رفت و از خودروهای موجود در پارکینگ این شرکت، بازدید میدانی داشت و در همین بازدید، فرمان هشت‌گانه‌ای در حوزه تحول صنعت خودرو صادر کرد.

▣ جزئیات فرمان هشت‌گانه چیست؟

در حوزه تولید عنوان شده «تولید خودرو در سال ۱۴۰۱ نسبت به ۱۴۰۰، حداقل ۵۰ درصد افزایش یابد»، «سازکارهای لازم برای تولید و عرضه حداقل یک خودرو اقتصادی با ساختار به‌روز فراهم شود» و سوم اینکه، در سال ۱۴۰۱ دست‌کم تولید ۳ خودرو قدیمی، متوقف و ۳ خودرو جدید با کیفیت مطلوب، تولید و عرضه شود.

در فرمان دوم آمده، تولید خودروهای جدید و پیشرفته، خودروهای برقی، متصل و خودران گسترش یابد و سرمایه‌گذاری و بسترسازی برای ورود دانش و فناوری موجود در صنایع دفاعی و فضایی و ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان برای ایجاد تحول در صنعت خودرو در مقیاس اقتصادی فراهم شود.

برنامه سوم، درباره تامین قطعات موردنیاز و ترخیص و عرضه فوری خودروهای دپوشده در انبار شرکت‌های خودروساز به بازار، تا نصاب استاندارد، حداکثر در مدت ۲ ماه بود.

همچنین به‌منظور افزایش رقابت‌پذیری و رفع شائبه انحصار، متناسب‌سازی قیمت خودرو و جبران کمبود تولید به میزان موردنیاز بازار، موانع قانونی و اجرایی واردات خودرو در سال ۱۴۰۱، حداکثر در مدت ۳ ماه بوده و با افزایش صادرات خودرو و قطعات، نسبت صادرات به واردات در صنعت خودرو افزایش یابد، در واقع این فرمان چهارم دولت بود.

فرمان پنجم می‌گوید در حوزه نحوه عرضه خودرو به مردم برای ایجاد شفافیت و افزایش رضایت‌مندی مردم باید این موارد انجام شود؛ نخست، ضمن حذف تدریجی روند قرعه‌کشی با افزایش عرضه، فرآیند فعلی عرضه خودرو (از طریق قرعه‌کشی) فورا اصلاح و شفاف‌سازی لازم در آن اعمال شود. دوم، از ابتدای سال ۱۴۰۱ پس از تکمیل وجه، خودروهای پیش‌فروش شده باید بدون تاخیر بلاوجه، قابل تحویل به مشتری شود. از سوی دیگر، هرگونه واگذاری خودرو به شرکت‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی به صورت رانتی، غیرشفاف و متفاوت با رویه معمول فروش خودرو به مردم، ممنوع است.

ششم، به‌منظور نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی اعم از باری و مسافری، هر سال دست‌کم ۲۰ هزار خودرو (کشنده، کامیون، کامیونت، اتوبوس و مینی‌بوس) فرسوده، از رده خارج شده و جایگزین کردن آنها با خودروهای باکیفیت برای صاحبان مشاغل مربوطه، تسهیل شود.

هفتم، برای افزایش کیفیت و ایمنی خودروهای تولید داخل، هرگونه استفاده از قطعات باکیفیت پایین در مونتاژ خودرو از ابتدای سال ۱۴۰۱، مطلقا ممنوع است و نهادهای مسئول موظف هستند با عرضه قطعات یدکی تقلبی و قاچاق به‌ویژه قطعات پرمصرف و موثر بر ایمنی خودرو نیز مقابله کنند. دیگر اینکه، خودروهای عرضه شده به بازار از ابتدای سال ۱۴۰۱، باید حداقل ۳ سال یا پیمایش ۶۰ هزار کیلومتر، ضمانت شوند.

هشتم، واگذاری مدیریت دولتی شرکت‌های خودروسازی ایران‌خودرو و سایپا حداکثر در ۶ ماه آینده به بخش غیردولتی تعیین‌تکلیف شود (این فرمان ۱۱ اسفند ۱۴۰۰ صادر شد.)

آیا دولت سیزدهم و وزیر صنعت، معدن و تجارت در مدیریت یک‌ساله صنعت خودرو عملکرد رضایت‌بخشی داشتند؟

> آرمان خالقی: وزیر صنعت، معدن و تجارت خود را متعهد به تعهدی کرد که نمی‌توانست آن را انجام دهد

ادامه‌دار بودن مشکلات خودرویی

آرمان خالقی، عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت ایران درباره عملکرد یک‌ساله دولت سیزدهم در صنعت خودرو به صمت گفت: صنعت خودرو شرایطی دارد که باید تصمیمات جدی آن در سطوح بالای کشوری گرفته شود. اگر آنچه از صنعت خودرو در کشور انتظار داریم، همین محصول و خروجی است که وجود دارد، روش مشخص است و فقط باید روی ساختارها و کارکردها به‌طور مقطعی کار کرد، اما اگر قرار باشد موضوع خودرو به‌طور جدی رسیدگی و مشکلات حل‌وفصل شود، انتظاراتی عمومی از خودرو و خودروسازان وجود دارد.

وی در ادامه سخنان خود افزود: مطالبه مردم، تحویل سریع و ارتقای کیفی خودرو است. البته در این‌باره مشکلاتی وجود دارد؛ نخست اینکه با توجه به تقاضای بالایی که برای خودرو وجود دارد و صف‌های طولانی خرید خودرو، تیراژ تولید پاسخگوی این تقاضا نبوده و باید نیاز بازار از جایی تامین شود. در حال‌حاضر خودروسازان، توان مالی توسعه ندارند و ظرفیت‌های آنها نیز با امکانات موجود، پاسخگوی تقاضای فعلی بازار نیست. وی اضافه کرد: این حجم از تقاضا شکل گرفته، زیرا نخست اینکه به‌طور طبیعی یک سلسله تقاضاهایی در بازار همیشه بوده و اگر آمار متقاضیان جدید؛ یعنی جوانانی که تازه گواهینامه گرفته‌اند و به‌تازگی امکان داشتن خودرو دارند، به آمار بازار تقاضا همیشگی اضافه شود، عددی خواهد بود که با توجه به شرایط فعلی، خودروساز قادر به پاسخگویی به آن نیست.

خالقی در ادامه سخنان خود به موضوع تفاوت قیمت یک محصول از کارخانه تا بازار اشاره کرد و گفت: فردی که با سیستم قرعه‌کشی خودرویی را خریداری می‌کند تا با تفاوت قیمتی بالا و سود مقطعی به‌فروش برساند، صف خرید خودرو را تشدید می‌کند. فراموش نکنیم در چنین شرایطی، ورود خودرو به کشور هم مسدود است و این مسئله تبدیل به سیاست کلان اقتصادی شده؛ بنابراین تمام این مسائل موجب تقاضای بالا برای خودرو در کشور شده است.

او گفت: اگر سیاست‌ها چه در دولت فعلی و چه دولت بعدی، اصلاح نشود، مشکلات ادامه خواهد داشت.

▣ اشتباه وزیر

عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت ایران در ادامه سخنان خود به عملکرد وزیر صنعت، معدن و تجارت اشاره کرد و گفت: اشتباه سیدرضا فاطمی‌امین در ابتدای وزارت، این بود که اعلام کرد قرعه‌کشی را حذف می‌کند و شرایط بازار خودرو را بهبود می‌بخشد. همین جمله نشان می‌دهد وزیر از شرایط کشور اطلاع نداشته یا مسئله انتخاباتی سبب‌شده با این قول‌ها رای اعتماد بگیرد. این امر انتظار عمومی ایجاد کرد. البته فضای عمومی کشور مطلع بود که تحقق چنین هدفی با توجه به شرایط فعلی کشور نشدنی است. خالقی اضافه کرد: بنابراین وزیر خود را متعهد به تعهدی کرد که نمی‌توانست آن را انجام دهد.

▣ گرانی تولید

این کارشناس صنعت خودرو با بیان اینکه مشکلات صنعت خودرو همچنان سرجای خود باقی است، گفت: دولت تا امروز حاضر به واگذاری سهام خودرویی خود نبوده و اجازه ایجاد قطب‌های خودروسازی دیگر هم نداده است؛ بنابراین هرچه تعداد خودروسازها بالا برود، این خودروسازهای کوچک با تیراژ کم در کشور در مقابل خودروسازان خارجی قدرت رقابت نخواهند داشت.

خالقی معتقد است در شرایط فعلی، مشکلات ادامه خواهد داشت، زیرا نمی‌توان قطعات مناسب تهیه کرد، چون گران هستند. از سوی دیگر، قیمت تمام‌شده خودرو بالاست، زیرا تیراژ تولید پایین است. مشکلات نقدینگی افزایش یافته، چون تسهیلات بانکی هم گران است. انباشت بدهی خودروسازان، صنعت خودرو را فلج می‌کند.

▣ اقدامات مثبت

در ادامه عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت ایران با اشاره به برخی اقدامات مثبت وزیر صنعت، معدن و تجارت دولت سیزدهم در حوزه خودرو، عنوان کرد: با وجود اینکه چرخه معیوب خودروسازی حل نشده، اما چند اقدام مثبت در دولت فعلی داشتیم. سازکاری تعریف‌شده تا قطعات جعلی و قاچاق نسبت‌به قطعات اصیل قابل‌شناسایی و در واقع رهگیری باشند. انجام قرعه‌کشی در سامانه‌ای مستقل از خودروسازی‌ها نیز از دیگر اقدامات مثبت در حوزه بازار خودرو بود. اما با تمام این اقدامات، همچنان مشکلات سرجای خود است و دولت سیزدهم همچون دولت‌های قبل، نمره قبولی می‌گیرد، زیرا مشکلات از دولتی به دولت دیگر ادامه پیدا کرده است.

> فضل‌اله جمالو: قول‌هایی که در صنعت خودرو داده شد، به مثابه این بوده که گویا قرار است معجزه‌ای رخ دهد

مردودی دولت

در ادامه فضل‌اله جمالو از کارشناسان صنعت خودرو با سابقه بیش از ۴ دهه فعالیت در صنعت خودرو، درباره عملکرد یک ساله دولت سیزدهم در این صنعت به صمت گفت: عملکرد دولت به‌طور نسبی در سایر بخش‌ها غیر از صنعت خودرو، رضایت‌بخش است، اما در صنعت خودرو، دولت مردود است. نخست اینکه وزیر صنعت، معدن و تجارت توانمندی لازم برای اداره یک مجموعه بزرگ در ۳ بخش صنعت، معدن و تجارت را ندارد. افراد در معاونت‌ها بعضا تجربه و کارنامه موفقی در گذشته نداشته‌اند. کارشناسان موجود به‌لحاظ تخصصی در گذشته آسیب‌های جدی به صنعت خودرو وارد کردند. در حال‌حاضر مدیران دسته دوم و سوم شرکت‌ها، مدیریت خودروسازی‌ها را به‌دست گرفته‌اند و تجربه موفقی در کارنامه خود ندارند.

وی افزود: همچنان مافیای خودرو در این صنعت حضور دارد؛ بنابراین می‌توان گفت تغییرات اساسی در بدنه صنعت خودرو رخ نداده است.

این کارشناس حوزه خودرو با بیان اینکه بخشی از انتصاب‌ها در بخش مدیریتی از نهادهایی غیر از خودروسازی مانند تامین اجتماعی بوده، تصریح کرد: بخش مدیریتی این صنعت استراتژیک و پیشران، از حساسیت زیادی برخوردار بوده و با وعده‌وعید کار جلو نمی‌رود.

او گفت: قول‌هایی که داده می‌شد، به مثابه این بوده که گویا قرار است معجزه‌ای رخ دهد، در حالی که صنعت خودرو با معجزه متحول نمی‌شود.

▣ اماواگرهایی برای تغییرات بلندمدت

جمالو با بیان اینکه برآیند هر تغییر و تحولی در جامعه ظهور و بروز پیدا می‌کند، عنوان کرد: در حوزه کنترل قیمت خودرو در بازار اتفاق خاصی رخ داده است؟ یا در ارتقای کیفی یا افزایش تیراژ خودرو شاهد تغییر ملموسی هستیم؟

این کارشناس صنعت خودرو در پاسخ به این پرسش که آیا می‌توان گفت برنامه‌های وزیر، زیربنایی و در نتیجه نتایج آن بلندمدت به‌دست می‌آید، گفت: ضعف مدیریتی و عدم‌انتخاب کارشناسان با سابقه موفق در این حوزه، اصلاح زیربناها را با اماواگر روبه‌رو کرده است.

او ادامه داد: برخی از مدیران فعلی، خود از مسببان وضعیت فعلی صنعت خودرو بوده‌اند. یا مدیران در چند رتبه پایین‌تر از مدیران قبلی سرکار آمدند؛ بنابراین نباید انتظار تحولاتی بلندمدت را داشت. آیا می‌توان از مدیری که در شرکت کوچک ناموفق بوده، انتظار موفقیت در شرکتی بزرگ را داشت؟

جمالو تاکید کرد: اصلاحات اساسی باید در مدیریت زنجیره تامین رخ دهد تا شاهد موفقیت صنعت خودرو کشور باشیم.

سخن پایانی

کارشناسان صنعتی عموما عملکرد دولت سیزدهم را در بخش صنایع و دست‌کم صنعت خودرو ناموفق می‌دانند، زیرا با توجه به اهمیت این صنعت و شرایطی که دارد، وعده‌های بزرگی داده شد که تحقق آنها نشدنی بوده یا حداقل در کوتاه‌مدت محقق نمی‌شد.

سیاه و سفید
عملکرد دولت سیزدهم

دولت
نمره قبولی نگرفت

هیچ؛ دستاورد دولت
برای بخش معدن

عکس: صمت

رویکرد دولت سیزدهم در منابع و مواد معدنی کشور

جلوگیری از خام‌فروشی حرف اول را می‌زند

در یک سال گذشته بارها ازسوی رئیس‌جمهوری و سایر مسئولان دولتی، جلوگیری از خام‌فروشی منابع و مواد معدنی کشور به‌عنوان رویکرد دولت سیزدهم مورد تاکید قرار گرفته است. این رویکرد در حوزه نفت نیز به‌صورت جدی ازسوی وزارت متبوع دنبال می‌شود. همچنین گزارشات مرکز آمار حاکی از بازگشت ۶۰۰ معدن جدید به مدار تولید در دولت سیزدهم است. به گزارش صمت، براساس گزارش‌های مرکز آمار ایران تا پایان نیمه اول سال ۱۴۰۰ تعداد معادل فعال کشور ۶ هزار و ۸۶۱ واحد بوده که آخرین گزارش‌های وزارت صمت نشان می‌دهد این تعداد تا نیمه اول اردیبهشت امسال به ۷ هزار و ۴۵۵ واحد رسیده است.

لیست مجوزهای معدنی سال ۱۴۰۰ که ازسوی وزارت صمت منتشر شد نیز دارای اطلاعات قابل‌توجهی برای فعالان این حوزه است. براساس گزارش منتشر شده، این مجوزها در ۳ گروه «پروانه اکتشاف»، «گواهی کشف» و «پروانه بهره‌برداری» به تفکیک استان‌ها موردبررسی قرار گرفته است. ارزیابی‌های وزارت صمت نشان می‌دهد صدور پروانه اکتشاف در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۹ رشد داشته، این در حالی است که تعداد گواهی کشف و پروانه بهره‌برداری کاهش یافته است.

▣ پروانه اکتشاف

سال ۱۴۰۰ در ۳۱ استان کشور به‌علاوه منطقه جنوب کرمان و منطقه آزاد تجاری-صنعتی ماکو، ۱۰۹۵ فقره پروانه اکتشاف صادر شده، این در حالی است که در سال ۱۳۹۹ تعداد پروانه‌های صادره ۱۰۲۳ فقره بود؛ از این رو در سال ۱۴۰۰ شاهد رشد ۷ درصدی در صدور پروانه‌های اکتشاف بودیم. براساس آمارهای منتشرشده بیشترین پروانه‌های اکتشاف در خراسان‌جنوبی، فارس، سیستان‌وبلوچستان، یزد و اصفهان صادر شده است. در استان خراسان‌جنوبی در سال ۱۳۹۹ صدور ۱۰۰ پروانه اکتشاف ثبت شده بود؛ حال آنکه در سال گذشته ۱۴۱ پروانه اکتشاف در این استان صادر شد که نشان‌دهنده رشد ۴۱ درصدی است. در استان فارس هم در سال ۱۳۹۹ تعداد پروانه‌های اکتشاف صادرشده ۸۸ فقره بود که در سال ۱۴۰۰ به ۹۷ فقره رسید و رشد ۱۰ درصدی صدور پروانه اکتشاف در این استان ثبت شده است.

تعداد پروانه‌های اکتشاف صادره در استان سیستان و بلوچستان هم در سال ۱۳۹۹ معادل ۸۱ فقره بود و در سال ۱۴۰۰ به ۹۴ فقره رسید که حکایت از رشد ۱۶ درصدی دارد.

تعداد پروانه اکتشاف صادرشده در یزد از ۶۴ فقره در سال ۱۳۹۹ با رشد ۲۶ درصدی به ۸۱ فقره در سال ۱۴۰۰ رسیده است. در استان اصفهان ۶۶ فقره پروانه اکتشاف در سال ۱۳۹۹ صادر شده، اما صدور این مجوز معدنی در سال ۱۴۰۰ در استان مذکور به ۸۰ فقره رسیده که حکایت از رشد ۲۱ درصدی دارد.

کمترین صدور گواهی اکتشاف در سال ۱۴۰۰ در استان‌های کهگیلویه و بویراحمد و استان گلستان ثبت شده است. در هر یک از این استان‌ها در سال گذشته تنها یک فقره پروانه اکتشاف صادر شده است. بیشترین رشد در صدور این پروانه معدنی مربوط به استان‌های ایلام، گیلان، کرمانشاه و خوزستان است. رشد صدور پروانه اکتشاف در استان ایلام در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۹ معادل ۳۰۰ درصد بوده و در استان‌های گیلان، کرمانشاه و خوزستان نیز به ۱۰۰ درصد رسیده است. بیشترین افت در صدور این مجوز معدنی نیز مربوط به استان‌های کهگیلویه‌وبویراحمد و بوشهر است.

▣ گواهی کشف

تعداد گواهی کشف صادرشده در ۳۱ استان به‌علاوه دو منطقه جنوب کرمان و منطقه آزاد تجاری-صنعتی ماکو به ۴۸۶ فقره رسیده، این در حالی است که در سال ۱۳۹۹ تعداد گواهی کشف صادره به ۵۳۷ فقره می‌رسید؛ از این رو در زمینه صدور این جواز شاهد افت ۹ درصدی هستیم. البته ذخیره قطعی در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۹ رشد ۲۱ درصدی را تجربه کرده و در بخش هزینه‌های عملیات اکتشافی در بازه موردبررسی افزایش ۱۷۵ درصدی ثبت شده است. بیشترین گواهی کشف در استان‌های یزد، فارس، خراسان‌جنوبی، خراسان‌رضوی و اصفهان صادر شده است. براساس این آمار، در سال ۱۳۹۹ تعداد گواهی کشف صادر شده در استان یزد ۳۸ فقره بود و در سال ۱۴۰۰ به ۴۷ فقره رسید که رشد ۲۳ درصدی را نشان می‌دهد. در استان فارس ۲۸ فقره گواهی کشف در سال ۱۳۹۹ صادر شده بود و صدور این جواز در سال ۱۴۰۰ به ۴۵ فقره رسید. تعداد گواهی کشف صادره در استان فارس در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۹ رشد ۶۰ درصدی داشته است. خراسان‌جنوبی سومین استان از نظر تعداد گواهی کشف است. تعداد گواهی کشف صادره در این استان در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ با هم برابر و معادل ۴۰ فقره بوده است؛ از این رو هیچ افت یا رشدی در صدور این جواز رخ نداده است. استان خراسان رضوی با صدور ۳۷ گواهی کشف در سال ۱۴۰۰ چهارمین استانی است که بیشترین گواهی کشف در آن صادر شده است. البته در سال ۱۳۹۹ تعداد گواهی کشف صادرشده در این استان ۶۲ فقره بود؛ از این‌رو از نظر تعداد مجوز مورد بررسی صادره، در سال گذشته نسبت به سال ۱۳۹۹ شاهد افت ۴۰.۳ درصدی هستیم. در سال ۱۳۹۹ در استان اصفهان ۲۲ فقره گواهی کشف صادر شده؛ حال آنکه تعداد گواهی کشف صادر شده در سال ۱۴۰۰ نسبت به ۱۳۹۹ مربوط به استان‌های البرز، تهران و گلستان است که افت ۱۰۰ درصدی را ثبت کرده است.

▣ پروانه بهره‌برداری

در سال ۱۴۰۰ تعداد پروانه بهره‌برداری صادره در ۳۱ استان و دو منطقه، ۵۵۹ فقره بوده که میزان استخراج اسمی آنها ۲۷ میلیون و ۹۵۲ هزار تن برآورد شده است. میزان اشتغالزایی پروانه بهره‌برداری صادرشده، ۴ هزار و ۵۷۱ نفر است. تعداد پروانه‌های بهره‌برداری صادرشده در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۹ کاهش ۱۸ درصدی داشته است. میزان استخراج اسمی نیز در سال گذشته نسبت به سال ۱۳۹۹ افت ۴۲ درصدی را تجربه کرده و میزان اشتغال نیز در این بازه زمانی با کاهش ۱۷ درصدی روبه‌رو بوده است. بیشترین پروانه‌های بهره‌برداری در سال ۱۴۰۰ در استان‌های خراسان‌رضوی، یزد، فارس، کرمان و خراسان‌جنوبی صادر شده است.

براساس این گزارش در سال گذشته در استان خراسان‌رضوی ۶۱ پروانه بهره‌برداری صادر شده که نسبت به سال ۱۳۹۹ افت ۱۲ درصدی را تجربه کرده است. در استان یزد هم ۵۱ پروانه بهره‌برداری صادر شده که نسبت به سال ۱۳۹۹ رشد ۳۰ درصدی داشته است. سال گذشته در استان فارس ۳۶ پروانه بهره‌برداری صادر شده که افت ۲۹ درصدی را نسبت به سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد. همچنین در هر یک از استان‌های کرمان و خراسان‌جنوبی ۳۵ فقره از این جواز صادر شده که به ترتیب بیانگر رشد ۹ درصدی و افت ۲۷ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۹ هستند. بیشترین رشد در صدور پروانه بهره‌برداری مربوط به استان گیلان است که میزان آن ۱۰۰ درصد بوده است.

سخن پایانی

آمار یادشده در حالی منتشر شده که برخی فعالان معدنی معتقدند در یک سال گذشته بخش معدن با تغییرات گسترده‌ای مواجه بوده که هر کدام زیان‌های زیادی به بخش‌های مختلف این حوزه وارد کرده است. کارشناسان افزایش حقوق دولتی، افزایش تعرفه صادراتی، بسته شدن سامانه کاداستر به مدت چند ماه، جلوگیری از ورود ماشین‌آلات معدنی نو و بدون عوارض، اجرا نشدن قانون در زمینه معارضان محلی و در نهایت دستورالعمل‌های خلق‌الساعه و بدون مذاکره با بخش خصوصی و صاحب‌نظران معدنی را برخی از چالش‌های به‌وجود آمده در حوزه معدن می‌دانند.

نوبت دوم

آگهی مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای
شماره: ۵۲۴۵۲۴۰۸

شرکت فولاد خوزستان «سهامی عام»

مناقصه‌گزار: شرکت فولاد خوزستان
شرح مناقصه: تهیه و اجرای آسفالت و لکه‌گیری در خیابان‌ها و جاده‌های داخلی و دسترسی اطراف شرکت فولاد خوزستان
نوع مناقصه: عمومی یک‌مرحله‌ای
مدت زمان: ۱۲ماه
مهلت اعلام آمادگی: تا پایان وقت اداری روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۰۳ (با ارسال ایمیل به نشانی زیر)
داوطلبان شرکت در مناقصه با مراجعه به وب‌سایت pim.ksc.ir، ضمن ثبت‌نام و درج کلیه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم خود را پیوست نمایند.
دریافت اسناد مناقصه (پس از تائید کمیته ارزیابی تامین‌کنندگان) از تاریخ ۱۴۰۱/۰۶/۰۹ به مدت دو روز در قبال واریز مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) به صورت آنلاین از طریق آدرس pim.ksc.ir (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور/ منوی مناقصات/ عملیات/ خرید اسناد تخصصی)
دریافت الکترونیک فایل اسناد تخصصی مناقصه از طریق آدرس Pim.ksc.ir (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور/ منوی مناقصات/ عملیات/ اسناد تخصصی)
تاریخ تحویل پیشنهادات: روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۲۱
تاریخ گشایش پاکات پیشنهاد قیمت/ فنی: روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۲۲
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۳،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین: ۱) ضمانتنامه معتبر بانکی ۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ در وجه شرکت فولاد خوزستان ۳) انجام بلوکه مالی از مطالبات شرکت‌کننده نزد فولاد خوزستان
نشانی شرکت: اهواز - کیلومتر ۱۰ جاده اهواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان، مدیریت: **خرید خدمات و قراردادها**
تلفن: ۳۲۱۳۶۴۱۶ -۰۶۱
ایمیل: MA.EHDAEI@KSC.IR

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۵/۲۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۵/۲۹

روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

شهرداری بندرعباس

شهرداری بندرعباس در نظر دارد فراخوان عمومی یک مرحله‌ای احداث سوله تفکیک پسماند به شماره ۲۰۰۱۰۰۰۴۹۱۶۰۰۰۰۲۷ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید.
کلیه مراحل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسناد فراخوان تا بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.
متقاضیان شرکت در فراخوان در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت‌نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به صورت برخط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم را به عمل آورند.

▣ **مواعد زمانی:**
– **تاریخ انتشار فراخوان:** ۱۴۰۱/۰۵/۲۹ ساعت ۱۲:۰۰
– **مهلت دریافت اسناد فراخوان:** ۱۴۰۱/۰۶/۰۵ ساعت ۱۹:۰۰
– **مهلت ارسال پیشنهادات:** ۱۴۰۱/۰۶/۱۵ ساعت ۱۹:۰۰
– **زمان بازگشایی پاکت‌ها:** ۱۴۰۱/۰۶/۱۶ ساعت ۱۰:۰۰
این آگهی برابر آئین‌نامه معاملات جدید شهرداری تهران تسری به مراکز استان‌ها صرفاً یک نوبت منتشر می‌گردد.
نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار: ضمانت‌نامه بانکی یا فیش واریزی به مبلغ ۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
اطلاعات تماس و آدرس دستگاه: شهرداری بندرعباس به آدرس بلوار امام خمینی(ره) **شماره ۰۹۱۲۰۸۸۴۱۱۲**

مدیریت ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری بندرعباس

خبر

تضعیف اقتصاد چین، رنگ از رخ سنگ‌آهن پراند

انتشار داده‌های منفی از عملکرد صنعتی چین در ماه ژوئیه باعث شد تا بدبینی به بازار آهن و فولاد این کشور بازگردد و مجدد سنگ‌آهن وارد مسیر افت نرخ شود، با این وجود، افزایش تقاضا برای زغال‌سنگ استرالیا باعث شده تا این محصول همچنان برای حفظ جریان افزایش نرخ، پافشاری کند. به‌گزارش اکوایران، سنگ‌آهن دریایی آسیا با شروع هفته جدید، وارد مسیر کاهش نرخ شد. روز دوشنبه ۱۵ اوت داده‌های تولید صنعتی و خرده‌فروشی چین برای ماه ژوئیه کمتر از حد انتظار منتشر شد و این موضوع سیگنال کاهش نرخ را در بازار آهن و فولاد این کشور به‌همراه داشت. هر تن سنگ‌آهن عیار ۶۲ درصد استرالیا تحویل بنادر شمالی چین در روز ۱۵ اوت با افتی ۴ درصدی نسبت به نرخ فروش در روز جمعه با نرخ ۱۰۴ دلار و ۴۰ سنت به‌فروش رفت.

اقتصاد چین در ماه ژوئیه به‌طور غیرمنتظره‌ای کند شده، فعالیت کارخانه‌ها کاهش یافته و داده‌های خرده‌فروشی‌ها به‌دلیل اصرار دولت بر اجرای سیاست کرونا صفر افت کرده است. در عین حال، میزان سرمایه‌گذاری در بخش ساخت‌وساز چین نیز در ماه مذکور همچنان کاهش داشته و این موضوع نیز مزید بر علت شده تا بر فشار کاهشی در بخش آهن و فولاد بیفزاید.

پلتس در گزارش روزانه خود از بازار آهن و فولاد و به نقل از یک تاجر بین‌المللی گفت: تقاضای مناسبی در بازار محصولات فولادی در چین به‌چشم نمی‌خورد و این موضوع باعث می‌شود تا تقاضا برای سنگ‌آهن حداقل در کوتاه‌مدت کاهشی شود. در عین حال، نبود چشم‌انداز مشخص از وضعیت بازار آهن و فولاد در چین باعث شده تا این بازار دچار بی‌ثباتی قیمتی باشد.

سیاه و سفید عملکرد دولت سیزدهم

عکس: صمت

حدود یک سال از آغاز فعالیت دولت سیزدهم می‌گذرد؛ دولتی که با شعار بهبود شرایط اقتصادی روی کار آمد. حال با گذشت نزدیک به یک سال از شروع به کار این دولت، بررسی عملکرد آن ضروری به‌نظر می‌رسد. فعالان بخش معدن و صنایع معدنی نسبت به برخی سیاست‌های دولت گلایه‌مند هستند و آنها را بر خلاف شعارهای مطرح‌شده مبنی بر حمایت از تولید و اشتغال آفرینی می‌دانند. ممنوعیت و سختگیری در فرآیند واردات ماشین آلات معدنی و خطوط تولید، افزایش حقوق دولتی معادن، محدودیت در تامین سوخت صنایع، الزام به عرضه تمامی محصولات تولیدشده در زنجیره معدن و.... از مهم‌ترین انتقاداتی هستند که به عملکرد دولت وارد می‌شوند. با این وجود، برخی فعالان صنعتی نیز معتقدند نقاط قوت عملکرد دولت سیزدهم از سیاست‌گذاری‌های اشتباه آن، به‌مراتب بیشتر بوده و در ماه‌های اخیر شاهد مدیریت محدودیت برق فولادسازان بوده‌ایم یا بخش بزرگی از فرآیند تنظیم بازار در زنجیره فولاد به مکانیسم عرضه و تقاضا واگذار شده است. امید می‌رود در آینده نزدیک شاهد بهبود جدی و مستمر عملکرد دولت باشیم.

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

عملکرد دولت سیزدهم در یک سال گذشته، به‌طور کامل برخلاف شعارهای مطرح‌شده مبنی بر حمایت از تولید، مانع‌زدایی و رشد تولید بوده است

کارنامه قبولی وزارت صمت

علی محمد زمانی، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی عملکرد دولت سیزدهم در سیاست‌گذاری‌های حاکم بر زنجیره فولاد اظهار کرد: حدود یک سال از آغاز به کار دولت سیزدهم می‌گذرد و اکنون زمان مناسبی برای ارزیابی عملکرد این سازمان است. دولت سیزدهم فعالیت خود را در شرایط نابسامان اقتصادی آغاز کرد. دولت در طول سال‌های گذشته با تشدید تحریم‌ها از سوی امریکا روبه‌رو بود و تنش‌های بسیاری بر اقتصاد کشور سایه انداخته بود. با توجه به چالش‌هایی که به این دولت ارث رسیده بود، عملکرد دولت در حوزه زنجیره فولاد و سیاست‌گذاری‌های حاکم بر این بخش در حالت کلی مثبت ارزیابی می‌شود، هرچند در مواردی انتقاداتی نیز به عملکرد سیاست گذاران وارد است. وی افزود: فرآیند تامین مواد اولیه فولادسازان در طول ماه‌های گذشته با کمترین چالش روبه‌رو بوده و همین موضوع را می‌توان به‌عنوان نقطه قوت دولت و وزارت صنعت، معدن و تجارت در زنجیره فولاد مطرح کرد. در همین حال، دخالت دولت در فرآیند تنظیم بازار فولاد نیز نسبت به سال‌های گذشته محدود شده است. کاهش دخالت دولت در عملکرد صنایع را باید به‌عنوان نقطه قوت دولت سیزدهم برداشت کرد.

این فعال صنعت فولاد در ارزیابی عملکرد دولت در تامین زیرساخت‌های موردنیاز صنعتگران گفت: همچنان شاهد محدودیت‌هایی در تامین انرژی فولادسازان هستیم، با این وجود امسال، محدودیت برق فولادسازان به‌شدت مدیریت شده است. صنایع فولادی کشور سال گذشته به‌سبب قطع یا محدودیت در تامین برق با خسارت‌های قابل توجهی روبه‌رو شدند، اما امسال این محدودیت‌ها برنامه‌ریزی و از میزان خسارت‌های وارده بر صنایع کاسته شد، در همین حال، شاهد برقراری تعامل میان وزارت نیرو با وزارت صنعت، معدن و تجارت برای فرآیند تامین انرژی صنایع بودیم که نتایج مثبتی را به‌دنبال داشت.

زمانی گفت: البته انتقاداتی نیز به عملکرد وزارت صنعت، معدن و تجارت در روند سیاست‌گذاری وارد است. در فروردین امسال و با رشد نرخ فولاد و محصولات فولادی در بازار جهانی شاهد وضع عوارض صادراتی روی این محصولات بودیم. این سیاست تاثیر منفی بر روند تولید و صادرات فولاد گذاشته است. وی افزود: در سایر موارد، سیاست‌گذاری‌های دولت برای زنجیره فولاد، کم‌حاشیه‌تر از دولت قبلی و سال‌های گذشته بود. امید می‌رود همین حاشیه‌ها نیز در آینده کمتر شود. بازار فولاد باید در سایه عرضه و تقاضا تنظیم شود. با اتکا به بازار، سرمایه‌گذارانی که هوشمندانه اقدام به احداث صنایع کرده‌اند، منتفع خواهند شد. این فعال صنعت فولاد افزود: در مواردی شاهد هستیم که برخی سرمایه‌گذاران اقدام به احداث صنایع با اشتباه‌ترین روش‌های ممکن کرده‌اند، به‌عنوان مثال در واردات تجهیزات و خطوط تولید به مسائل محیط‌زیستی یا بهره‌وری توجه کافی نکرده‌اند. حال این صنعتگران نمی‌توانند از دولت انتظار حمایت یا جبران خسارت را داشته باشند.

سیاست‌گذاری بر خلاف شعار حمایت از تولید

حسن حسینقلی، فعال صنعت سرب و روی در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: عملکرد دولت سیزدهم در طول یک سال گذشته به‌طور کامل بر خلاف شعارهای مطرح‌شده مبنی بر حمایت از تولید، مانع رشد تولید بوده است. فعالان بخش معدن و صنایع معدنی با چالش‌های بسیاری در روند فعالیت و تولید خود روبه‌رو هستند که در طول یک سال اخیر شدت یافته است.

وی با اشاره به روند ممنوعیت واردات ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی اظهار کرد: در چنین شرایطی نرخ ماشین‌آلات معدنی و همچنین لوازم و قطعات یدکی تا چندین برابر افزایش یافته است. حسینقلی افزود: چندی است که مسئولان و سیاست‌گذاران در وزارت صنعت، معدن و تجارت تاکید کرده‌اند که واردات ماشین‌آلات معدنی باید ضمن حفظ استانداردهای تعیین‌شده از سوی ایران باشد. با این وجود، هنوز هیچ استاندارد تدوین‌شده‌ای در این بخش وجود ندارد و همین موضوع مسیر واردات را دشوارتر از قبل کرده است. این فعال بخش معدن افزود: البته با پیگیری‌های انجام‌گرفته توسط معاونت معدنی وزارت صمت، مجوز ورود برای چند ماشین معدنی صادر شده است، با این وجود ما در کشور نیازمند ورود بیش از ۱۸ هزار ماشین معدنی و در چنین شرایطی شاهد رسوب ماشین‌آلات نو معدنی در گمرکات هستیم. برای آسانی شرایط تولید در بخش معدن و صنایع معدنی انتظار می‌رود فرآیند ترخیص این ماشین‌آلات از گمرک تسهیل شود. وی با اشاره به الزام به عرضه کنسانتره سرب و روی در بورس کالا گفت: این سیاست جدید لطمات جدی را به فعالان صنعت سرب و روی تحمیل کرده و در عمل فاقد کارآیی لازم است، به‌ویژه آنکه تولیدکنندگان موظف هستند برای پذیرش محصولات خود در بورس کالا، ضمانتنامه بانکی قابل توجهی را ارائه دهند و عموما از عهده تامین آن برنمی‌آیند. حسینقلی باتوجه به رشد قابل توجه حقوق دولتی معادن در سال‌های اخیر گفت: حقوق دولتی معادن در سال ۱۳۹۷، برابر ۱۳۰۰ میلیارد تومان برآورد شده و این رقم امسال به ۴۰ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است. تحمیل چنین فشاری به معدنکاران در عمل به‌منزله توقف تولید در این صنایع است. با دقت در سیاست‌های اخذشده از سوی دولت سیزدهم، فعالیت بسیاری از واحدهای معدنی و صنایع معدنی در طول یک سال اخیر به‌سمت تعطیلی پیش رفته است. این فعال صنعت سرب و روی گفت: بسیاری از واحدهای تولیدی در روند تامین گازوئیل با چالش‌های جدی و سختگیری مسئولان روبه‌رو می‌شوند. این در حالی است که معدنکاران نیازی به قاچاق سوخت ندارند، بنابراین سختگیری‌های یادشده، خسارت‌های جدی به تولیدکنندگان تحمیل می‌کند. وی در پایان افزود: اگر رشد تولید و ارتقای صادرات جزو اهداف اصلی سیاست‌گذاران و دولت باشد، باید در تدوین سیاست‌های خود تجدیدنظر کنند، در همین حال به وظایف قانونی خود مبنی بر توجه به نظرات فعالان صنعتی و تولیدکنندگان نیز دقت بیشتری کنند.

سخن پایانی

تولید در بخش معدن و صنایع معدنی یکی از ارکان اصلی توسعه صنعتی و اقتصادی و همچنین بهبود اشتغالزایی است. در چنین شرایطی از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود ضمن توجه حداکثری به اهمیت و اثرگذاری فعالیت در بخش یادشده، زمینه تسهیل تولید را در این حوزه فراهم کنند.

رونق صنعت فولاد، راهی برای رهایی از اقتصاد نفتی

صنعت فولاد ظرفیتی برای حذف وابستگی اقتصاد کشور به نفت است. به‌گزارش ایلنا، محمدمهدی مفتح، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی گفت: ثروت ایران در حوزه معدن، قابل‌توجه است، بنابراین استفاده از این ظرفیت برای ارزش‌آفرینی ضروری به‌نظر می‌رسد.

مفتح با ابراز تاسف از اینکه سال‌ها است اقتصاد وابسته به نفت، چالش‌های بسیاری برای اقتصاد کشور فراهم کرده است، افزود: به‌دلیل تحریم‌ها و تهدیدها، تصمیم بر آن شد تا بخش‌های دیگر اقتصاد را جایگزین نفت کنیم. معدن و زیرمجموعه‌های آن می‌تواند گزینه مناسبی برای تحقق اقتصاد غیرنفتی باشد.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه از نظر معدن و ذخایر معدنی در سراسر کشور غنی هستیم، گفت: ایران از ذخایر قابل‌توجه معدنی برخوردار است، اما باید بتوانیم به‌درستی از معادن بهره‌برداری و استفاده کنیم.

نماینده تویسرکان در مجلس شورای اسلامی بااشاره به کسری بودجه و استفاده از ظرفیت معادن برای جبران کسری بودجه گفت: بخشی از درآمد دولت می‌تواند از حقوق دولتی تامین شود، به‌شرط آنکه بتوانیم به‌درستی آن را تحقق بخشیم.

وی بر استفاده درست از معادن تاکید کرد و گفت: اگر به‌درستی از ظرفیت‌های معدنی استفاده کنیم و صنایع پایین‌دستی را توسعه دهیم، می‌توانیم درآمدهای بالایی از بخش معدن و صنایع پایین‌دستی آن به‌دست آوریم.

مفتح بر تفکیک معادن با صنایع پایین‌دستی تاکید کرد و گفت: فعالیت در حوزه اکتشاف و استخراج معدن، با عملکرد صنایع پایین‌دستی هیچ ارتباطی ندارد، در واقع فعالیت در حوزه صنایع معدنی بعد از استخراج معدنی آغاز می‌شود. وی با طرح این پرسش که وقتی ماده معدنی استخراج شد، آن را خام صادر کنیم یا به فرآورده و محصول تبدیل و سپس صادر کنیم، گفت: باید معادن را جداسازی کنیم، زیرا هرکدام تعریف جداگانه‌ای دارند، اما در بخش سنگ‌آهن و زنجیره فولاد، ظرفیت‌های بسیاری احداث شده که باید از آنها بهره‌گیری کنیم.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی بااشاره به قوانین بالادستی همچون برنامه ششم توسعه و سند چشم‌انداز ۲۰ ساله گفت: در قوانین بالادستی بر فاصله گرفتن از خام‌فروشی و ایجاد ارزش‌افزوده تاکید شده که خوشبختانه در برخی موارد شاهد تحقق این مهم هستیم.

وی افزود: همان‌طور که از خام‌فروشی در نفت باید فاصله بگیریم، از خام‌فروشی در معادن نیز باید فاصله بگیریم. آنچه از ماده معدنی به‌دست می‌آید، به فرآورده و محصولات متعددی تبدیل می‌شود که این تغییرات می‌تواند ارزآوری، اشتغالزایی، رونق اقتصادی و خودکفایی را باعث شود.

مفتح از معادن سنگ‌آهن به‌عنوان بزرگ‌ترین فرصت برای رونق اقتصادی یاد کرد و گفت: اکتشاف و استخراج سنگ‌آهن، مرحله اول است و چنانچه مراحل بعدی این معادن فعال شود، به صنعت فولاد می‌رسیم که با تعریف و ایجاد صنایع پایین‌دستی، می‌توانیم فعالیت‌های گسترده‌ای را رقم بزنیم.

اگر به صنعت فولاد از معدن تا فولادسازی‌ها توجه جدی داشته باشیم و درصد پایینی از این ظرفیت را فعال کنیم، می‌توانیم به توسعه در این بخش بسیار امیدوار باشیم، در صورتی که ظرفیت بیش از ۵۰ درصد صنعت فولاد فعال شود، این زنجیره می‌تواند پیشران اقتصاد غیرنفتی باشد. ایجاد صنایع پایین‌دستی فولاد بهترین راه‌حل برای برون‌رفت از مشکلات اقتصادی ناشی از تحریم‌ها و تهدیدها است.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه قرار نیست فقط به یک فرآیند در صنعت آهن و فولاد توجه و به ظرفیت‌سازی در آن اکتفا کنیم، گفت: باید با ۲ رویکرد، وارد عرصه فولاد و سنگ‌آهن شویم. اول آنکه تولید و اشتغال موجود را حفظ کنیم و در مرحله بعدی به ایجاد زیرمجموعه‌های تاثیرگذار بپردازیم.

وی با تاکید بر اینکه باید تمام توان خود را به‌کار گیریم تا فرآیندهای موجود صنعت فولاد را تا حد امکان حفظ کنیم، گفت: نباید در این اندازه متوقف شویم، بلکه باید صنایع پایین‌دستی ایجاد و تولید را اجرایی کنیم تا از یک ماده معدنی، چندین محصول به‌دست بیاوریم. مفتح درباره تولید و صادرات صنایع فولادی گفت: اگر محصولات فولادی از میلگرد تا تیرآهن یا ورق را تولید می‌کنیم، باید ابتدا نیاز داخل را مرتفع کنیم، زیرا بزرگ‌ترین ضربه به اقتصاد در شرایط کنونی که با محدودیت ارزی روبه‌رو هستیم، واردات کالا به‌ویژه کالاهایی است که می‌توانیم در داخل تولید و در مرحله بعدی اگر قرار است، صادرات انجام شود؛ سنگ‌آهن یا شمش را صادر نکنیم، بلکه آنها را تبدیل به فرآورده و سپس صادر کنیم.

نماینده تویسرکان در مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه صنعت فولاد ظرفیت‌های بسیاری دارد، گفت: برای آنکه تولید، اشتغالزایی و درآمدزایی در صنعت فولاد داشته باشیم، باید زیرساخت‌های لازم را تامین کنیم.

وی درباره قطع برق یا گاز در فصل تابستان و زمستان و زیان‌های ناشی از آن به صنعت فولاد گفت: واقعیت این است که صنعت فولاد انرژی‌بر است و متاسفانه هرگاه که مصارف خانگی با مشکل روبه‌رو می‌شوند، در گام نخست به این صنایع لطمه وارد می‌شود که باید با برنامه‌ریزی و آینده‌نگری، مانع بروز این مشکلات شد.

گسترش
تجارت
صمت
شنبه
۲۹ مرداد ۱۴۰۱
۲۲ محرم ۱۴۴۴
۲۰ اوت ۲۰۲۲
شماره ۲۱۲۹
پیاپی ۳۴۴۷
www.Tejaratdaily.com

از گرانی کالاهای اساسی تا کوچک‌شدن سبد معیشتی

کارنامه یک‌ساله دولت از نگاه مجلس

احیای ۳۳ واحد تولیدی و صنعتی

تشریح عملکرد دولت با آمار و ارقام رسمی

توسعه تجارت، از دستاوردهای دولت سیزدهم است

با رسیدن عمر دولت سیزدهم به یک سال، بررسی عملکرد این دولت در بخش‌های مختلف اقتصادی و تجاری کشور حائزاهمیت است. مسئولان نهادهای دولتی بر آمار و ارقامی که ازسوی نهادهای مختلف رسمی اعلام شده، تکیه زده و دولت را در بحث‌های مختلف اقتصادی، تجاری و حتی بازار موفق می‌دانند؛ هرچند فعالان اقتصادی و تجاری، شرایط را همچنان برای اقداماتی همچون توسعه تجارت نامناسب و ناهموار توصیف می‌کنند. تغییرات مستمر قوانین تجاری در یک سال گذشته، مهم‌ترین چالش را برای تاجران و بازرگانان پدید آورد اما شاید بتوان تلاش‌های مستمر دولت سیزدهم در انجام اصلاحات پی‌درپی را به فال نیک گرفت و در ادامه شاهد بهبود جزئی شرایط بود. در ادامه باید دید آزمون و خطای دولت چه زمان پایان می‌یابد و شاهد بسترهای باثبات برای فعالیت بازیگران اقتصادی خواهیم بود.

صمت در این گزارش به بررسی عملکرد دولت در بخش تجارت خارجی پرداخته است.

عکس: صمت

مدیریت صحیح کرونا

سید محمد حسینی، معاون پارلمانی رئیس‌جمهوری عنوان کرد: دولت در آغاز کار با چالش‌های جدی در بخش‌های مختلف از جمله پرداخت حقوق کارکنان، فروش نفت و تحریم، شیوع کرونا و وارد نشدن واکسن روبه‌رو بود، اما رئیس‌جمهوری از روز نخست تلاش کرد تا کشور را به‌درستی مدیریت کند. به گزارش مهر، حسینی تاکید کرد: در یک سال گذشته شاهد بودیم با مدیریت و واردات واکسن، مرگ‌ومیر کرونا از روزانه ۷۰۰ نفر به صفر رسید. حسینی در ادامه دولت را در کنار مردم دانست و بیان کرد: دولت با احساس مسئولیت واقعی در برابر مردم، تلاش کرده در هر جایی که مردم نیاز داشته‌اند در کنار آنها قرار گیرد.

■ تمهیداتی در بحران جهانی غذا

معاون پارلمانی رئیس‌جمهوری در ادامه اضافه کرد: از مهم‌ترین اقدامات انجام‌شده در دولت سیزدهم، توجه به تعاملات تجاری با کشورهای همسایه است. بهبود روابط با کشورهای همسایه سبب شده رونق صادرات به این کشورها را شاهد باشیم. البته این شرایط مناسب تنها به کشورهای همسایه محدود نشد و در مجموع، طی یک سال اخیر صادرات به کشورهای همسایه و اروپا ۲۱۳ درصد رشد داشته است. وی ادامه داد: دولت سیزدهم زمان تحویل گرفتن سکان مدیریت با مسائلی همچون پرداخت ماهانه ۱۲ هزار میلیارد تومان بدهی، کسری بودجه و رشد تورمی سنگین مواجه بود. مقابله با این مشکلات مالی، اقدام مهمی بود که در یک سال گذشته رخ داد. امروز باوجود تمامی فشارها فروش نفت از یک‌میلیون بشکه عبور کرده و توانسته‌ایم با بازگرداندن بخشی از منابع بلوکه‌شده کشور بخشی از بدهی‌های دولت را بپردازیم. حسینی با بیان اینکه ۲۰ درصد بودجه کشور صرف هزینه‌های عمرانی شده، تصریح کرد: در کنار مشکلات داخلی، مسائل جهانی مانند از جنگ روسیه با اوکراین، اثر تورمی در منطقه ایجاد کرده و بر همین اساس تامین غذا، گندم و حتی سوخت برای کشورهای منطقه و حتی امریکا نیز سخت شده است. در چنین وضعیتی یکی از اقدامات دولت برای مدیریت بازار غذا و گندم در کشور افزایش نرخ تضمینی خرید گندم و همچنین خرید بیش از ۲ برابر نسبت به سال قبل بود و امروز موفق شدیم ۷ میلیون تن گندم را از کشاورزان خریداری کنیم.

■ محافظت از حقوق ایران

معاون پارلمانی رئیس‌جمهوری در ادامه به بهبود سیاست خارجی ایران در یک سال گذشته اشاره و پایداری در حفظ منافع را یکی از مولفه‌های اصلی سیاست خارجه معرفی کرد و گفت: در مذاکرات برجام، دولت در اوج اهمیت به مذاکره، تن به ذلت نمی‌دهد و حافظ خواسته‌های حق ملت ایران خواهد بود. باید تاکید کرد دولت به‌هیچ‌عنوان سرنوشت کشور را به مذاکره گره نزده و با جدیت به‌دنبال رفع مشکلات مردم است. حسینی پرهیز از حاکمیت دوگانه و ایجاد همگرایی را یک اقدام مثبت در دولت دانست و افزود: دولت از ظرفیت همه نخبگان و افراد توانمند کشور برای پیشبرد امور استفاده خواهد کرد و در نهایت نیز با درک شرایط کشور و شناخت ظرفیت‌ها در تلاش است هرچه سریع‌تر مشکلات مردم را خاتمه دهد.

رشد ۳۹ درصدی ترانزیت خارجی

براساس آمار، در دولت سیزدهم ترانزیت از خاک ایران افزایش چشمگیری پیدا کرد که ارتباطی هم با مهار کرونا نداشت، چراکه در دولت گذشته به مدت ۷ سال شاهد کاهش ترانزیت کالای خارجی از کشور بودیم. به گزارش تسنیم بعد از ۷ سال کاهش ترانزیت کالای خارجی از کشور، رشد ترانزیت در سال گذشته از سر گرفته شد و با عبور ۱۲ میلیون و ۶۵۰ هزار تن کالای خارجی از کشورمان، افزایش ۶۸ درصدی ترانزیت را شاهد بودیم.

در ۲ ماه نخست امسال نیز ترانزیت از ایران نسبت به سال قبل ۳۹ درصد رشد کرد. رشد ۶۸ درصدی ترانزیت در سال گذشته و رشد ۳۹ درصدی در ۲ ماه امسال، نویدبخش رسیدن به حد نصاب بالای ۱۵میلیون تن کالای عبوری خارجی از کشور در سال ۱۴۰۱ است که در کل تاریخ کشور بی‌سابقه بوده است.

■ افزایش تجارت خارجی

افزایش صادرات غیرنفتی و تجارت خارجی کشور در دولت سیزدهم، ارتباطی با افزایش نرخ ارز ندارد. آمار تجارت خارجی کشور با واحد پول دلار محاسبه و اعلام می‌شود؛ نه ریال.

از ابتدای شهریور سال ۱۴۰۰ و استقرار دولت سیزدهم تا پایان اردیبهشت امسال تجارت غیرنفتی کشور به ۱۲۶ میلیون و ۸۷۷ هزار تن به ارزش ۸۳ میلیارد و ۹۷۱ میلیون دلار رسیده که نسبت به مدت مشابه در دولت دوازدهم ۸ درصد در وزن و ۳۶ درصد در ارزش افزایش داشته است.

در سال ۱۴۰۰ هم وزن و هم ارزش صادرات غیرنفتی کشور نسبت به سال ۱۳۹۹ رشد کرده است. نکته مهم‌تر مثبت شدن تراز تجاری کشور در سال جاری بعد از ۲ سال ثبت تراز تجاری منفی است.

در ۳ ماه اول امسال تراز تجاری کشور مثبت ۶۰۵ میلیون دلار بوده است. اگر طبق گفته منتقدان، افزایش نرخ کالاها در بازارهای جهانی باعث رشد صادرات ایران شده، نرخ مواد اولیه وارداتی و نهاده‌های دامی ایران هم افزایش داشته است؛ پس مثبت شدن تراز تجاری کشور دلیل دیگری جز افزایش نرخ کالاها داشته است.

سخن پایانی

براساس آمار منتشرشده کاهش ۱۸ درصدی تورم، رشد ۳۹ درصدی ترانزیت خارجی، رونق گرفتن ساخت مسکن، پرداخت وام بدون ضامن، بهبود وضعیت اشتغال، افزایش تولید برق، افزایش تجارت خارجی، کاهش رشد نقدینگی و موفقیت دولت در فروش نفت از مهم‌ترین دستاوردهای دولت رئیسی در یک سال گذشته به‌شمار می‌آید.

کاهش ۱۸ درصدی تورم در دولت سیزدهم را می‌توان یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این دولت برشمرد؛ طبق گزارش بانک مرکزی نرخ تورم در خرداد امسال ۴۱ درصد بوده که ۱۸ درصد کمتر از تورم ابتدای دولت سیزدهم (۵۹ درصد) است. این موفقیت در حالی به‌دست آمده که حذف ارز رانتی ۴۲۰۰ تومانی یک شوک تورمی در خرداد ایجاد کرده بود، اما اثرات تورمی آن در خرداد و تیر به‌تدریج خالی شد و از این پس نرخ تورم نزولی‌تر خواهد شد.

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقدسند رسمی حوزه ثبتی قائم‌شهر

نوبت اول شناسه ۱۳۶۵۴۵۹

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان قائم‌شهر

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۹/۲۰، املاک متقاضیانی که در هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی قائم‌شهر مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و بلامعارض آنان محرز و رای لازم صادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل آگهی می‌گردد:

املاک متقاضیان واقع در قریه افراکتی پلاک ۱۰ اصلی بخش ۱۶

۸۹۴ فرعی به نام خانم صدیقه حاجیان افراکتی نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین که در آن احداث بنا شده است به مساحت ۳۸۷.۷۰ متر مربع خریداری بدون واسطه از ورائت مرحوم رضا حاجیان مالک رسمی.

لذا به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آئین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه محلی/ کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها علاوه بر انتشار آگهی، رای هیات الصاق تا در صورتی که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خو را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند. معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست. بدیهی است برابر ماده ۱۳ آئین‌نامه مذکور در مورد قسمتی از املاکی که قبلا اظهارنامه ثبتی پذیرفته نشده، واحد ثبتی با رای هیات پس از تنظیم اظهارنامه حاوی تحدید حدود، مراتب را در اولین آگهی نوبتی و تحدید حدود به صورت همزمان به اطلاع عموم می‌رساند و نسبت به املاک در جریان ثبت و فاقد سابقه تحدید حدود، واحد ثبتی آگهی تحدید حدود را به صورت اختصاصی منتشر می‌نماید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۵/۲۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۶/۱۲

یونس قصابی، کفیل اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان قائم‌شهر

آگهی موضوع ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه
قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقدسند رسمی

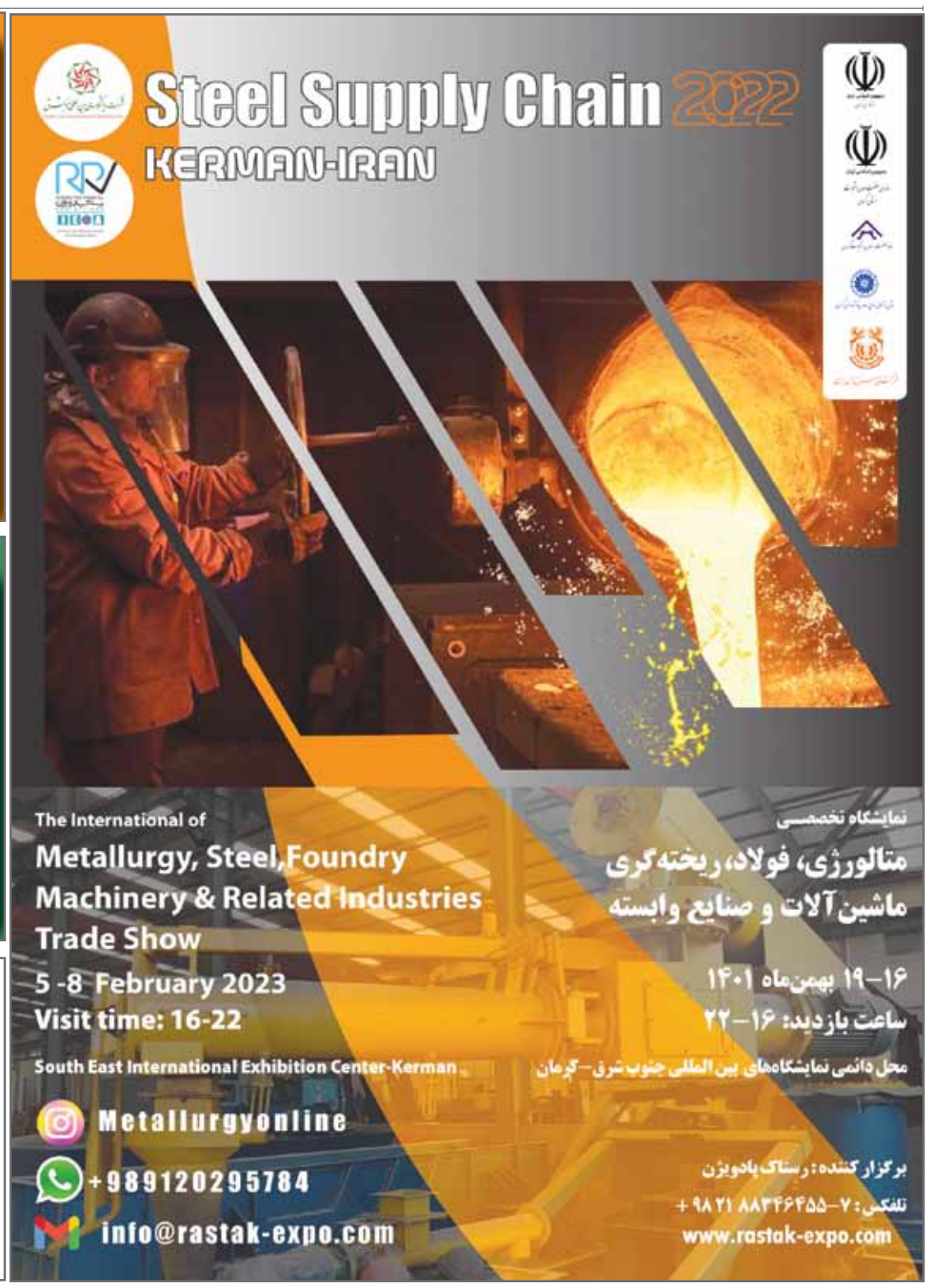
نوبت اول شناسه ۱۳۵۷۲۶۱

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان مازندران

برابر کلاسه پرونده شماره ۱۳۹۹۱۱۴۴۱۰۰۱۸۰۰۰۱۱۸ و رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۱۰۰۱۸۰۰۳۰۵۷ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک عباس آباد تصرفات مالکانه بلامعارض آقای عبدالرحیم رکوعی به شماره شناسنامه ۲ به کدملی ۱۲۱۹۶۴۲۰۳۷ صادره از گلپایگان فرزند سیدیدالله نسبت به ششدانگ عرصه و اعیان یک قطعه زمین مشتمل بر ساختمان به مساحت نودوشش متر مربع (۹۶) متر مربع قسمتی از پلاک ۱۵۷ اصلی واقع در قریه کور کلابخش ۲ حوزه ثبت عباس آباد دارای مبایعه‌نامه عادی خریداری از نسیم خیام نکوی از محدوده مالکیت رسمی سیدموسی کور کلا هاشمی متقاضی ثبت می‌باشد. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به‌مدت دو ماه اعتراض و دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم‌وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهدشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۵/۲۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۶/۱۲

ابراهیم حسین‌زاده، سرپرست ثبت اسناد و املاک عباس آباد

یادداشت

وظیفه تنظیم بازار بر دوش دولت است

یدالله صادقی، رئیس سابق سازمان صنعت، معدن و تجارت تهران

یکی از مهم‌ترین وظایف دولت، تنظیم بازار و تمام مولفه‌های وابسته به آن است. تنها در چند ماه اخیر شاهد تغییرات و تحولات گسترده و مهم در نظام بازار و حتی سیستم تولید و توزیع بودیم. از ابتدای امسال، دولت قوانین مختلفی را برای نظام‌بخشی یا بهبود وضعیت بازار وضع کرد که همه این تغییرات با موفقیت همراه نبود. حذف نرخ مصرف‌کننده از روی کالاها و درج تنها نرخ تمام‌شده تولید، نخستین طرح تاثیرگذار دولت بر نظام توزیع و بازار بود. به دلیل این موضوع، مصرف‌کنندگان هنگام خرید سردرگم شدند و قیمت‌ها به‌جای آنکه ساماندهی شوند، چندنرخی شدند و مردم نیز چاره‌ای جز پذیرش آن نداشتند. پس از مدتی نابسامانی در بازار، دولت بالاخره تصمیم گرفت هر دو نرخ تولیدکننده و مصرف‌کننده را بر کالاها درج کند که شبهات قیمتی شکل گرفته، برطرف شوند. در ادامه، برخی کمبودها برای توزیع برخی کالاها در بازار شکل گرفت که از مهم‌ترین این کالاها را می‌توان روغن اعلام کرد. در چند ماه اخیر، کمبود روغن به‌عنوان یک کالای اساسی و مهم دردسرساز شد. باید تاکید کرد مشکلات شکل گرفته در کمبود روغن، مربوط به قیمت‌گذاری این کالا می‌شد نه کمبود تولید. به‌طورکلی باید تاکید کرد هرگونه اختلال در نظام تولید، عرضه و تنظیم بازار دچار ضعف و ایراد خواهد شد. در رابطه با کالایی مانند روغن یا حتی سایر کالاهایی که در چند مدت اخیر کمبود آنها در بازار احساس شد، چنین قانونی صادق است. یکی از مهم‌ترین دلایل کمبود کالاهای اساسی در چند ماه اخیر را تصمیم دولت مبنی بر حذف ارز ترجیحی برای واردات کالاها عنوان کرد. از آنجایی که بخش مهمی از مواد اولیه صنایع و تولیدات کشور، به‌ویژه کارخانه‌های روغن‌نباتی وارداتی است، این اصلاحات ارزی سبب شد تا تامین و قیمت‌گذاری برای کالاهای اساسی دشوار شود. به‌طورکلی باید خاطرنشان شد در صورت تغییر سیاست دولت در تامین ارز مواد اولیه تولید، عوامل و بازیگران بخش بازار، کمبودها یا افزایش قیمت‌ها را از قبل تشخیص داده و دست به ایجاد تنش بیشتر در بازار خواهند زد. برخی مواقع نیز این تنش‌های ایجادشده از سر دلالی یا فساد نبوده و واکنش طبیعی تولیدکنندگان است.

زمانی که تولیدکنندگان متوجه تغییر در تخصیص ارز برای واردات مواد اولیه یا دیگر مسائل این‌چنینی شوند، تلاش می‌کنند تولیدات فعلی یا مواد اولیه موجود در انبارهای خود را به‌راحتی وارد بازار نکنند و سیاست انقباضی را پیش گیرند، چرا که یقین دارند در ادامه برای تامین مواد اولیه دچار مشکل شده و بهای کالا در بازار افزایش خواهد یافت. این عوامل سبب شده تا باوجود مناسب بودن میزان تولید در هر کالایی، در بازار چالش‌هایی اعم از کمبود یا افزایش چشمگیر نرخ این کالاها شکل گیرد. اگر کالاهای مذکور جزو دسته کالاهای اساسی باشند، کمبود و مشکلات پیش‌آمده نیز مهم‌تر خواهد بود.

حذف یارانه آرد صنف و صنعت به‌دلیل اصلاح ساختار یارانه‌ای آرد و نان، از دیگر مسائل مهمی بود که در چند ماه اخیر رخ داد.

در ابتدا باید تاکید کرد اعطای صحیح یارانه به تولید و مصرف‌کننده، سبب کاهش قاچاق، تعدیل فساد در بازار و بهره‌مند شدن بخش مصرف‌کننده از مزایای سیستم سالم تولید و توزیع خواهد شد، اما موفقیت حذف یارانه از برخی بخش‌های تولیدی، به‌نحوه اجرای آن و جلب اعتماد مردم وابسته است، چرا که در غیر این صورت گسترش ناامنی‌های مختلف در بازار و اذهان عمومی و همچنین شکل‌گیری تلاطم اقتصادی شدید از پیامدهای آن خواهد بود، اما به‌طورکلی معتقدم اصلاح سیاست و نظام تخصیص یارانه، از ضرورت‌های فعلی در بخش مدیریت اقتصادی کشور به‌شمار می‌رود، بنابراین می‌توان اذعان کرد برخی سیاست‌ها و برنامه‌های دولت، مناسب و صحیح بودند، اما متاسفانه شیوه اجرای آنها، با ایراداتی همراه بود.

دستاوردهای یک‌ساله دولت سیزدهم بررسی شد

از گرانی کالاهای اساسی تا کوچک‌شدن سبد معیشتی

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

در یک سال گذشته، دولت برنامه‌ها و طرح‌های متعدد و مهمی را در سطوح مختلف اقتصادی تدوین و پیاده کرد. از مهم‌ترین این تصمیمات می‌توان به حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از واردات کالاها، اصلاح تخصیص یارانه‌های آرد و نان، درج نرخ تولید بر کالاها، تغییر تعرفه‌های گمرکی و سایر طرح‌های این‌چنینی اشاره کرد. براساس نظر دولت، تمامی این اقدامات در آستانه تنظیم و بهبود بازار بوده و انتظار می‌رفت با اجرای تمام این برنامه‌ها، حلقه‌های مختلف بازار از تولید تا مصرف، ساماندهی شوند، اما با اجرای یک‌باره این طرح‌ها، شکل‌گیری تورم افسارگسیخته و محدود شدن سبد معیشتی مردم، مهم‌ترین پیامدی بود که در سطح گسترده برای تمامی اقشار شکل گرفت. فعالان بازار معتقدند اگر رئیس‌جمهوری به‌عنوان رأس مدیریت امور دولتی، از مشاوران متخصص‌تری بهره می‌گرفت، شاید در حال حاضر بازار به ثبات بیشتری دست می‌یافت. در آستانه یک‌سالگی دولت سیزدهم، مناسب به‌نظر می‌رسد تا ضمن بررسی طرح‌های اقتصادی اجراشده در ۱۲ ماه گذشته، نتایج هر یک از این طرح‌ها را بررسی کنیم، از این‌رو صمت با کارشناسان و فعالان بازار در رابطه با عملکرد دولت در یک سال گذشته، به گفت‌وگو پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

بهره‌گیری از نظر کارشناسان و فعالان بخش‌های مختلف بازار، از مهم‌ترین راهکارها برای بهبود شرایط اقتصادی به‌شمار می‌رود

تمامی کالاها گران شد

سعید معصومی، رئیس کمیسیون بیمه و مالیات اتاق اصناف ایران در گفت‌وگو با صمت، به تشریح آثار برنامه‌های دولت در یک سال اخیر پرداخت.

او طرح‌های کلانی را که دولت برای انجام اصلاحات اقتصادی انجام داد، نامناسب عنوان کرد و در این‌باره توضیح داد: شاید نتوان به‌یقین گفت که دولت در عملکرد خود موفق یا ناموفق بوده، اما آن چیزی که واضح است، رویکرد نامناسب دولت در برابر بازار و بخش‌های اقتصادی است.

مهم‌ترین اتفاقی که در چند مدت اخیر رخ داد، اجرایی شدن طرح‌های کلان اقتصادی بود که با معیشت افراد رابطه تنگاتنگی دارد، به‌عنوان مثال، یارانه آرد و نان هدفمند شد و همچنین از سویی دیگر دولت ارز ترجیحی را برای واردات کالاها حذف کرد. تمام سیاست‌های دولت برای بازار، در نهایت منجر به شکل‌گیری موج تورم عظیمی در جامعه شد.

وی در ادامه تصریح کرد: ابتدای امسال نمایندگان وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌همراه نمایندگان وزارت جهاد کشاورزی، جلسه با نمایندگان اتاق اصناف جلسه برگزار و اعلام کردند، تنها ۴ قلم از کالای اساسی گران خواهند شد، در حالی که نمایندگان اتاق اصناف اعلام کردند افزایش نرخ این ۴ کالای اساسی، بر تمامی کالاها تاثیرگذار بوده و بالغ بر ۷ هزار قلم کالا گران خواهد شد. نمایندگان دولت توجهی به نظر نمایندگان اتاق اصناف نشان نداده و در حال حاضر شاهد هستیم، تورم، تمامی بخش‌های بازار را در بر گرفته است.

بازار چندنرخی نان

معصومی در ادامه به افزایش چندبرابری زنجیروار نرخ کالاهای اساسی و غیراساسی اشاره کرد و گفت: همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد، گرانی تمامی کالاها در بازار، نتیجه سیاست‌های دولت بود، به‌عنوان مثال تا سال گذشته، شکر دولتی کیلویی ۳۵۰۰ تومان به بازار عرضه می‌شد، اما در حال حاضر این کالا هر کیلو بالغ بر ۵۰ هزار تومان فروخته می‌شود. سایر کالاها نیز در بازار شرایطی مشابه داشته و افزایش‌های چندین برابری بها را تجربه کردند. با گرانی‌های شکل‌گرفته، سبد معیشت مصرف‌کنندگان بسیار محدودتر و کوچک‌تر شد. در پی این اتفاق نیز دولت تا به امروز هیچ بسته مالی را برای حمایت از مردم در نظر نگرفته است. رئیس کمیسیون بیمه و مالیات اتاق اصناف ایران در ادامه افزود: یکی دیگر از طرح‌های مهم دولت، اصلاح یارانه آرد و نان بود که این طرح نیز نتوانست تاثیر مثبت چندانی داشته باشد.

در حال حاضر هر کیسه آرد یارانه‌ای حدود ۴۰ هزار تومان است که در بازار آزاد تا ۶۰۰ هزار تومان نیز خرید و فروش می‌شود. بنابراین آرد و نان در بازار چندنرخی است و به‌هیچ عنوان نظام توزیع این کالا ساماندهی نشده است.

در چند ماه اخیر، شاهد شکل‌گیری بازار چندنرخی برای نان بودیم و در حال حاضر شرایط مناسبی حکمفرما نیست، بنابراین می‌توان گفت بازار اقلام اساسی مردم، در این مدت کوتاه تحت‌تاثیر تصمیمات دولت قرار گرفته است.

دولت با اصناف مشورت نکرد

معصومی در ادامه صحبت‌های خود دلیل اصلی ناموفق بودن برنامه‌های دولت را نبود مشاوران حاذق و متخصص در امور اقتصادی بدنه دولت معرفی کرد.

او در این‌باره توضیح داد: زمانی که بحث هدفمندسازی یارانه‌ها در دولت‌های پیشین مطرح شد، دولتمردان جلسات متعددی را با نمایندگان اصناف و همچنین مشاوران بخش خصوصی ترتیب دادند، اما دولت سیزدهم برای هیچ‌یک از تصمیمات خود، با نمایندگان اصناف و مشاوران متخصص مشورت نکرد و تمامی قوانین یک‌شبه تدوین و اجرایی شدند، به این دلیل روزانه تغییرات پایه‌ای و گرانی‌های مستمر را در این مدت شاهد بودیم، بنابراین مهم‌ترین نقطه ضعف‌های عملکرد دولت سیزدهم را استفاده نکردن از تجربه افراد متخصص اقتصادی معرفی کرد.

کارنامه غیرقابل‌قبول

علی‌اکبر بخشی، رئیس پیشین کمیسیون بیمه و مالیات اتاق اصناف تهران در گفت‌وگو با صمت نسبت به شرایط فعلی بازار واکنش نشان داد. او ضمن ناموفق خواندن عملکرد دولت طی یک‌سال گذشته برای تنظیم بازار گفت: اگر بخواهیم عملکرد دولت سیزدهم در رابطه با ثبات بازار و مهار تورم را زیر ذره‌بین قرار دهیم، دولت نمره چندان قابل قبولی نخواهد گرفت. طی یک‌سال گذشته، دولت طرح‌ها و برنامه‌های متعددی تدوین کرده و تاکید بر اجرایی شدن آنها داشته که بخش عمده‌ای از این برنامه‌ها به‌نفع بازار و فعالان آن نبود، در نتیجه عمده فعالان صنفی و حتی مردم به‌عنوان جامعه مصرف‌کننده، نگاه مثبت و راضی نسبت به فعالیت‌ها و تصمیمات دولت ندارند.

وی ادامه داد: جهش‌های قیمتی چندبرابری در تمام بازارهای کالایی، تورم و گرانی کالاها و دیگر مشکلات پیش‌آمده باعث نارضایتی مردم و صاحبان مشاغل شده است. بیشتر این مشکلات در نظام توزیع، از طرح‌ها و تصمیمات دولت در همین مدت کوتاه سرچشمه گرفته و از این‌رو بخشی از نابسامانی‌های بازار را می‌توان متاثر از سیاست‌های دولت معرفی کرد.

بخشی در ادامه صحبت‌های خود تصریح کرد: دولت به‌عنوان متولی و مسئول مهم ایجاد ثبات در تمامی حلقه‌های بازار از جمله تولید و توزیع، وظیفه دارد طرح‌ها و تصمیمات مناسب و موثری را برای نظام‌بخشی به جامعه اتخاذ کند، در غیر این صورت، نه‌تنها مصرف‌کننده بلکه تولیدکنندگان و سایر بازیگران چرخه‌های اقتصادی از نابسامانی‌های شکل‌گرفته آسیب‌های جدی خواهند دید.

مصرف‌کننده و تولیدکننده آسیب دیدند

بخشی در ادامه صحبت‌های خود به تاثیر حذف ارز ترجیحی برای واردات کالاهای اساسی بر بازار اشاره کرد و گفت: یکی از تصمیمات مهمی که دولت سیزدهم در سال نخست سکانداری خود گرفت، حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از واردات کالاها بود. بخش عمده‌ای از کالاهای اساسی و مواد اولیه تولید کارخانه‌های کشور، وارداتی بوده و با حذف ارز ترجیحی برای واردات آنها، تولید و بازار دچار شوک قیمتی شد. افزایش به یک‌باره نرخ کالاها در کنار سایر هزینه‌ها مانند دستمزد نیروی کار، سبب شد تا مصرف‌کنندگان نیز برای تهیه مایحتاج خود دچار مشکل شوند.

وی در ادامه تصریح کرد: گرانی‌های پی‌درپی که به‌دنبال حذف ارز ترجیحی از واردات کالاها شکل گرفت، سبب شد تا بخش زیادی از مردم از عملکرد دولت ناراضی باشند، اما تنها مصرف‌کنندگان ناراضی نبوده و تولیدکنندگان نیز آسیب‌های حذف ارز ترجیحی بر واردات کالاها را احساس کردند، چرا که هزینه تمام‌شده تولید برای آنها افزایش یافت و در نهایت برای مسائلی همچون تامین نقدینگی تولید یا بازار مصرف دچار مشکل شدند. رکود فعلی بازار به‌دلیل گرانی کالاها و کاهش قدرت خرید مردم، همواره تاثیر مستقیمی بر فعالیت تولیدکنندگان دارد.

بخشی خاطرنشان کرد: بنا بر تمام مواردی که عنوان شد، تورم بر تمامی بخش‌های مختلف تولید و بازار اثر گذاشت، بنابراین دولت عملکرد چندان مناسبی نه در ساماندهی و رونق تولید و نه تنظیم بازار تاکنون از خود نشان نداده است.

بستر اجرای طرح‌ها فراهم نیست

رئیس پیشین کمیسیون بیمه و مالیات اتاق اصناف تهران، اجرای شناسه کالا و کد رهگیری را یکی دیگر از برنامه‌های نامناسب دولت توصیف کرد و درباره آن توضیح داد: طرح شناسه کالا و کد رهگیری برای لوازم خانگی، می‌تواند به‌ذات دارای ابعاد و پیامدهای مثبت متعددی باشد، اما هر برنامه و طرحی باید در بسترهای مناسب و از طریق روش‌های اصولی اجرایی شود و طرح شناسه کالا برای لوازم‌خانگی و لوازم‌یدکی خودرو نیز از این قاعده مستثنا نیست. بنا بر نظر کارشناسان و فعالان بازار، این طرح هنوز ناپخته و نیازمند بررسی ابعاد و جزییات پیش از اجرا است، اما دولت و به‌طور ویژه وزیر صنعت، معدن و تجارت اصرار بر اجرای کامل این طرح دارد. بخشی در ادامه تصریح کرد: نبود زیرساخت‌های فنی و قانونی مناسب، کمبود بسترهایی که برای پیگیری کالاها مناسب هستند و همچنین آماده نبودن افکار مردم و اصناف از نظر فرهنگی برای اجرای طرح کد شناسه کالا و کد پیگیری، از مهم‌ترین نقص‌های این موضوع به‌شمار می‌روند، بنابراین به‌نظر می‌رسد طرح کد شناسه کالا و کد پیگیری برای لوازم‌خانگی و لوازم‌یدکی خودرو، در حال حاضر قابلیت اجرا ندارد و باید مسئولان دولتی به این نکته توجه داشته باشند.

این فعال صنفی افزود: اصرار بر اجرایی کردن طرح‌ها و قوانینی که به بررسی‌های جدی و جزئی نیاز دارند، می‌تواند منجر به بروز مشکلاتی همچون تورم و کمبود کالاها در بازار شود و در بلندمدت آسیب‌های بیشتری را به بخش‌های اقتصادی وارد می‌کند، بنابراین مهم‌ترین نکته‌ای که دولت باید همواره به آن توجه داشته باشد، نظر کارشناسان و فعالان بازار در رابطه با طرح‌ها و تدوین قوانین جدید است.

اهمیت مشورت با متخصصان

بخشی در ادامه صحبت‌های خود به اهمیت مشورت گرفتن از کارشناسان تاکید کرد. او معتقد است: مهم‌ترین راهکاری که می‌تواند ضمن سامان‌بخشی به بازار، دولت را در راستای بهبود عملکرد مدیریتی خود یاری کند، همکاری با متخصصان اقتصادی است.

این فعال صنفی در این‌باره تشریح کرد: همان‌طور که پیش‌تر عنوان شد، تنها تدوین طرح‌های مناسب، بازار را به ثبات نرسانده و منجر به کنترل تورم نخواهد شد و نحوه اجرای طرح‌ها نیز از اهمیت زیادی برخوردار است. بهره‌گیری از نظر کارشناسان و همچنین فعالان بخش‌های مختلف بازار، از جمله مهم‌ترین راهکارهای بهبود شرایط اقتصادی به‌شمار می‌روند. دولت نباید تصمیمات خود را پشت درهای بسته اتخاذ و تنها به نظرات مشاوران و وزیران خود اکتفا کند، هرچند در این مدت با عملکرد ناموفق دولت، صلاحیت مشاوران دولتی نیز زیرسوال رفته و بیشتر افراد بر این باورند که بهتر است دولت و حتی وزیران مشاوران خود را عوض کند، اما به‌طورکلی، بهره‌گیری از تخصص افراد باتجربه و خبره در امور اقتصادی، همواره راهگشا است، اما دولت سیزدهم تا به امروز توجهی به این ظرفیت نداشته است.

بخشی افزود: تصمیمات و قوانین مهم، نباید پشت درهای بسته تدوین شده و مشورت گرفتن از خبره‌ها، هیچ ایرادی ندارد. تنها در این شرایط دولت می‌تواند نگاه درستی به امور جاری در جامعه داشته باشد و تصمیمات مناسب و اصولی اتخاذ کند، در غیر این صورت و با ادامه روند فعلی، پیش‌بینی می‌شود تصمیمات آتی دولت نیز بدون توجه به جامعه بوده و ممکن است به صلاح بخش‌های اقتصادی نباشد.

گرانی‌های پی‌درپی که به‌دنبال حذف ارز ترجیحی از واردات کالاها شکل گرفت، سبب شد بخش زیادی از مردم از عملکرد دولت ناراضی باشند

سخن پایانی

هرچند دولت خود را در تنظیم بازار و مهار تورم موفق می‌داند، اما افزایش بیش از ده برابری بهای بسیاری از کالاها در فاصله زمانی چندماهه را نمی‌توان جزو اقدامات مثبت متولیان بازار معرفی کرد. دولت برخلاف نظر کارشناسان عمل و ارز ترجیحی را از واردات کالاها حذف کرده است. دولت براساس آمار خبر داشت کالاهای واردشده با ارز ترجیحی، جزو کالاهای اساسی و مواد اولیه کارخانه‌ها محسوب می‌شوند. از سویی دیگر، همزمان نرخ ارز محاسباتی در تعرفه‌های گمرکی را افزایش داد و اصلاح نظام یارانه آرد و نان را در پیش گرفت. حذف نرخ مصرف‌کننده و تنها درج نرخ تولیدکننده روی کالاها در مدت زمان محدود نیز باعث بروز چالش‌ها و نابسامانی‌های جدی در بازار شد. دولت سیزدهم این اقدامات را به‌همراه سایر تصمیمات تنها در یک سال انجام داد که بخش زیادی از این تغییرات با شروع سال جدید همراه شدند، اما نکته‌ای که باید همواره در نظر داشت، تدوین برنامه‌های صحیح و اجرای اصولی آنها از دیگر مسائل مهم‌تر بوده و مناسب به‌نظر می‌رسد دولت سیزدهم در ۳ سال پیش‌رو، به این نکات توجه داشته باشد.

عملکرد یک‌ساله دولت از نگاه مجلس

یک سال از عمر دولت سیزدهم گذشت و این دولت در یک سال سپری شده با چالش‌های زیادی در عرصه اقتصادی مواجه بود. به‌گفته بسیاری از کارشناسان، رئیس‌جمهوری در سال نخست فعالیت، نشاط و تحرک جدیدی در بدنه اجرایی کشور ایجاد کرد، به‌طوری‌که برخی معتقدند کنش‌های شماری از وزرا و مدیران ارشد اجرایی، همپای رئیس‌جمهوری نیست و برخی از آنها تا حدودی از رئیس دولت مردمی جا مانده‌اند. با این حال، یکی از اقدامات دولت رئیسی در یک سال گذشته، حذف ارز ترجیحی یا همان ارز ۴۲۰۰ تومانی بود. به‌دنبال این تصمیم، نرخ برخی خوراکی‌ها و مواد غذایی افزایش پیدا کرد و همین موضوع باعث اعتراضات زیادی از سوی مردم شد.

عکس: آیدا فریدی

گروه گزارش
editor@smtnews.ir

شرط و شروط حذف ارز ترجیحی

جلال محمودزاده، نماینده مردم مهاباد پیش‌تر در زمینه اصلاح نظام ارزی به خبرنگار بازار گفت: مجلس شورای اسلامی در قانون ساماندهی تخصیص ارز ترجیحی تاکید کرد که دولت به شرطی می‌تواند این موضوع را اجرایی کند که قیمت‌ها از شهریور سال ۱۴۰۰ بالاتر نرود، اما متاسفانه این گونه نیست و می‌بینیم که نرخ بسیاری از کالاها نسبت به شهریور سال گذشته، بسیار افزایش یافته و بعضا ۳ برابر شده است. وی بیان کرد: بنابراین دولت از قانون تخطی کرده و باید به مسیر قانونی بازگردد و اگر دولت این کار را انجام ندهد، مجلس شورای اسلامی باید از ابزارهای نظارتی خود استفاده کند. نماینده مردم مهاباد در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: نمایندگان مجلس شورای اسلامی می‌توانند از ابزارهای نظارتی خود مانند تذکر، سوال، تحقیق و تفحص و حتی استیضاح استفاده کنند.

▣ پرونده‌های استیضاح

در حال حاضر استیضاح وزرای جهاد کشاورزی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، راه و شهرسازی، بهداشت و درمان و صنعت، معدن و تجارت در مجلس مطرح است و برای همه این استیضاح‌ها امضا جمع شده است. یک سالگی دولت سیزدهم در حالی با جراحی اقتصادی سپری شد که برخی از نمایندگان معتقد بودند کابینه دولت هم باید جراحی شود و برخی از وزرا باید کابینه را ترک کنند. محمودزاده در همین زمینه گفت: در حال حاضر استیضاح وزرای جهاد کشاورزی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، راه و شهرسازی، بهداشت و درمان و صنعت، معدن و تجارت در مجلس مطرح است و برای همه این استیضاح‌ها امضا جمع شده، اما تاکنون هیات رئیسه مجلس این موارد را اعلام وصول نکرده که برخلاف قانون آیین‌نامه داخلی مجلس است. عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی باید قانون را رعایت کند و تعدادی از وزرای ضعیف که در کابینه وجود دارند، برکنار شوند. محمودزاده گفت: دولت باید خودش وزرای ناکارآمد را برکنار کند، اما اگر دولت این کار را انجام ندهد، مجلس باید از ابزار استیضاح استفاده کند. مردم در زمینه معیشت، مشکلات جدی دارند و ما پیگیر رفع مشکلات اقتصادی مردم هستیم و اگر وزیری نتواند در این راستا حرکت کند، حتما برکنار خواهد شد.

جراحی اقتصادی، کاربلد می‌خواهد

اما این پایان کار نبود و مسعود پزشکیان، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی درباره اقدامات اصلاحی دولت در زمینه ارز گفت: مسئولان می‌گویند می‌خواهیم جراحی اقتصادی کنیم. حداقل باید مسئولان جراحی اقتصادی را بلد باشند و بعد دست به جراحی اقتصادی بزنند؛ یعنی اگر شکم بیماری را شکافتند و این بیمار خون‌ریزی کرد، وسط کار هاج و واج نمانند. پزشکیان تاکید کرد: وقتی فردی کار را بلد نیست و موجب می‌شود مریض خون‌ریزی کند، حتما این خون‌ریزی باعث مرگ مریض خواهد شد، در این شرایط دیگر چه کار می‌شود، کرد؟ با این حال، عرصه دیپلماسی، یکی دیگر از عرصه‌های پرچالش دولت قلمداد می‌شود که در یک سال گذشته با تغییر و تحولات زیادی مواجه بوده است.

تغییر رویکرد دولتمردان

موسی غضنفرآبادی، رئیس کمیسیون قضایی مجلس نیز در همین زمینه گفت: تفکر و رویکرد دولتمردان ما نسبت به گذشته از بین رفته و ابعاد تازه‌ای در زمینه سیاست خارجی و ارتباط با همسایگان موضوعیت پیدا کرده است. موضع دولت سیزدهم این است که به غیر از امریکا و اروپا، کشورهای زیاد دیگری هم وجود دارند که ما می‌توانیم با آنها ارتباط برقرار کنیم. این نماینده مجلس با اشاره به توجه دولت نسبت به ارتباط با همسایگان، تاکید کرد: نگاه یک‌جانبه‌گرایی دیگر مدنظر نیست و دولت سیزدهم سیاست چندجانبه‌گرایی را در دستور کار قرار داده است. به واقع، پیرو سیاست چندجانبه‌گرایی شاهد بهبود وضعیت کشور خواهیم بود.

باید به دولت رئیسی فرصت دهیم

همچنین حجت‌الاسلام احد آزادی‌خواه، عضو کمیسیون فرهنگی مجلس با اشاره به عملکرد یک‌ساله دولت، بیان کرد: با توجه به اینکه یک سال از آغاز به کار دولت سیزدهم می‌گذرد، من عملکرد دولت در یک سال گذشته را مثبت ارزیابی می‌کنم.

این نماینده مجلس گفت: دولت سیزدهم در حوزه مقابله با بیماری کرونا و تسریع در واکسیناسیون شق‌القمر کرد، در حالی که دولت سابق از کنترل بیماری کرونا عاجز شده بود. وی تاکید کرد: علاوه بر این، دولت رئیسی در حوزه مدیریت ارز، بسیار خوب عمل کرده، در حالی که در دولت روحانی، نوسانات نرخ ارز بسیار شدید بود.

نماینده مردم ملایر در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: عملکرد دولت در لایحه بودجه نسبت به سنوات قبل، بسیار قابل توجه بوده و استقراض از بانک مرکزی و حجم اوراق مشارکت کاهش یافته است.

این نماینده مجلس گفت: دولت سیزدهم در حالی که به‌خوبی کشور را اداره می‌کند، بدهی‌های دولت قبل را هم پرداخت می‌کند؛ بنابراین باید به دولت رئیسی فرصت دهیم تا مشکلات اقتصادی برطرف شود.

نگاه
یک‌جانبه‌گرایی دیگر مدنظر نیست و دولت سیزدهم سیاست چندجانبه‌گرایی را در دستور کار قرار داده است

چهره

مجلس مکلف به همکاری با دولت است

محمد باقر قالیباف- رئیس مجلس شورای اسلامی: باید باور کنیم دولت و مجلس دو بازوی نظام حکمرانی در کشور هستند؛ قوا از یکدیگر استقلال دارند، اما واقعیت این است که مجلس و دولت با داشتن استقلال در اوج همکاری و درهم تنیدگی با یکدیگر هستند، به‌طوری که امکان ندارد بتوانند رسالت و وظیفه خود را بدون همکاری انجام دهند. مجلس و دولت مستقل از هم، اما مکمل یکدیگر هستند و در راستای وظیفه ذاتی خود؛ یعنی تامین منافع عمومی و حل مشکلات مردم گام برمی‌دارند که باید آن را خط قرمز خود بدانند. بیانیه گام دوم انقلاب، مسیر ما را از جهت برنامه‌ها و اهداف روشن و مشخص کرده است. از دولت سیزدهم و مجلس یازدهم توقع می‌رود چنین رویکردی را دنبال کنند، مردم نیز از ما انتظار دارند با یکدیگر کارها را پیش ببریم. توقع مردم و رهبر معظم انقلاب هم همین است بدان معنا که باید با یکدیگر در چارچوب قانون کار کنیم تا خروجی این هم‌افزایی، حل مشکلات مردم باشد. باید خط قرمز ما منافع مردم و مصلحت‌های نظام باشد. این دو موضوع باید در اولویت قرار گیرد که برای تحقق آنها به فهم مشترک نیاز داریم. بارها خدمت آقای رئیسی عرض کردم که مجلس قلبا و روحا خود را موظف می‌داند با دولت همراهی کند. البته برخی مواقع و در بعضی موضوعات به این فهم مشترک نمی‌رسیم. در حال حاضر در شرایطی هستیم که باید به فهم مشترک برسیم که یکی از رسالت‌های این جلسه همین موضوع است و باید اولویت‌های مشترک را پیدا کنیم. باید حوزه‌ها را به صورت موضوعی انتخاب کنیم، چون هیچ‌کاری بخشی نیست. به‌عنوان مثال، اگر حرف از معیشت می‌زنیم، این موضوع به همه کمیسیون‌ها و وزارتخانه‌ها ارتباط دارد. همچنین تخصصی به سمت موضوعات حرکت کرده و در عین حال به این نکته توجه کنیم که در تمامی مسیرها نباید به‌جز منافع مردم و مصلحت نظام، نگاه دیگری داشته باشیم.

با تصویب ۲۷ مصوبه، بسیاری از گره‌های شهرسازی و مشکلات ساخت و ساز حل می‌شود

با تایید شدن ۲۷ مصوبه بسیاری از گره‌های کور شهرسازی و ساخت و ساز حل خواهد شد و انحرافات از پروانه و تخلفات کمیسیون ماده ۱۰۰ از آثار این مصوبات خواهد بود.

شهردار زنجان در نشست خبری اظهار کرد: بودجه حال حاضر شهرداری به ۱۵۶۹ میلیارد تومان رسیده است و این رقم دو برابر بودجه سال گذشته بوده و با توجه به نیازهای شهر مصوب شده است.

وی با اشاره به اینکه در شهرداری سیستم درآمد-هزینه حاکم است، افزود: برای هزینه سقفی وجود ندارد بنابراین باید درآمد را بالا در نظر گرفت تا پاسخگوی هزینه‌ها باشد.

شهردار زنجان با یادآوری اینکه مدیریت درآمد و هزینه یک فاکتور اساسی در مدیریت موفق شهری است، گفت: در حال حاضر شهرداری به یک نهاد شبانه‌روزی تبدیل شده است.

فیروزفر خاطرنشان کرد: قرارگاه‌های شهرداری به صورت روزانه فعالیت می‌کنند و امورات فصلی در این قرارگاه برنامه‌ریزی می‌شود. به همین منظور طرح جامع زمستانه در شهرداری در حال برنامه‌ریزی است.

شهردار زنجان اضافه کرد: در حال چکش‌خواری برای رسیدن به خدمات بهتر در این طرح جامع هستیم و تلاش می‌کنیم تا کارخانه محمول یخ‌زدایی را برای کم کردن نمک‌پاشی روی آسفالت و کمتر آسیب زدن به آسفالت خیابان‌ها راه‌اندازی کنیم.

وی با یادآوری اینکه با آبیاری مکانیزاسیون فضای سبز در بکارگیری ۱۵۰ نیروی انسانی صرفه‌جویی شد، افزود: پرداختن به پروژه‌های به جا مانده و پرمطالبه از دیگر اولویت‌های شهرداری است.

فیروزفر ادامه داد: یکی از مطالبات مردم کف‌سازی بازار زنجان بود که در حال حاضر بازار بالا که بیش از چهار دهه دست نخورده بود تحت عملیات کف‌سازی قرار دارد و امیدواریم ظرف ۴۰ روز آینده کل کف‌سازی بازار اجرا شود. همچنین برخی از معابر کنار بازار در وضعیت نامناسبی قرار داشت که کف‌سازی می‌شوند.

شهردار زنجان گفت: جمع‌آوری ایستگاه‌های بین معابر علی‌رغم سختی‌هایی که داشت از دیگر اقدامات شهرداری بود که با چپ در کردن اتوبوس‌ها این مشکلات رفع شد.

فیروزفر با اشاره به اینکه جلسه هماهنگی شهرداری با هیات حسینی برای سیاه‌پوش کردن خیابان‌ها در آستانه محرم اجرا شد، افزود: ۹ المان مناسب با محرم در شهر زنجان جاگذاری شد. همچنین برای تسهیل تردد خودروها در دسته‌های عزاداری ۱۱ پارکینگ در چند نقطه شهر زنجان تعبیه شده بود.

▣ مشکل سیلاب سبزه‌میدان با اتصال به خیام حل می‌شود

وی در خصوص پروژه سبزه‌میدان به برخی از مشکلات قرارداد اولیه پروژه سبزه‌میدان اشاره کرد و گفت: تخلیه سیلاب یکی دیگر از مشکلات این پروژه است که با اتصال پروژه سبزه‌میدان به خیام حل خواهد شد. همچنین سیستم صوتی و تصویری برای این پروژه پیش‌بینی نشده بود که این موضوع هم در دستور کار قرار گرفت.

شهردار زنجان با اشاره به اینکه تا پایان پاییز امسال فاز جنوبی پروژه افتتاح خواهد شد، گفت باغ ذوالفقاری در طرح قبلی پروژه پیش‌بینی نشده بود و درختان کهنسال که در این محدوده بود حفظ و به فضای پروژه اضافه شد.

فیروزفر همچنین به پروژه پادگان اشاره کرد و گفت: این پروژه با برداشته شدن دیوار ضلع شرقی و غربی آماده افتتاح خواهد بود.

این مسئول با بیان اینکه در حوزه فرهنگی برنامه‌های ویژه‌ای با عنوان از غدیر تا قربان در قالب جشن‌های مردمی در پارک‌های شهر اجرا شد، گفت: ورزش همگان در پارک و برنامه شهر قهرمان و ورزش محلات را در دستور کار داریم.

شهردار زنجان به پروژه‌های افتتاح شده در زنجان اشاره کرد و گفت: افتتاح پروژه دوربرگردان پل امام حسن مجتبی(ع)، افتتاح ایستگاه آتش‌نشانی شماره هفت، افتتاح مرکز معاینه فنی خودرو، تقاطع فخری‌زاده، افتتاح پارک رز در ۲۴ روز و بهره‌برداری بازارچه سه‌راه امجدیه بخشی از این پروژه‌هاست.

فیروزفر ادامه داد: در بحث آسفالت رکورد ۲۵۰۰ تن آسفالت در یک روز در زنجان ثبت شد و نهضت اسفالت همچنان ادامه دارد و در تلاش هستیم تا مناطق کم برخوردار از خدمات شهرداری استفاده کنند.

وی افزود: با کار کارشناسی ۲۷ مصوبه در کمیسون ماده پنج مطرح شد که ۱۰ مصوبه ابلاغ نهایی شده و با تائید شدن این مصوبات بسیاری از گره‌های کور شهرسازی و ساخت‌وساز حل خواهد شد و انحرافات از پروانه و تخلفات کمیسیون ماده ۱۰۰ از آثار این مصوبات خواهد بود.

به گفته شهردار زنجان، حل مشکلات ترافیک هسته شهر در دستور است؛ به همین منظور نیازمند تهیه آمار میدانی هستیم همچنین ساماندهی اتوبوسرانی نیز همزمان از اولویت‌های شهرداری محسوب می‌شود.

وی به تعیین تکلیف اموال شهروندان در انبارهای اجرائیات شهرداری اشاره کرد و گفت: برخی از این اموال مجهول‌الهویه هستند، به همین منظور تخفیفی بر جرایم اموال در انبار تعیین شده است و برای اموال مجهول‌الهویه پروسه‌ای وجود دارد که تعیین تکلیف می‌شود.

▣ ساماندهی زنجان رود در دستور کار است

فیروز فر به اقدامات شهرداری در آستانه بازگشایی مدارس، خط کشی معابر و رنگ آمیزی دیوار مدارس اشاره کرد و گفت: جابه جایی میدان احشام در دستور کار شهرداری است.

فیروزفر از اجرای پروژه گذر اجتماعی در بلوار اشراق زنجان خبر داد و گفت: کارهای مطالعاتی این پروژه انجام شده است و در تلاش هستیم تا تفرجگاهی برای شهروندان در این گذر ایجاد کنیم.

شهردار از ساماندهی زنجان رود در آینده نزدیک خبر داد و گفت: سهم ارگان‌های دخیل در این پروژه زیاد است به عنوان مثال شرکت آب و فاضلاب در این پروژه سیستم حاکمیتی دارد و با همت شورا ۱۰میلیارد تومان برای اجرای طرح‌های زنجان رود بودجه پیش‌بینی شده است.

این مسئول در خصوص تحویل گاوازنگ به شهرداری افزود:مدیریت تنها یک بخشی از منطقه گاوازنگ به شهرداری واگذار می‌شود که با رفع موانع قضایی این مهم انجام می‌شود.

۲۳ هزار نفر در هرمزگان مشغول کار خواهند شد

مدیرعامل منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس گفت: منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس برای جذب حداکثری نیروی متخصص، اقدام به انعقاد تفاهمنامه با دانشگاه هرمزگان کرده و قرار است در برنامه‌های توسعه‌ای خود، مجموع اشتغال‌زایی این منطقه را به ۲۳ هزار نفر می‌رساند.

به گزارش روابط عمومی منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس حسن خلج طهرانی ضمن بیان این مطلب افزود: میزان اشتغال موجود منطقه ویژه اقتصادی مذکور، حدود ۱۳ هزار نفر است. مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس با اشاره به اینکه نیروی انسانی، با ارزش‌ترین سرمایه در فرآیند خلق ثروت به شمار می‌رود، تصریح کرد: نیروی انسانی، مهم‌ترین اهداف بنگاه‌های اقتصادی را در جهت به حداکثر رساندن موفقیت‌ها، تامین خواسته‌ها و انتظارات ذی‌نفعان برآورده می‌سازند.

وی افزود: آموزش‌های به کارگیری استعدادها و پرتوان‌سازی منابع انسانی، از جمله عوامل موفقیت بنگاه‌های اقتصادی هستند. همچنین، افزایش بهره‌وری نیروی انسانی و تحولات مثبت در این زمینه می‌تواند سبب ارتقای سازمان‌ها و به تبع آن، توسعه نظام‌های اقتصادی شود.

خلج طهرانی با بیان اینکه منطقه ویژه اقدامات متعددی در زمینه بهبود ساختار نیروی انسانی و اشتغال‌زایی انجام داده است، تصریح کرد: این منطقه ویژه، سند استراتژی کسب و کار و ترویج ارزش‌های سازمانی را تدوین کرده و فرهنگ‌سازی سازمانی در این حوزه در حال انجام است.

وی ادامه داد: اقدام دیگر منطقه ویژه، کوچک‌سازی با استفاده از مکانیزم‌های بازنشستگی پیش از موعد و بازخرید است.

مدیرعامل منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس در زمینه توانمندسازی نیروی انسانی نیز اذعان کرد: آموزش مداوم نیروهای انسانی در منطقه ویژه برای به کارگیری دانش روز را در دستور کار قرار داده‌ایم. امضای تفاهمنامه علمی، پژوهشی و فناوری با دانشگاه هرمزگان طی سال گذشته، اقدام دیگر این منطقه برای ارتقای تقویت پیوند صنعت و دانشگاه است.

وی عنوان کرد: ارائه خدمات مشاوره‌ای تحت عنوان مشاور پشتیبان علمی، تعریف بسته سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف، رصد سایر مناطق ویژه مستقر در حوزه خلیج‌فارس، ارائه گزارش تحلیل بازارهای مرتبط با صنایع مستقر در منطقه ویژه خلیج‌فارس، خدمات مشاوره تخصصی در جذب سرمایه‌گذار داخلی و خارجی و تحلیل موانع حقوقی برای چابک‌سازی سیستم حقوقی، از مهم‌ترین مفاد این تفاهمنامه به شمار می‌رود.

"آگهی فراخوان عمومی شناسایی و ارزیابی اولیه پیمانکاران و تامین کنندگان"

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد **تامین متریال تجهیزات پروژه احیاء شماره ۲ سیرجان را در بخش‌های مکانیکال، برق و ابزار دقیق، پایپینگ و تاسیسات برقی** (به شرح جداول پیوست) به تامین‌کنندگان واجد شرایط و با صلاحیت واگذار نماید. لذا لازم است تامین‌کنندگان و پیمانکاران جهت اطلاع بیشتر با مراجعه به سایت‌های جهان فولاد سیرجان www.Sjsco.ir و یا کانی مس MC پروژه www.canymes.com و یا سایت شرکت MMTE (پیمانکار و کارگزار خرید) www.mmte.ir مشخصات اقلام درخواستی را دانلود و مطالعه فرمایند. در صورت تمایل به تامین متریال و تجهیزات هر بخش و یا هر تجهیز و آیتم از لیست‌های مذکور (با ذکر شماره جدول، ردیف هر آیتم و نام تجهیز) ظرف مدت هفت روز کاری از تاریخ این آگهی، ضمن اعلام آمادگی بصورت مکتوب، مدارک و مستندات مورد نیاز را تنها به آدرس ایمیل tender.srem@mmte.ir ارسال نمایند.

▣ شرایط و مدارک مورد نیاز:

۱- انطباق موضوع فعالیت شرکت و اساسنامه با هر بخش یا هر آیتم و تجهیز انتخابی پیمانکار و تامین‌کننده در لیست ارائه شده (ارسال تصویر اساسنامه و مدارک مرتبط)

۲- دارا بودن حداقل سه کار مشابه از نظر نوع و ظرفیت طی پنج سال گذشته ترجیحا در زمینه احیا (ارائه تصویر قراردادها)

۳- ارائه رضایتنامه از کارفرمایان قبلی.

٤- ارائه آخرین روزنامه رسمی صاحبان امضاء.

۵- ارائه مدارک و مستنداتی که بیانگر توان مالی و فنی برای اجرای موارد منتخب در لیست ارائه شده باشد. (از جمله گردش مالی و اظهارنامه مالیاتی ۳ سال اخیر و مدارک مرتبط)

۶- ارائه مدارک و مستندات دال بر تامین تجهیزات و متریال منتخب لیست ارائه شده.

۷- لیست تجهیزات و ماشین‌آلات آماده به کار در مالکیت مرتبط با موضوع فعالیت.

۸- ارائه چارت سازمانی شرکت.

▣ سایر شرایط

۱- محل کارخانه شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان واقع در شهرستان سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده سیرجان-شیراز کیلومتر ۳ جاده اختصاصی گل‌گهر می‌باشد.

۲- ارائه اسناد و اعلام آمادگی مطابق شرح بالا هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.

۳- درخواست‌هایی که پس از مهلت تعیین شده ارسال شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

٤- در صورت ابهام و یا سوال از طریق ایمیل ذکر شده اقدام گردد و یا تلفن **۰۲۱۸۸۶۰۹۰۶٤** داخلی **۶۳۸** از طرف شرکت MMTE (پیمانکار و کارگزار خرید) و یا تلفن **۰۲۱۸۶۰۸۲۹٤۶** آقای نادری از طرف کانی مس (مشاور) و یا تلفن **۰۲۱۸۶۰۸٤۶۳۳** آقای عسکرنژاد (کارفرما) تماس حاصل شود.

STEEL Structure	
Mechanical	
Refractory Material Castable	Gasket
Refractory Material Insulating Firebrick & Mortar	Spectacle Blind
Refractory Material Super Duty Blast Furnace Quality Firebrick	Fire fighting Piping Material Take Off (MTO)
Insulation	Product Dust Collection Slurry Pump
Coating & Wrapping	Potable Water Piping Material Take Off (MTO)
Chutes of Screen & Feeder	Shaft Furnace Duct
Core Area Special Items-Part 8-Spring Supports	Product Screen Duct
interconnection Piping Material Take Off (MTO)	Refractory Material Anchors
HVAC System Equipment	Core Area Special Items-part 4-flexible hose
Firefighting Equipment	WTP Special Items (Suction Basket)
Product Bin Ducting	Catalyst
Hydrants	Desulphurization Catalyst
Bolt and Nut	Furnace Discharge Gate

Electrical	
Lighting Distribution Panels	DC UPS
SOCKET SYSTEM MATERIAL	LV Switchgear/MCC
LIGHTING SYSTEM MATERIAL	LV Bus Ducts
MV Cables	Control Cable
Cable Trays	Junction Box
CCTV System	Instrument Conduit Fitting & Support Bulks
Earthing System	TRAYS & SUPPORTS
MV Termination Kits	TC Cable
CABLE CONDUITS & ACCESSORIES	Fire Detection System
LIGHTNING PROTECTION SYSTEM	Communication System
Electrical Heat Tracing	CO Analyzer
LV & Control Cables	LCB
LV CAPACITOR BANKS	Hook up Material
MV CAPACITOR BANKS	Analyzer PDP

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

بررسی کارنامه سال نخست دولت سیزدهم در بازار سرمایه

دولت نمره قبولی نگرفت

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

دولت سیزدهم جمهوری اسلامی ایران، توسط هشتمین رئیس‌جمهوری، سیدابراهیم رئیسی در ۱۲ مرداد ۱۴۰۰ تشکیل شد. رئیسی ۲۰ مرداد فهرست وزیران پیشنهادی خود را به مجلس شورای اسلامی ارائه کرد و بدین‌ترتیب، اکنون حدود یک سال از آغاز به‌کار رسمی دولت می‌گذرد. شرایط نامساعد بورس تهران در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ موجب شد بازار سرمایه به یکی از محورهای اصلی نامزدهای سیزدهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری بدل شود، تاجایی که رئیسی در کارزار انتخاباتی خود، وعده راه‌اندازی صندوق جبران خسارات سهامداران با هدف بازگشت اعتماد به بورس تهران را مطرح کرد. وی همچنین با تاکید بر برداشت از منابع صندوق توسعه ملی و صندوق تثبیت بر پیگیری خسارات سهامداران تاکید کرد. رئیسی حتی در تالار بورس اوراق بهادار سعادت‌آباد تهران حضور پیدا کرد و پس از گفت‌وگو با مالباختگان از عدم‌اجرای مصوبه شورای هماهنگی اقتصادی سران قوا برای تزریق ۲۰۰ میلیون دلاری به بازار سرمایه سخن گفت و وعده داد این مصوبه را اجرایی کند. البته وعده‌های دولت مبنی بر بازگشت رونق به بورس تهران به همین‌جا ختم نشد، چراکه تیم اقتصادی دولت با تصویب بسته‌ای ۱۰بندی سازکاری برای حمایت از بورس تهران تصویب کرد. اما این مصوبه در اجرا با چالش‌های جدی روبه‌رو شد. فعالان بازار سرمایه ضمن تاکید بر مشکلات اقتصادی کشور، تاکید دارند که عملیاتی نشدن وعده‌های دولت سیزدهم در قبال بازار سرمایه، قابلیت پیش‌بینی داشت. با این وجود، انتظار می‌رفت دولت جدید که منتقد سیاست‌های اشتباه دولت دوازدهم در قبال بورس تهران بود، خود همان سیاست‌های اشتباه را تکرار نکند. تکرار سیاست‌های اشتباه دولت در قبال بازار سرمایه به از دست رفتن ته‌مانده‌های اعتماد مردم در قبال این بازار منجر شده است.

عکس: آیدا فریدی

شرایط نامساعد بورس تهران در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ موجب شد بازار سرمایه به یکی از محورهای اصلی شعارهای انتخاباتی نامزدهای سیزدهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری بدل شود، تاجایی‌که رئیسی در کارزار انتخاباتی خود، وعده راه‌اندازی صندوق جبران خسارت سهامداران را با هدف بازگشت اعتماد به بورس تهران مطرح کرد

وعده‌های غیرکارشناسی اجرایی نشدند

شهیر محمدنیا، فعال بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی عملکرد دولت سیزدهم در قبال بازار سرمایه در یک سال گذشته، اظهار کرد: آغاز به کار دولت سیزدهم با وعده‌های آرمانی و غیرمنطقی در حوزه بورس تهران همراه بود؛ وعده‌هایی که غیرکارشناسی بودند و در اجرا با چالش‌های جدی روبه‌رو شدند. وعده‌های مطرح‌شده از سوی ابراهیم رئیسی، بیشتر مصرف انتخاباتی داشتند و از کارآیی لازم برخوردار نبودند.

وی افزود: در ادامه، تیم اقتصادی دولت سیزدهم نیز بسته اقتصادی را با هدف حمایت از بورس تهران مطرح کردند، اما مواد مطرح‌شده در این بسته، فاقد الزامات اجرایی بودند، تا جایی‌که هیچ قدمی برای اجرایی شدن دست‌کم ۶ بند از این مصوبه برداشته نشد.

محمدنیا اظهار کرد: انتقاد اصلی که به عملکرد دولت سیزدهم وارد می‌شود، گسترش فضای بی‌اعتمادی در میان سهامداران حقیقی است. فرآیند بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران خرد به بورس تهران از دولت دوازدهم آغاز شد، اما دولت سیزدهم برخلاف وعده‌هایش، اقدام مثبتی برای بازگشت اعتماد به بورس تهران اجرایی نکرد. علاوه بر این، برخی از اقدامات دولت سیزدهم، بی‌اعتمادی به بازار سرمایه را تشدید کرده است. از مجموع این اقدامات می‌توان به عرضه بلوکی سهام خودروسازان در بازار سرمایه و توقف این فرآیند در فرآیندی غیرحرفه‌ای اشاره کرد.

در ادامه، اتخاذ سیاست‌های نادرست از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز به عملکرد بورس تهران ضربه‌هایی زد. به‌عنوان مثال، این وزارتخانه در فروردین امسال و به‌دنبال رشد بهای کامودیتی‌های فلزی در بازارهای جهانی، اقدام به وضع عوارض صادراتی روی این محصولات کرد. این اقدامات ضربه‌هایی به سودآوری شرکت‌های کامودیتی‌محور تحمیل کرد و اثرات آن بر ارزش سهام این شرکت‌ها و کلیت بازار منعکس شد.

اقدامات مثبت دولت

این کارشناس بازار سرمایه گفت: البته اقدامات مثبتی نیز از سوی دولت در راستای بهبود عملکرد بازار سرمایه در یک سال گذشته اجرایی شده که از جمله این اقدامات می‌توان به تعیین منطقی نرخ تسعیر ارز در بودجه ۱۴۰۱ اشاره کرد. در همین حال، پس از اعتراض فعالان بخش معدن نسبت به روند رو به رشد حقوق دریافتی از معادن، دولت اقدام به اصلاح این نرخ کرد. در همین حال در روند تدوین بودجه سال جاری شاهد تخفیف مالیاتی ۵ درصدی به تولیدکنندگان بودیم.

این فعال بازار سرمایه از حذف ارز ترجیحی به‌عنوان دیگر اقدام مثبت دولت در یک سال گذشته نام برد و گفت: این اقدامات، اقتصاد ما را به مسیر سالم‌تری پیش می‌برد. با این وجود، این اقدام مثبت در شرایط مناسبی اجرایی نشد و شاهد اثرات سوء آن بر اقتصاد کشور بودیم. حذف ارز ترجیحی در شرایط تنگنا و اجبار، مشکلاتی را پدید آورد.

عملکرد بورس تهران زیر ذره‌بین

محمدنیا در ارزیابی عملکرد بورس تهران در یک سال گذشته، گفت: متاسفانه سازمان بورس و اوراق بهادار، نهاد مستقلی نیست و به‌عنوان عضوی از بدنه دولت فعالیت می‌کند. عملکرد سازمان بورس در یک سال گذشته، نقاط قوت و ضعفی داشته است.

وی افزود: این سازمان، اقدام به افزایش دامنه نوسان در بازار سهام کرد که شروع مثبتی برای اجرای وظایف رگولاتوری از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار بود. با این وجود می‌توان اینطور ادعا کرد که سازمان بورس، اقدام شاخصی برای رگولاتوری بورس در یک سال گذشته ترتیب نداده است.

متاسفانه در دولت قبل و حتی دولت فعلی، از اختیارات سازمان بورس برای اجرای وظایف رگولاتوری بازار بهره کافی گرفته نشده است. امید می‌رود تمرکز سازمان بورس روی این موضوع اختصاص یابد. در همین حال، از مسئولان سازمان انتظار می‌رود از اظهارنظرهای غیرحرفه‌ای خودداری کنند. این اظهارنظرها نه‌تنها نتیجه‌بخش نیستند، بلکه ته‌مانده‌های اعتماد مردم به بورس تهران را هم از میان می‌برد.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: بازدهی بازار سرمایه در یک سال گذشته، نسبت به تورم، بسیار عقب افتاد. بازدهی این بازار در مقایسه با سایر بازارهای موازی آن نیز عقب ماند؛ یعنی در مجموع بازدهی کافی در این بخش حاصل نشد. این بازار همچنان از جذابیت کافی برای سرمایه‌گذاران ندارد.

وی با اشاره به تعیین سود بانکی در دولت سیزدهم، اظهار کرد: سود بانکی، ابزاری اثرگذار در اقتصاد است. بانک مرکزی به‌عنوان نهاد اصلی اتخاذ سیاست‌های پولی، اقدام به تعیین سود بانکی می‌کند. سود بانکی ابزاری برای کنترل اقتصاد کلان کشور است و این شاخص نباید با اتکا به شرایط بازار سرمایه تعیین شود؛ یعنی استقلال بانک مرکزی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

در کشور ما هم برای مدیریت وضعیت پولی، انتظار می‌رود بانک مرکزی سیاست‌های درستی را اتخاذ کند. اقتصاد ما با چالش‌های بسیاری روبه‌رو است، در چنین شرایطی نمی‌توان به بهانه متضرر نشدن فعالان بورس، ابزار بانک مرکزی مبنی بر کنترل نرخ سود و تورم را از آن سلب کرد، چراکه این اقدامات به‌هیچ‌عنوان نتیجه‌بخش نیستند.

محمدنیا گفت: دولت نیز می‌تواند با کاهش دخالت دولت در عملکرد شرکت‌ها و برقراری تعاملی سازنده با جهان، مسیر رشد بازار سرمایه را فراهم کند. در واقع به نتیجه رسیدن مذاکرات برجام در میان‌مدت و بلندمدت، بیشترین منفعت را برای بازار سرمایه به‌دنبال دارد.

امید بی‌نتیجه به رشد بورس تهران

مهدی سماواتی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی عملکرد دولت سیزدهم در حوزه بورس، اظهار کرد: در یک سال گذشته، روزهای مثبتی برای فعالان بازار سرمایه و بورس تهران رقم نخورد.

البته روند کج‌دار و مریز بورس قابلیت پیش‌بینی داشت و فعالان بازار سرمایه نسبت به روزهای دشوار بورس تهران واقف بودند.

با این وجود، دولت سیزدهم با وعده رونق بورس روی کارآمد و در اجرای وعده‌های خود موفق نبود.

وی با اشاره به کارزار انتخاباتی دولت سیزدهم افزود: رئیس‌جمهوری در جریان برگزاری کارزار انتخاباتی با اشاره به چالش‌های بازار سرمایه و متضرر شدن سرمایه‌گذاران حقیقی، وعده بهبود شرایط بازار سرمایه را مطرح و بر آن تاکید کرد. البته فعالان قدیمی بازار سرمایه، با توجه به شرایط و چالش‌های پیش روی دولت، امیدی به تحقق این وعده‌ها نداشتند.

با این وجود، مردم عادی که از دانش کافی برای سرمایه‌گذاری در بورس برخوردار نیستند، از این وعده‌ها دلگرم شدند. سهامداران حقیقی تجربه روزهای تلخی را در بورس تهران به سبب سیاست‌های اشتباه دولت پشت‌سر گذاشته بودند، بنابراین انتظار داشتند با گذر از روزهای سخت شاهد بازگشت شاخص بورس تهران به مسیر صعودی باشیم. متاسفانه وعده‌های دولت مبنی بر بازگشت رونق به بورس تهران مطابق پیش‌بینی‌ها محقق نشد.

سماواتی اظهار کرد: از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که دولت سیزدهم در مدیریت بازار سرمایه، نمره قبولی نمی‌گیرد.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: البته عملکرد ضعیف بازار سرمایه، تنها به عملکرد دولت و تیم اقتصادی آن بازنمی‌گردد و به این معنی نیست که دولت بورس را به‌عنوان یکی از اولویت‌های خود انتخاب نکرده، بلکه مجموعه‌ای از عوامل گوناگون، روزهای دشوار کنونی بورس تهران را رقم زده و بازار سرمایه را از اولویت‌های دولت خارج کرده است.

به بیانی دیگر، دولت با انواع مشکلات و چالش‌ها در مدیریت اقتصادی کشور روبه‌رو است. در چنین شرایطی، اساس بورس از اولویت خارج می‌شود.

هرچند انتظار می‌رفت دولت این شرایط را بپذیرد و با مطرح نکردن وعده‌های غیرواقعی، امید اشتباهی را در میان سهامداران خرد و حقیقی بازار، زنده نمی‌کرد.

این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به حرکت شاخص کل بورس در یک سال گذشته، افزود: بررسی شاخص بورس در یک سال اخیر، حکایت از آن دارد که رشد شاخص کل حتی از سود سپرده بانکی نیز پایین‌تر است.

سماواتی با اشاره به مشکلات حاکم بر اقتصاد کشور، گفت: با توجه به مشکلات اقتصادی کشور نباید منتظر رشد قابل‌توجه بورس تهران در سال دوم فعالیت دولت سیزدهم باشیم. در واقع انتظار می‌رود بورس در سال آینده نیز جزو اولویت‌های دولت نباشد.

برجام، تنها راه نجات

این کارشناس بازار سرمایه گفت: به نتیجه رسیدن مذاکرات برجام یکی از مهم‌ترین شاخصه‌های اثرگذار بر بورس تهران در ماه‌های گذشته بوده است.

نامشخص بودن نتایج این مذاکرات، فضای بی‌اعتمادی و ابهام را در بازار تقویت کرده است و چنانچه این مذاکرات به نتیجه مثبتی برسد، احتمالا باید شاهد بازگشت تعادل به بورس تهران باشیم.

احیای برجام به‌منزله افت قیمت دلار حداقل در کوتاه‌مدت خواهد بود. درنتیجه از یک‌سو سهم‌ها صادراتی، افتی را تجربه می‌کنند و از سوی دیگر، سهم‌های ریالی رشد خواهند کرد.

درنتیجه پیش‌بینی می‌شود شاخص کل به روند مثبت متعادلی می‌رسد. با این وجود به فعالان بازار سرمایه پیشنهاد می‌کنم به‌هیچ‌عنوان در خرید سهم عجله نکنند.

علاوه بر این، با رویکرد مدیریت ریسک اقدام به سرمایه‌گذاری در بورس کنند؛ یعنی سناریوهای سودسازی شرکت‌ها را در شرایط گوناگون بررسی و اقدام به خرید سهام کنند.

آغاز به‌کار دولت سیزدهم با وعده‌های آرمانی و غیرمنطقی در حوزه بورس تهران همراه بود؛ وعده‌هایی که غیرکارشناسی بودند و در اجرا با چالش‌های جدی روبه‌رو شدند. وعده‌های مطرح‌شده از سوی ابراهیم رئیسی، بیشتر مصرف انتخاباتی داشتند و از کارآیی لازم برخوردار نبودند

سخن پایانی

بورس تهران در دو سال گذشته با ریسک‌های متعددی روبه‌رو بوده است و ابتدای امسال شاهد بازگشت رونق نسبی به بازار متلاطم بورس بودیم که امیدها را برای بهبود شرایط و عملکرد این بازار تقویت کرد.

با این وجود، روزهای پررونق بورس ادامه نیافت و شاهد سقوط شاخص بازار سهام به کانال ۱.۴ میلیونی در هفته‌های گذشته و تداوم این روند ریزشی بوده‌ایم.

روند ریزشی بورس در شرایطی رقم می‌خورد که به اعتقاد بسیاری از کارشناسان بازار، بسیاری از سهم‌ها همچنان ارزنده هستند.

تداوم تصمیمات نادرست سیاست‌گذاران، وعده‌هایی که محقق نمی‌شوند، نبود دورنمای روشن از آینده سیاست‌گذاری در اقتصاد کشور و... موجب شده بسیاری از شرکت‌های بورسی چشم‌انداز مبهمی از ادامه مسیر خود داشته باشند.

در همین حال، اعتماد مردم به بورس و وعده مسئولان نیز بیش از پیش ضعیف شده است. بدین‌ترتیب شاهد ترک مداوم سرمایه‌گذاران از بازار سرمایه هستیم.

در چنین شرایطی، بسیاری از صاحبان سرمایه ترجیح می‌دهند سرمایه خود را در بازارهایی با خطرات کمتر سرمایه‌گذاری کنند. بدین‌ترتیب می‌توان این‌طور ادعا کرد که سیاست‌گذاری غلط دولت، به خروج پول از بورس منتهی می‌شود.

در چنین شرایطی، از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود پیش از مطرح کردن وعده‌ای، دقت‌نظر کافی داشته باشند و با بررسی تمام شرایط موجود اظهارنظر کنند.

بدون تردید مطرح‌شدن وعده‌های غیرعملیاتی از سوی مدیران و تصمیم‌گیران در بلندمدت، اثرات و چالش‌های بسیاری را برای اقتصاد به‌دنبال خواهد داشت.

یادداشت

وعده‌های بی‌سرانجام بزرگ‌ترین ریسک بورس

نیما آگاهی
کارشناس بازار سرمایه

در طول ماه‌های اخیر شاهد تداوم روند ریزشی بورس و افت بازار سرمایه برخلاف وعده‌های مسئولان و سیاست‌گذاران بوده‌ایم. بررسی عملکرد بورس حکایت از آن دارد که تصمیمات و سیاست‌گذاری‌های غلط مسئولان، علت اصلی قرمزپوشی بازار سرمایه در هفته‌های اخیر است.

بورس تهران به‌طور سنتی در تیر و مرداد و به‌دنبال برگزاری مجامع عمومی و تقسیم سود، روزهای مثبتی را پشت‌سر می‌گذراند، اما در سال جاری و به‌دنبال عملکرد اشتباه سیاست‌گذاران، اغلب صاحبان سرمایه ترجیح می‌دهند سرمایه خود را به بورس وارد نکنند و حتی شاهد خروج سرمایه حقیقی‌ها از بورس هستیم.

در واقع تداوم سیاست‌های قیمت‌گذاری دستوری، تغییرات نرخ بهره بانکی و همچنین نرخ بهره بین‌بانکی، بازارگردانی نامناسب و... پیامدهای منفی گسترده‌ای به بازار سرمایه تحمیل کرده است. چالش‌های یادشده در شرایطی عملکرد بورس را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد که مدیران وعده اصلاح شرایط را داده‌اند، اما در عمل، شرایط متفاوتی رقم می‌خورد. از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که عملکرد مدیران و سیاست‌گذاران، بزرگ‌ترین ریسکی است که عملکرد بورس را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد.

سال گذشته تیم اقتصادی دولت مقرر کرد نرخ بهره بانکی از ۲۰ درصد افزایش پیدا نکند. فارغ از آنکه این تصمیم درست یا غلط و تحت‌تاثیر فشار فضای مجازی یا صاحبان سهام اخذ شده، در شرایطی که یک مسئول یا سیاست‌گذار چنین وعده‌ای را به‌طور رسمی مطرح می‌کند و توسط مراجع اقتصادی دولت به تصویب می‌رسد، انتظار می‌رود این وعده عملیاتی شود، چراکه ذی‌نفعان بازارهای مالی براساس این مصوبات و وعده‌ها سرمایه‌گذاری می‌کنند.

حال چنانچه دولت در عمل و در اجرای تعهدات خود، کوتاهی کند، از یک‌سو ته‌مانده اعتماد مردم به سیاست‌گذاران و به‌دنبال آن، بازار سرمایه از بین می‌رود و از سوی دیگر، می‌توان این‌طور برداشت کرد که دولت ثبات در تصمیم‌گیری ندارد یا تیم اقتصادی دولت به تمام جوانب امر اشراف ندارند و همین موضوع مانع تصمیم‌گیری جامع شده است.

دی سال گذشته، مجید عشقی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار وعده داد تا پایان سال ۱۴۰۰، ارزش سهام پالایشی‌ها به قیمت‌های ذاتی خود برسند، اما اکنون با گذشت بیش از ۵ ماه از سال ۱۴۰۱ و اتمام زمان تعیین‌شده از سوی رئیس سازمان بورس، همچنان این وعده محقق نشده است. متاسفانه چنین وعده‌های بی‌ثمری از سوی مسئولان و سیاست‌گذاران بارها تکرار می‌شود. این در حالی است که موضع‌گیری از سوی مسئولان با کارشناس، تفاوت اساسی دارد. اجرایی نشدن وعده مسئولان، اعتماد عمومی را از میان می‌برد. کما اینکه در حال حاضر در فضای بی‌اعتمادی به بازار سرمایه هستیم.

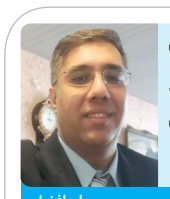
مسئولان نباید صرفا و با نگاه کوتاه‌مدت وعده بدهند. هنوز ۳ سال از زمان فعالیت دولت سیزدهم باقی مانده است و دورنمای مذاکرات رفع تحریم و برجام روشن نیست. در چنین شرایطی، تثبیت نرخ بهره بانکی، وعده ساده‌ای نیست که مسئولان بانک مرکزی، آن را مطرح کرده‌اند.

چنین موضع‌گیری‌هایی از نبود سواد تصمیم‌گیری در میان مدیران رده بالای کشور نشأت می‌گیرد. این مسئولان با توجه به شرایط و با هدف کاهش التهابات، موضع‌گیری می‌کنند؛ یعنی تصمیم‌گیری‌های لحظه‌ای و خلق‌الساعه بر سیاست‌های پولی و مالی کشور جریان دارد. این در حالی است که انتظار می‌رود تیم اقتصادی دولت و همچنین رئیس کل بانک مرکزی، منافع اقتصادی کشور را موردتوجه قرار دهد و درست تصمیم‌گیری کند.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که دولت وظیفه بسترسازی دارد. اگر فعالان بازار سرمایه مطمئن باشند دولت در روند فعالیت بازار دخالتی ندارد، می‌توانند براساس شواهد تصمیم‌گیری و سرمایه‌گذاری کنند. به‌عنوان مثال در ماه‌های اخیر شاهد دستکاری قیمت فولاد و سیمان در بورس کالا بوده‌ایم. یا عرضه خودرو در بورس کالا برخلاف وعده‌ها متوقف شده است. بدون تردید چنانچه این‌گونه دخالت‌ها حذف شود، شرایط بازار سرمایه نیز مثبت خواهد شد.

بازار سرمایه ما کامودیتی‌محور است. در طول هفته‌های گذشته، قیمت کامودیتی‌های فلزی در بازار جهانی کاهشی بوده و همین موضوع نیز سیگنال منفی را روانه بازار سرمایه کرده است. البته این ریسک تاکنون آن‌قدرها هم اثرگذار نبوده با این وجود، اثراتی را به بازار تحمیل می‌کند.

یادداشت

ممنوعیت راه حمایت از تولید نیست

پیمان افضل
صاحب‌نظر و فعال معدن

از اول انقلاب تحت‌تاثیر فضای سیاسی و ایده‌آلیستی آن روزها در ایران و جهان، گرایش شدیدی به موضوع خودکفایی پدید آمد و فضایی ایجاد شد که انگار باید چرخ را هم از نو اختراع کنیم.

همزمان تغییر و تحول سیاسی در ایران منجر به قطع همکاری با کمپانی‌های بزرگ دنیا شد و موضوع دیگر هم این بود که اگر ما واردات خودرو را ادامه دهیم و مردم اتومبیل‌های خوب اروپایی و امریکایی را سوار شوند، دیگر محصولات تولید داخلی را نمی‌خرند و به‌تبع آن، بیکاری پیش می‌آید و صنایع ما از رشد و بالندگی باز می‌مانند، پس می‌توان گفت این محدودیت‌ها کم و بیش از ابتدا وجود داشت ، اما در دوران اخیر پای حمایت از تولید داخل برای ماشین‌آلات معدنی به میان آمد. زمانی که کارخانه هپکو تاسیس شد، با کارخانه کاترپیلار امریکا تعامل داشت. این گروه صنعتی بعد از انقلاب هم فعالیت‌های دیگری انجام داد و با کارخانجات دیگری همکاری کرد.

تحریم‌های بین‌المللی به‌ویژه از زمان دولت احمدی‌نژاد، روند نزولی تعامل و فعالیت این واحد بزرگ صنعتی را کلید زد و رفته‌رفته آن را دچار مشکلات فراوانی کرد.

در نهایت به این نتیجه رسیدند که با ممنوع کردن واردات ماشین‌آلات خارجی، می‌توانیم وارد مرحله تولید ماشین‌آلات معدنی و راهسازی شویم و به این ترتیب به معادن ماشین‌آلاتی مانند تراک، بیل یا بولدوزر بفروشیم.

لازم به ذکر نیست که این تصمیم اشتباهی بود، زیرا کارخانه‌ای که توانایی تولید همه اجزا و قطعات ماشین‌آلات را ندارد و همواره بخشی از ملزومات را از خارج از کشور وارد می‌کند، نمی‌تواند بار همه معادن کشور را به دوش بکشد، البته باید تاکید کرد که به‌هیچ وجه کسی مخالف توانمند شدن کارخانه‌های داخلی نیست، اما برای استفاده از این توان داخلی، باید روش بهتر و منطقی‌تری اعمال شود؛ روشی که هم تولید داخل رشد کند و هم متقاضیان بتوانند از تولیدات خارجی بهره ببرند، در این صورت فضای رقابتی منجر به ارتقای کیفیت نیز خواهد شد.

این در حالی است که در نتیجه تصمیمات اشتباه گذشته، ماشین‌آلات حوزه معدن سال به سال فرسوده‌تر شدند، راندمان معادن پایین‌تر آمد و بازار داخلی بیش از پیش دچار کمبود ماشین‌آلات شد، در حال حاضر نرخ ماشین‌آلات به‌شکل سرسام‌آوری رو به افزایش است و ورودی و عرضه چندانی وجود ندارد.

آسیب ماشین‌آلات فرسوده تنها گریبان بخش معدن را نگرفته است. این دستگاه‌های قدیمی به‌علت مصرف سوخت زیاد، گاز دی‌اکسیدکربن زیادی تولید می‌کنند که روی تولید بیشتر گازهای گلخانه‌ای موثر است.

علاوه بر این، دائم دچار ایرادهای فنی می‌شوند، برای مثال نشت روغن پیدا می‌کنند یا تجهیزات مستهلک‌شان خرد می‌شود و مشکلات متعددی از این دست دارند که به‌طورمستقیم به محیط‌زیست آسیب می‌رسانند، دچار حوادث و سوانح زیادی از جمله آتش‌سوزی می‌شوند که باز دود آن، به چشم محیط‌زیست می‌رود.

چرا حل این مشکل به درازا کشیده است؟ اگرچه در این دولت بخشنامه‌هایی اصلاح شد و اعلام کردند ماشین‌آلاتی را که مشابه تولیدی در داخل ندارد، می‌توان از خارج وارد کرد، اما با موانعی که سر راه این کار وجود دارد، در عمل گرهی از این مشکل باز نشده است.

به‌گمان من، برای حل این مشکل باید اجازه ورود دستگاه‌های نو و حتی دست دوم‌های خوب و بازسازی‌شده و مناسب صادر شود و علاوه بر این، مشکل ماشین‌آلات زیادی را که در گمرک بلاتکلیف مانده‌اند، حل کرد. به این ترتیب حتی می‌توان روی آنها کار پژوهشی انجام داد و از کارشناسان و دانشجویان خواست این دستگاه‌ها را مطالعه کنند و ببینند میزان مصرف سوخت ماشین‌آلات فرسوده و جدید چه تفاوت‌هایی با هم دارند یا میزان راندمان آنها چه تغییراتی کرده است.

نکته مهم‌تر این است که دولت باید از تصدی‌گری دست بردارد و دیگر نمی‌توان به بهانه حمایت از تولید داخلی، که در عمل وجود ندارد، بخش صنعت، خودرو، ماشین‌آلات راهسازی و معدنی و حتی بخش کشاورزی را دچار مشکل و معضل اساسی کرد.

این موضوع به معنی مخالفت با تولید داخل نیست، اما راه حمایت این نیست، به این منظور می‌توان مشوق‌هایی را در نظر گرفت. به‌عنوان مثال می‌توان گفت اگر کسی ماشین‌آلات داخلی تهیه کند، به‌ازای هر دستگاه، از معافیت مالیاتی برخوردار می‌شود.

امید است با ادغام معاونت معدنی وزارت صمت، که قرار است به صنعت و معدن تبدیل شود و توان ایمیدرو بتوان سیاست‌گذاری جامع و مانعی در این بخش به‌وجود آید.

گفت‌وگو

در بررسی کارنامه یک‌ساله دولت در حوزه ماشین‌آلات مطرح شد

هیچ؛ دستاورد دولت برای بخش معدن

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

صفحه معدن صمت به‌مناسبت ورود دولت به دومین سال فعالیت خود، یک هفته‌ای است که کارنامه سال گذشته وزارت صمت را موردبررسی قرار داده و امروز به مهم‌ترین چالش بخش معدن، یعنی تامین ماشین‌آلات پرداخته است.

تامین ماشین‌آلات معدنی و راهسازی یکی از مهم‌ترین و پیچیده‌ترین مسائل حوزه معدن شمرده می‌شود که مدت درازی گرفتار دست‌اندازهای گوناگون بوده است.

گفت‌وگو با شهرام شریعتی، عضو خانه صنعت و معدن، پیرامون مسئولیت دولت در حل این مشکل، تاثیر تصمیمات وزارت صمت و ارزیابی عملکرد یک‌ساله معاونت معدنی در این زمینه است.

عکس: آیدا فریدی

برخی بخشنامه‌هایی که صادر می‌شود، حمایت از تولید نیست و کمکی به تغییر وضع موجود نمی‌کند. برای مثال چرا بخش خصوصی باید اول یک ماشین ساخت داخل بخرد تا در مقابل، اجازه وارد کردن یک دستگاه ماشین خارجی دریافت کند؟ یا چرا معدنکار باید ماشین صادر کند؟

◉ عملکرد یک‌ساله دولت در حوزه معدن را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

در دولت جدید جز تعدادی بخشنامه که آن هم کارهای اولیه‌اش در دولت قبلی انجام شده، کار دیگری نکرده است. این بخشنامه‌ها هم وقتی به فاز اجرایی می‌رسد، آنقدر به دست‌انداز می‌افتد و دچار مشکلات متعددی می‌شود که در عمل توان اجرایی شدن خود را از دست می‌دهد. در حال حاضر دولت چه خدماتی برای رونق بخش معدن انجام می‌دهد؟ هیچ.

موضوع این دولت یا آن دولت نیست، وقتی با دقت نگاه کنیم، به‌نظر می‌رسد گاهی بخش حاکمیتی دغدغه‌ای برای معدن ندارد.

برای مثال گفته می‌شود، قرار است واردات ماشین‌آلات را آزادسازی کنیم تا افراد بتوانند با شرایطی خاص دستگاه موردنیاز خود را خریداری کنند و به کشور بیاورند، اما در نهایت می‌بینیم آب از آب تکان نخورده است. این شرایط، داستان خودرو و آزادسازی واردات آن را تداعی می‌کند، در واقع وضعیتی که امروز برای ماشین‌آلات معدنی ایجاد شده، از همان الگویی تبعیت می‌کند که پیش‌تر برای خودروسازان وجود داشت، یعنی تا جای ممکن از محصولات داخلی استفاده شود و بعد اگر جای خالی وجود داشت، به سراغ محصولات خارجی برویم.

البته باید توجه داشت که ما در بخش صنایع‌معدنی و ماشین‌آلات، چیزی به نام محصول ساخت ایران نداریم، در حال حاضر، ۸۰ درصد سمند که با افتخار نام خودرو ملی را روی آن گذاشته‌ایم، چینی است.

به این ترتیب وقتی درباره ماشین‌آلات معدنی و سنگین‌تر صحبت می‌کنیم، خواه ناخواه از نظر ویژگی‌های ساخت، استانداردهای سنگین‌تری دارند، به‌طورقطع نمی‌توانیم ادعا کنیم که تولیدات ما صد درصد داخلی است و به نقطه خودکفایی در صنعت ماشین‌سازی رسیده‌ایم، اگرچه دولت‌ها این اقدامات را در کارنامه خدمات خود به بخش معدن ثبت می‌کنند، اما در عمل ماشین‌آلاتی را که امروزه در بخش معدن به کار می‌روند یا بخش خصوصی با هزینه‌های بسیار بالایی وارد و گمرکی آن را پرداخت کرده یا ماشین‌آلاتی بسیار قدیمی است که از زمان جنگ و قبل از انقلاب باقی مانده و مدام آنها را تعمیر و بازسازی کرده‌اند و مدام دستی به سر و گوشش کشیده‌اند و هنوز از این ماشین‌آلات استفاده می‌کنند.

جدا از این دو حالت، اگر ماشین‌آلات نو شبه‌راهسازی مثل بیل، بولدوزر و مانند آن وارد بخش معدن شده، از سوی شرکت‌های بزرگی مانند سرچشمه، گل‌گوهر، چادرملو و امثال آن بوده و با مساعدت‌های دولتی موفق به انجام این کار شده‌اند. شاید بتوانیم چند تا دامپ‌تراک ۱۰۰ یا ۲۰۰ تنی وارد کشور کنیم، اما با این شیوه هیچ مشکلی از بخش معدن حل نمی‌شود.

در زمان تایید برجام در دولت قبل، با مساعدت وزارت امور خارجه، چند فروند هواپیما وارد کشور شد، آیا مشکل صنعت هوایی کشور حل شده است؟ خیر.

به این ترتیب با چند بخشنامه دولتی هم نمی‌توان نیاز شدید بخش معدن به ماشین‌آلات را حل کرد. تازه بعد از وزارت صمت، عنان کار به‌دست گمرک، وزارت اقتصاد و دارایی، سازمان برنامه و بودجه یا نهادها و ارگان‌های دیگر می‌افتد.

چیزی که برای فعالان معدنی اهمیت دارد، این است که یک معدن با ماشین‌آلات جدید راه بیفتد که متاسفانه تا به حال شاهد چنین اتفاقی نبوده‌ایم.

◉ ممنوعیت‌های موجود با چه توجیهی به‌وجود آمد و برقرار ماند؟

درباره خودروهای سواری موضوع این طور مطرح شد که ورود اتومبیل‌های امریکایی یا ماشین‌هایی که حجم موتور آنها بالای ۲۵۰۰ سی‌سی است، ممنوع است.

این تصمیم حداقل ویژگی‌هایی را در بر گرفته و به‌شکل مشخص به آن اشاره کرده است، اما درباره ماشین‌آلات معدنی هیچ سند یا متنی وجود ندارد که ویژگی مشخصی را ذکر کرده باشد؛ اتفاقی که در زمینه واردات ماشین‌آلات معدنی رخ داده، این است که آنقدر هزینه‌های گمرکی افزایش پیدا کرد و دست‌اندازها زیاد شد که به‌جایی رسید که خواه ناخواه مانعی برای واردات ماشین‌آلات شد تا آنجا که ورود ماشین‌آلات، صرفه اقتصادی خود را از دست داد، بنابراین نقطه شروعی در این زمینه نمی‌توانم پیدا کنم.

البته شاید این راهی برای انحصار بود. وقتی می‌توان محصولات چینی را با سودی بالاتر وارد کرد و در اختیار متقاضیان گذاشت، چرا باید کسی بتواند بیل هیوندای وارد کشور کند یا ماشین‌آلات کوماتسو و کاترپیلار را در معدن مورداستفاده قرار دهد.

مثلی است که می‌گوید اگر قورباغه‌ای را در آب جوش بیندازند، بلافاصله برای نجات جان خود از ظرف بیرون می‌پرد، اما اگر موجود بیچاره را در قابلمه آب سرد بگذارند و آب را کم‌کم گرم کنند، یک دفعه قورباغه چشم باز می‌کند و می‌بیند که پخته شده است.

برخی بخشنامه‌هایی که صادر می‌شود، حمایت از تولید نیست و کمکی به تغییر وضع موجود نمی‌کند،برای مثال چرا بخش خصوصی باید اول یک ماشین ساخت داخل بخرد تا در مقابل اجازه وارد کردن یک دستگاه ماشین خارجی دریافت کند؟ یا چرا معدنکار باید ماشین صادر کند؟ چه کسی و در کجای دنیا حاضر است ماشین‌آلات داخلی را با این سطح از کیفیت و استاندارد بخرد که بتوان به‌ازای آن یک ماشین خارجی وارد کرد.

ما باید کار معدن را به متخصص بخش معدن واگذار کنیم که دانش و تجربه کافی و عملی در این زمینه داشته باشد. فرآیند معدنکاری از اکتشاف آغاز می‌شود و بعد وارد مرحله استخراج، تولید محصول و درنهایت صادرات می‌شود و آب از همین سر چشمه گل‌آلود است. در برخی بخشنامه‌های واردات ماشین‌آلات مانند داروی مسکنی است که امیدواریم با کمک آن بیماری وخیم بخش معدن را درمان کنیم.

◉ در این دوره تحریم‌ها می‌توانستیم ماشین‌آلاتی وارد کنیم یا امکان آن وجود نداشت؟

ماشین‌آلات معدنی در فهرست کالاهای مشمول تحریم نبود، اما به‌خاطر مشکل نقل و انتقال پول، در عمل امکان ورود این محصولات وجود نداشت، به هر حال این از تبعات گریزناپذیر تحریم است و ما چاره‌ای نداریم جز اینکه تاوان آن را بپردازیم. چند روز پیش، وزیر امور خارجه چین توییتی زده بود که تحریم‌ها ۲۰۰ میلیارد دلار به اقتصاد کشور ایران ضرر زده است.

اگر بخواهیم حساب و کتاب کنیم، به‌نظر می‌رسد بخش زیادی از این ضرر و زیان از جیب معادن رفته است.

واقعیت این است که معدن چه در بخش معادن کوچک و متوسط‌مقیاس و چه معادن بزرگ نیازی به تکنولوژی‌های پیشرفته یا به‌اصطلاح «های‌تک» ندارد.

به‌عبارت دیگر، معدن یک‌سری نیازهای اولیه و ساده دارد که مدت‌ها است نتوانسته‌ایم آنها را مرتفع کنیم، چون تحریم در برخی بخش‌ها مانند بخش معدن، مشکلات جدی ایجاد کرده است.

بخش معدن که فقط به بیل، بولدرز، لودر و گریدر نیازمند نیست. فعالان معدنی به ابزار زیادی نیاز دارند، از جمله ماشین‌آلات زیرزمینی و فقدان آنها موجب شده که نتوانیم معادن زیرزمینی را در کشور توسعه دهیم.

ما نیاز قطعی به ماشین‌آلات جدید و پیشرفته داریم و دنیا نمی‌تواند آنها را در اختیار ما قرار دهد. این به معنی نخواستن نیست.

بسیاری کشورها از جمله کشورهای اروپای‌شرقی در تولید ماشین‌آلات زیرزمینی توانایی خوبی دارند و خیلی از کشورها دوست دارند ماشین‌آلات خود را به ایران، به‌عنوان یک بازار بزرگ صنایع معدنی، بفروشند، اما همان‌طور که گفته شد بحث جابه‌جایی پول، مانع این کار شده است، بنابراین تحریم روی حوزه معدن هم اثر گذاشته است، البته این تاثیرات در مقایسه با بخش‌هایی مانند حوزه پزشکی ناچیز بوده، در واقع ا همین میزان تاثیر هم هزینه زیادی به بخش معدن و صنایع معدنی وارد کرده است.

◉ پس شاید یکی از دلایلی که حل مشکل ماشین‌آلات به درازا کشیده، همین معضل تحریم‌ها باشد؟

بله، قطعا تحریم‌ها در این فرآیند موثر بوده، اما در کنار آن، ناکارآمدی در زمینه تصمیم‌گیری هم بوده که به مشکلات دامن زده است.

قبول داریم که بسیاری از مشکلات ناشی از تحریم‌ها است، اما دولت هم باید به بخش خصوصی اجازه دهد خودش آستین بالا بزند و هرطور که شده و از هر جای جهان که می‌تواند ماشین‌آلات موردنیاز خود را تامین کند، چون فعالان بخش خصوصی می‌توانند با هر ترفند و حقه‌ای ابزار موردنیاز خود را از یک گوشه دنیا تامین کنند، اما در حال حاضر بسیاری از ماشین‌آلاتی که معدنداران وارد می‌کنند، در گمرک می‌ماند و اجازه ترخیص آن صادر نمی‌شود، متاسفانه دولت به‌جای اینکه این مسیر را هموار کند، جلوی پای بخش خصوصی سنگ می‌اندازد و دست و پای آنها را با بخشنامه‌های گوناگون می‌بندد.

مگر قرار نیست صنایع معدنی این کشور رشد کند؟ مگر قرار نیست سهم بخش معدن در جی‌دی‌پی افزایش پیدا کند؟ پس چرا با ندانم‌کاری جلوی این کار را سد می‌کنند؟ باز هم تاکید می‌کنم که بخش خصوصی حق دارد ابزار و ماشین‌آلات موردنیاز خود را براساس استانداردهای لازم تهیه کند و به کار بگیرد.

◉ آیا الزام به خرید ماشین‌آلات تولید داخل، کمکی به رشد این صنعت کرده است؟

خیر، دقیقا به همان ترتیبی که درباره خودروسازی کاری از پیش نرفت. ما با ایران‌خودرو و سایپا چه کار کردیم؟ همیشه ماشین‌آلات بی‌کیفیتی تولید کرده‌ایم و خواستیم بگوییم خودروسازی داریم.

کار به‌جایی رسیده که در حال حاضر علاوه بر مردم و مصرف‌کننده‌ها، صدای نیروی انتظامی و دادستانی هم درآمده است، اما همچنان اصرار بر این است که کشور ما صنعت خودروسازی دارد، اما در عمل داریم با تزریق پول این صنایع را سرپا نگه می‌داریم.

نباید چشم خود را روی واقعیت ببندیم. هپکو سال‌ها است که از بین رفته، همان‌طور که ارج، آزمایش یا برخی دیگر از کارخانجات تولیدی از بین رفت، پس خودمان را گول نزنیم و به‌جای حمایت از صنایع ورشکسته، از صنایع اصلی و مادر حمایت کنیم.

منبع اصلی درآمدی ما به غیر از منابع انسانی که بسیار ارزشمند است، نفت و معدن است، اما متاسفانه اصل قضیه را رها کردیم و سراغ صنایعی رفتیم که برای ما کارآمدی چندانی ندارد.

گاهی تصور می‌شود اراده جدی برای رشد معدن و صنایع معدنی وجود ندارد وگاهی برخی بخشنامه‌ها و سیاست‌گذاری‌ها به این ابهام می‌افزاید.

به‌عنوان مثال، سازمان‌ها و ارگان‌هایی مانند محیط‌زیست و منابع‌طبیعی مقابل معدنکاری قرار گرفته‌اند یا در حوزه حقوق دولتی، کار دارد به‌جایی می‌کشد که جامعه محلی جلوی فعالیت معادن را بگیرد.

◉ این روزها زمزمه‌های مثبتی از احیای برجام به‌گوش می‌رسد. با فرض احیای توافق، چه پیشنهادی برای حل مشکل ماشین‌آلات دارید؟

پیشنهادی برای حل سریع این مشکل ندارم، چون اگر برجام هم احیا شود، تا زمانی که به مرحله عملیاتی برسد و مشکل نقل و انتقال پولی و بانکی و تجارت بین‌المللی حل شود، دست‌کم ۳.۲ سالی زمان نیاز دارد و معلوم نیست آیا صنایع معدنی به‌ویژه بخش خصوصی کوچک اینقدر تاب و توان دارد که دوام بیاورد یا خیر؟

امیدوارم برجام به نتیجه برسد، اما در دور قبلی که توافق منعقد شد، صحبت از این بود که ما برای پسابرجام برنامه‌ای نداریم.

در حال حاضر هم که زمزمه‌هایی از احیای برجام است، هنوز برای پسابرجام برنامه‌ای نداریم، جز اینکه راه را برای حضور چینی‌ها در بخش اقتصادی کشور باز کنیم.

امیدوارم با برجام درها باز شود و تدابیر درستی برای استفاده از این فرصت اندیشیده شود تا بتوان اقدامی موثر برای احیای صنایع، به‌ویژه صنایع معدنی در کشور انجام داد.

شهرام شریعتی

برخی بخشنامه‌ها وقتی به فاز اجرایی می‌رسند، آنقدر به دست‌انداز می‌افتند و دچار مشکلات متعددی می‌شوند، که در عمل توان اجرایی شدن خود را از دست می‌دهند

نظرگاه

قانون جهش تولید دانش‌بنیان، یک تصمیم متفاوت

ابوالفضل باقری، دکترای مدیریت تکنولوژی، گرایش سیاست‌گذاری

علم و فناوری به‌عنوان مقوله‌ای که نهادهای مختلف در کشور متولی توسعه آن هستند، محور فعالیت‌های دستگاه‌های دولت سیزدهم بوده و نام‌گذاری امسال به‌نام «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» نیز توسط رهبر معظم انقلاب موجب توجه و تحرک بیشتر این حوزه شده است؛ طوری که نه‌فقط نام و عنوان شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها به نامی آشنا برای مردم تبدیل شده که نام این شرکت‌ها و پیشرفت‌های علمی دانشمندان ایران در مذاکرات سیاسی رئیس‌جمهوری و دیگر سران سیاسی کشور در دیدار با مقامات کشورهای خارجی مطرح می‌شود و بازدید از پارک‌های علم و فناوری و دیدار با وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری نیز جزئی از دیدارهای مقامات سیاسی مهمان ایران است. تحرک دستگاه‌های مختلف را برای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان و در مجموع توجه به دستاوردهای علمی و توسعه فناوری در مدت روی کارآمدن دولت با استناد به فعالیت‌های انجام‌شده در این حوزه از جمله قانون جهش تولید دانش‌بنیان و آیین‌نامه‌های حمایت از «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» برای هر وزارتخانه قابل‌توجه است و تشکیل «ستاد رفع موانع، تقویت و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان» با ابلاغ رئیس‌جمهوری و به ریاست معاون اول رئیس‌جمهوری و دبیری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری در معاونت علمی به توسعه اقتصاد دانش‌بنیان کمک زیادی خواهد کرد. نام‌گذاری سال ۱۴۰۱ توسط رهبر معظم انقلاب به‌نام سال «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» است که فرصت خوبی را برای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان فراهم کرد. دستگاه‌های اجرایی و حاکمیتی به فرمان رهبر معظم انقلاب در شعار سال توجه کردند و در ۳ ماه اول سال، تحرک خوبی در بدنه اجرایی دولت در قالب تصویب برنامه‌های دانش‌بنیان از سوی وزارتخانه‌های مختلف از جمله وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و جهاد کشاورزی انجام شد. قرار است همه وزارتخانه‌ها، آیین‌نامه‌ای به‌نام آیین‌نامه حمایت از «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» در بخش خود را با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری تدوین و تنظیم کنند و در اختیار هیات‌دولت قرار دهند تا در این هیات تصویب شود، برای نمونه آیین‌نامه وزارت جهاد کشاورزی مصوب ۲۷ فروردین ۱۴۰۱ «حمایت از تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین در بخش کشاورزی و منابع طبیعی» نام دارد. روند تدوین آیین‌نامه‌ها در بقیه وزارتخانه‌ها هم همچنان پیگیری می‌شود.

این آیین‌نامه‌ها در ۳ مرحله برنامه‌ریزی، اجرا و ارزیابی عملکرد به توسعه اقتصاد دانش‌بنیان کمک خواهد کرد. ستاد ویژه‌ای با عنوان « رفع موانع، تقویت و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان» با ابلاغ رئیس‌جمهوری و به ریاست معاون اول رئیس‌جمهوری و دبیری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری شکل گرفته که دبیرخانه آن نیز در معاونت علمی است، به‌موازات این پویایی در دستگاه‌های اجرایی برای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان تحول در شرکت‌های بزرگ و گروه‌های صنعتی خصوصی است که معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری آن را دنبال می‌کند و باعث حرکت آنها به‌سمت دانش‌بنیان شدن است.

این قانون از ابتدای آغاز به کار مجلس یازدهم در دستور کار بود و در نهایت امسال تصویب و توسط رئیس‌جمهوری ابلاغ شد. این قانون فضای متفاوتی را برای اقتصاد دانش‌بنیان کشور فراهم می‌کند. قانون دانش‌بنیان‌ها به‌نام قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب سال ۱۳۸۹ با بضاعت کشور در زمینه اقتصاد دانش‌بنیان و شرکت‌های دانش‌بنیان همان زمان یعنی حدود یک دهه قبل تدوین شده. با اینکه قانون خوبی بود و عمده مواد این قانون اجرا شد، اقتصاد دانش‌بنیان کشور امروز به‌جایی رسیده که آن قانون فضای فعالیت لازم را برای اقتصاد دانش‌بنیان فراهم نمی‌کرد و در راستای حکمرانی هم حمایت‌ها باید بازنگری و مواد جدیدی ناشی از تجربه بیش از یک دهه‌ای قانون قبلی به قانون جدید اضافه می‌شد. همین دلایل باعث شد قانون‌گذار قانون جدیدی را تنظیم و تصویب کند.آیین‌نامه‌های قانون جهش تولید دانش‌بنیان در حال تدوین و بندهای بدون نیاز به آیین‌نامه نیز در حال اجرا است.

عملکرد یک‌ساله دولت در حوزه دانش‌بنیان بررسی شد

روایتی از سنگ‌های بزرگ نزدنی

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

نام‌گذاری یک سال برای دانش‌بنیان‌ها حاکی از توجه رهبر معظم انقلاب به بحث خودکفایی و تولید در دنیای دانش و فناوری است. اینکه با توان داخلی به رفع نیاز جامعه بپردازیم، یکی از اصلی‌ترین پایه‌های قدرت و توسعه‌یافتگی در جوامع امروز محسوب می‌شود؛ از رفع نیازهای داخلی تا برندسازی و توسعه کسب‌وکارهای بومی در مقیاس بین‌المللی، در واقع می‌توان گفت اقتصاد دانش‌بنیان همان حلقه گمشده‌ای است که ۴ دهه کشورمان در انتظار شکوفایی اقتصادی برآمده از آن است. رشد ۴۰ درصدی شرکت‌های دانش‌بنیان در ۲ سال گذشته و توسعه کسب‌وکارهای داخلی نوید اتفاق روشنی است، اما پای درددل فعالان این عرصه که بنشینید، تنها به یک گذاره برمی‌خورید؛ اشباع از قانون و خالی از حمایت. گفته و شنیده‌ها از حمایت‌ها و ارائه تسهیلات، زیاد است، اما با این توصیفات برای متصدیان بانک‌ها، دانش‌بنیان بودن یا نبودن فرقی در ارائه وام‌های حمایتی ندارد، شاید بتوان گفت پویایی اکوسیستم دانش‌بنیان مدیون تلاش‌های صاحبانی است که از هوش اقتصادی و سواد کافی برخوردارند، در غیر این صورت تاکنون سنگ‌های نزدنی زیادی وجود داشته که هیچ‌گاه برداشته نشده‌اند.

طی یک سال گذشته حدود ۲۵ هزار شغل دانش‌بنیان در پارک‌ها ایجاد و ۱۲ پردیس و پارک علم و فناوری جدید تاسیس شده است

وسیع‌تر از تعاریف دستوری

اگر به ۲ دهه پیش برگردیم، با آوردن واژه دانش‌بنیان، یاد ساخت وسایل عجیب و غریبی می‌افتیم که چندان هم نیاز جامعه را برطرف نمی‌کرد، باید با گذشت زمان و کارنامه درخشانی که صاحبان آنان در راستای تحول زندگی بشری ارائه دادند، گفت: دانش‌بنیان یک موضوع است نه یک صفت که بخواهیم آن را به یک گروهی نسبت بدهیم، با این وجود به‌نظر می‌رسد از مفهوم و واژه دانش‌بنیان‌ها تا حدی برداشت اشتباه شده است.

بهتر است کمی با ادبیات موضوع آشنا شویم. وقتی صحبت از شرکت‌های دانش‌بنیان می‌شود، باید به طرح ۲ موضوع پرداخت.

ابتدا هر مجموعه‌ای که برپایه دانش فعالیت می‌کند که بیشتر از دل دانشگاه‌ها بیرون آمده‌اند باید به‌عنوان دانش‌بنیان شناخته شود، همچنین هر فعالیتی هم که از سوی معاونت علمی ریاست‌جمهوری برمبنای دستورالعمل‌ها در قالب دانش‌بنیان در نظر گرفته می‌شود، هم دانش‌بنیان است، در واقع یک‌سری از دستورالعمل‌هایی وجود دارد که شرکت‌ها براساس آن به‌عنوان دانش‌بنیان شناخته می‌شوند، اما باید گفت اگر هدف‌مان دانش‌بنیان با مفهوم باطنی آن است، هر فعالیتی که براساس دانش و فناوری ایجاد و رشد یافته باشد یعنی علمی پشت‌سر آن باشد، دانش‌بنیان است، بنابراین فرآیند دانش‌بنیان بودن و دانش‌بنیان شدن کلی‌تر از آن است که بخواهیم فقط به دستورالعمل‌های معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری توجه کنیم.

از آنجایی که تاکنون در جامعه کلمات عجیب و غریبی درباره دانش‌بنیان‌ها گفته شده، لزوم ساده‌سازی آن به‌شدت احساس می‌شود. زمانی این‌گونه تصور می‌شد که دانش‌بنیان‌ها شرکت‌های خاصی هستند که کارهای عجیب و غریب انجام می‌دهند، اما براساس تعریف باطنی این واژه، مجموعه‌ای که براساس فناوری‌های برتر یا فناوری‌های معمول دست به اشتغال‌آفرینی بزنند، در زمره دانش‌بنیان‌ها شناخته می‌شوند.

ارتباط صنعت با دانشگاه، یک گام حیاتی

وزارت علوم تحقیقات و فناوری یکی از اصلی‌ترین نهادهای تاثیرگذار در توسعه اکوسیستم دانش‌بنیان‌ها است. باتوجه به اینکه این وزارتخانه متولی اصلی آموزش عالی در کشور به‌حساب می‌آید و نقش مهم و بنیادینی در شکل‌گیری دانش‌بنیان‌ها دارد.

به‌گزارش صمت، محمدعلی زلفی گل در نشست چند روز خود با خبرنگاران به مناسبت یک‌سالگی دولت بااشاره به اقدامات یک سال گذشته وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در باب دانش‌بنیان‌ها پرداخت و گفت: یکی از بسترهای مناسبی که طی یک سال گذشته ایجاد شد، ارتباط صنعت و دانشگاه بود. تلاش ما این بود بخشی از ظرفیت تحقیقات کشور در راستای نیازهای جامعه هدایت کنیم و برای ارتباط پژوهش با نیازهای جامعه، نیاز به یک حلقه اتصال بود که با ایجاد سامانه نظام ایده‌ها و نیازها (نان) آن را ایجاد کردیم و تاکنون ۵ هزار نیاز در سامانه نان ثبت شده است.

تاسیس صندوق شورای عالی عتف

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری گفت: در راستای توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان و حمایت همه‌جانبه از این شرکت‌ها مورد دیگری که پیگیری کردیم، تاسیس صندوق عالی علوم، تحقیقات و فناوری بود که سال ۹۸ شورای‌عالی انقلاب فرهنگی تاسیس آن را مصوب کرده، اما ابلاغ نشده بود. با پیگیری‌های وزارت علوم و رئیس‌جمهوری این مصوبه ابلاغ و صندوق تاسیس و بودجه آن در سال ۱۴۰۱ مشخص شده است.

تاسیس معاونت فناوری

وی افزود: از برنامه‌های دیگر که در طول یک سال گذشته ایجاد کردیم، تاسیس معاونت فناوری و نوآوری و بکارگیری نظام انگیزشی جدید بود. این معاونت تاکنون در وزارت عتف(علوم،تحقیقات و فناوری) وجود نداشته و در راستای توسعه پارک‌های علم و فناوری تشکیل شده است. توجه به پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، چرا که خروجی علم و دانش باید خالق ثروت باشد که من راه‌اندازی مراکز نوآوری را جزء برنامه‌های خود قرار دادیم و توانستیم مجوز ایجاد معاونت فناوری و نوآوری را بگیریم و یکی از اساتید نمونه کشور استاد خیرالدین را به‌سمت معاون فناوری و نوآوری منصوب کردیم که اتفاقات خیلی خوبی در زمینه توسعه زیرساخت‌های فناوری و ایجاد مشاغل رخ داده است، بر همین اساس آیین‌نامه پایه‌های تشویقی را در هیات امنای دانشگاه‌ها مصوب کردیم.

حمایت تا سطح ۶ فناوری

وی تعیین پروژه‌های کلان ملی، دستیار فناوری و پسادکتری فناوری را از دیگر مواردی نام برد که طی یک سال گذشته پیگیری شد و گفت: وزارت عتف وظیفه دارد که افراد صاحب ایده را در مراکز رشد حمایت و بستری را برای تبدیل شدن به شرکت‌های دانش‌بنیان فراهم کند. گفتنی است، از این مرحله به بعد حمایت دانش‌بنیان‌ها برعهده معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری است، در واقع تا سطح ۶ فناوری وظیفه وزارت علوم تحقیقات و فناوری است که به افراد آموزش‌های لازم برای فناور شدن ارائه شود و از این سطح به بعد برعهده معاونت مذکور است که نقش جدی در اکوسیستم دانش‌بنیان‌ها داشته باشد.

تولید در پارک فناوری بین‌المللی با مشارکت خارجی‌ها

وزیر علوم ادامه داد: به این نتیجه رسیدیم که جای پارک علم و فناوری بین‌المللی ایران خالی است و با رایزنی‌هایی که کردیم و گام‌های موثری برداشتیم که پارک علم و فناوری ایران را اندازی کنیم و یک زمین ۱۰ هزار هکتاری را برای این کار اختصاص دهیم تا شرکت‌های دانش‌بنیان با شرکت‌های دانش‌بنیان خارجی به‌صورت مشارکتی محصولات جدیدی را تولید کنند.

رشد ۴۰ درصدی اشتغال دانش‌بنیان

وی بااشاره به اینکه طی یک سال گذشته رشد اشتغال در پارک‌های علم و فناوری حدود ۴۰ درصد بوده و حدود ۲۵ هزار شغل دانش‌بنیان در پارک‌ها ایجاد و ۱۲ پردیس و پارک علم و فناوری جدید تاسیس شده است، گفت: نکته بسیار جالب توجه اینکه ما ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار مترمربع ساختمان نیمه‌کاره در موسسات وابسته به آموزش عالی داریم که منطق حکم می‌کند که وقتی این حجم پروژه‌های نیمه‌تمام را داریم، پروژه جدیدی را ایجاد نکنیم. در سفرهای استانی رئیس‌جمهوری ۵ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای پروژه‌هایی که بالای ۵۰ درصد پیشرفت بودند، اختصاص یافته است، همچنین اجرایی‌سازی امریه پسادکتری و دستیار فناوری نیز از جمله اقدامات در یک سال گذشته بوده است، به این نتیجه رسیدیم که پارک علم و فناوری بین‌المللی ایران را در یک زمین ۱۰۰۰ متری تاسیس کنیم تا در عرصه دانش‌بنیانی تولیدات بین‌المللی هم داشته باشیم.

وی افزود: در هفته دولت، ۳۲ پروژه آماده بهره‌برداری داریم، ۳۰ پروژه دیگر هم با میزان پیشرفت بالای ۹۵ درصد داریم که با یک حمایت ویژه در نخستین فرصت تکمیل می‌شود. وی در پاسخ به سوال صمت مبنی بر نیمه‌کاره ماندن ساختمان جدید دانشگاه کارآفرینی گفت: دانشکده کارآفرینی دانشگاه تهران تنها دانشکده در آسیا و شمال افریقا است که هدف اصلی آن تربیت دانشجویانی است که بتوانند وارد بازارکارهای جدیدی شوند. هدف این دانشکده تربیت دانشجویانی است که در نهایت حرفه و کسب‌وکارهای مولد، نو، دانش‌بنیان و دارای مدل‌های کسب‌وکار جهانی را راه‌اندازی کنند که بتوانند قدرت صادرات داشته باشند. یکی دیگر از اقداماتی که در آینده‌ای نزدیک پیگیر آن خواهیم بود، مراحل نهایی ساخت این دانشکده است که به‌زودی اطلاع‌رسانی خواهیم کرد.

دانش‌بنیان‌های نوع ۳ هم مجوز می‌گیرند

زلفی‌گل افزود: زایش و رویش شرکت‌های دانش‌بنیان از جمله برنامه‌های وزارت علوم است. برخی این‌گونه تصور می‌کنند که میان وزارت علوم و معاونت علمی تقابل وجود دارد؛ این تقابل در دوره ما وجود ندارد و آن را تبدیل به تکامل و تعامل هم‌افزا کرده‌ایم، همان‌گونه که آموزش و پرورش بخشی از آموزش آحاد جامعه را برعهده دارد و بعد از مقطع دیپلم، تحصیلکردگان خود را به آموزش عالی می‌سپارد، از ظرفیت قانون جهش تولید استفاده می‌کنیم، خوشبختانه در شورای راهبری فناوری که با حضور رئیس‌جمهوری تاسیس شد، مجوز تاسیس شرکت‌های دانش‌بنیان نوع ۳ را به وزارت علوم دادند و تعدادی از پارک‌های علم و فناوری می‌توانند این مجوز را صادر کنند.

وزیر عتف گفت: شرکت‌های دانش‌بنیان از این جهت اهمیت زیادی دارند که می‌توانند برای افراد تحصیلکرده شغل‌آفرین باشند. یکی از ظرفیت‌های جدید که برای شرکت‌های دانش‌بنیان در وزارت علوم ایجاد کردیم، این است که اگر صاحبان صنایع بزرگ در پارک‌های علم و فناوری سرمایه‌گذاری و به ایجاد زیرساخت‌های فناوری و نوآوری کمک کنند، به‌منزله مالیات برای آنها حساب می‌شود، همچنین ۶۳ صندوق پژوهش و فناوری در استان‌ها تاسیس شده است و برخی دانشگاه‌های بزرگ از شرکت‌های دانش‌بنیان، هسته‌های فناور، حمایت ویژه‌ای دارند، در کل در این زمینه از تمام ظرفیت‌های موجود در قانون استفاده می‌کنیم.

وی بااشاره به تفاهمنامه‌ای که با بنیاد ملی نخبگان و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری منعقد شده، اشاره و تصریح کرد: براساس این توافقنامه، ۱۰۰ نفر اول علوم تجربی، علوم ریاضی و علوم انسانی و ۵۰ نفر هنر و زبان خارجی و مدال‌آوران از تسهیلات ویژه‌ای استفاده می‌کنند. بحث دیگری که در این یک سال انجام شد، بکارگیری نظام انگیزشی جدید است، در تلاش هستیم با ایجاد این نظام، اعضای هیات‌علمی، دانشجویان و یاوران علمی ما هر کس به‌اندازه میزان تلاشش بهره‌مندی داشته باشد، برای این موضوع آیین‌نامه پایه‌های تشویقی را مصوب کردیم و ۶۰ پایه تشویقی مصوب شده که در بخش‌های مختلف آموزشی، دیپلماسی علمی، ترویج علم، فناوری و کارآفرینی و ... دسته‌بندی شده، به‌طوری که هر فردی در هر بخشی که سرآمد است، از امتیازات آن بخش استفاده کند، با این روش سقف پرواز جامعه علمی بالا می‌رود.

> اگر صاحبان صنایع بزرگ در پارک‌های علم و فناوری سرمایه‌گذاری و به ایجاد زیرساخت‌های فناوری و نوآوری کمک کنند، به‌منزله مالیات برای آنها حساب می‌شود

استقرار در اماکن مسکونی

از دیگر اتفاقاتی که در یک سال اخیر برای اکوسیستم دانش‌بنیان‌ها رخ داد، استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان در اماکن مسکونی تهران با همکاری شهرداری تهران است. سیدمحمد صاحبکار، رئیس امور شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان، در راستای امضای تفاهمنامه معاونت علمی ریاست‌جمهوری با شهرداری تهران درباره استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان در اماکن مسکونی تهران گفت: با هدف دستیابی به چشم‌انداز شهر دانش‌بنیان، استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان در اماکن مسکونی تهران با همکاری شهرداری تهران امکان‌پذیر شده است.

وی بااشاره به امکان استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان در مکان‌های مسکونی تهران گفت: براساس تفاهمنامه‌ای که معاونت علمی ریاست‌جمهوری با شهرداری تهران، شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در شهر تهران می‌توانند در صورت کسب شرایط لازم، دفاتر خود را در اماکن مجاز مسکونی مستقر کنند. صاحبکار همچنین افزود: تاکنون بیش از ۱۰۰ درخواست در این رابطه به دبیرخانه کارگروه ارزیابی شرکت‌های دانش‌بنیان رسیده که به شهرداری تهران ارسال شده است. مجوز استقرار در مکان‌های دارای کاربری مسکونی، به‌معنای تغییر کاربری ملک موردنظر نبوده و تنها امکان ادامه فعالیت در اماکن مسکونی برای این شرکت‌ها وجود خواهد داشت.

سخن پایانی

باتوجه به موارد یادشده، فعالان در میدان اصلی دانش‌بنیان‌ها معتقدند مسیری که برای اقتصاد دانش‌بنیان تعریف شده، دارای چالش‌ها و مشکلاتی است که شرکت‌های فعال در این حوزه را به اهدافی که تعیین کرده‌اند، حداقل در حوزه‌های با تغییر سریع فناوری نمی‌رساند یا اینکه بهتر است بگوییم خیلی طولانی‌مدت است و در کوتاه‌مدت محقق نخواهد شد. این مسیر طولانی است، در حالی که دنیا در حال پیشرفت است و تا ما بخواهیم با عبور از موانع و قوانین پیچیده بروکراسی اداری به اهداف پیش‌بینی‌شده برسیم، کشورهای دیگر پیشرفت و تغییرات دوچندانی را خواهند داشت که فاصله ما را با آنها افزایش می‌دهد، پس اگر نتوانیم سرعت موردنظر را در مسیر اقتصاد دانش‌بنیان داشته باشیم و ۲ سال زمان برای رسیدن به تکنولوژی آن صرف کنیم، دیگر در مقایسه با فناوری سایر کشورها عقب‌افتاده خواهیم بود، در حالی که روند کنونی اقتصاد دانش‌بنیان و نیز تکنولوژی موجود در کشور نشان می‌دهد با سرعت کنونی ما به اهداف ۱۴۰۴ و سرآمدی در اقتصاد منطقه دست نخواهیم یافت. به‌نظر می‌رسد، در رسیدن به اهداف ۱۴۰۴ به‌ویژه در دستیابی به فناوری روز دنیا باید به ۲ نکته توجه داشته باشیم؛ نخست سرعت تغییر در دنیا و دوم سرعت تکنولوژی در کشورمان. اگر نتوانیم این ۲ را همزمان متحول کنیم، همچنان از نظر تکنولوژی با دنیا فاصله خواهیم داشت.

یادداشت

آمارها چه می‌گویند

مهدی صادقی
کارشناس امور اقتصادی

عملکرد دولت سیزدهم در یک سال گذشته را باید با نگاهی آماری در بخش‌های اقتصادی بررسی کرد؛ بنابراین وعده‌های دولت رئیسی باید بدون حب و بغض سیاسی و تنها با تکیه بر آمار رسمی به چالش کشیده شود. در ذیل وضعیت برخی از شاخص‌های کلان اقتصادی فقط براساس داده آماری بررسی شده است.

رشد اقتصادی- رشد اقتصادی مهم‌ترین شاخص برای ارزیابی عملکرد هر اقتصاد و دولتی است.

رئیسی وعده رشد اقتصادی ۸ درصدی برای سال ۱۴۰۱ را داده بود. با این حال آخرین آمار در این زمینه که مربوط به پایان سال گذشته است و مقایسه آن با ۶ ماه نخست سال قبل نشان می‌دهد تفاوت پررنگی رقم نخورده و عدد رشد اقتصادی نزدیک ۳ درصد باقی مانده است.

البته برخی شاخص‌های دیگر نظیر شامخ، پایش ملی محیط کسب‌وکار و شاخص تولید صنعتی بهبود نسبی را نشان می‌دهد.

مهار تورم- شاید بتوان فوری‌ترین و محسوس‌ترین چالش اقتصادی پیش روی دولت سیزدهم را تورم دانست. از همین منظر در شعارها و برنامه‌های مطرح‌شده ازسوی دولت، مهار تورم، یکی از اولویت‌ها بود. در این زمینه گرچه در ماه‌های پایانی سال گذشته، تورم تا حدی کنترل شد و تورم نقطه به نقطه از ۴۳ درصد به کمتر از ۳۵ درصد رسید، اما با شروع سال جدید به‌ویژه حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی که اجرای آن ضروری بود و تورم جهانی ناشی از جنگ روسیه و اوکراین، قیمت‌ها روند صعودی به خود گرفت؛ به‌ویژه حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بزرگ‌ترین تورم ماهانه دهه‌های اخیر اقتصاد ایران را در خرداد رقم زد و طی یک ماه میانگین قیمت‌ها ۱۲ درصد و به‌طور خاص خوراکی‌ها ۲۵ درصد افزایش یافت.

هرچند نشانه‌های بازگشت تورم به روند آرام در تیرماه دیده شد و به‌نظر می‌رسد با عبور از شوک تورم حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، به‌تدریج نرخ تورم به روند نزولی برگردد، چراکه متغیرهایی نظیر رشد نقدینگی و نرخ ارز روند کنترل‌شده‌ای دارند.

رشد نقدینگی- یکی از مهم‌ترین عوامل تورم مزمن در اقتصاد ایران، رشد نقدینگی است که توسط بانک‌ها و از مسیرهایی نظیر تسهیلات‌دهی ایجاد می‌شود؛ تسهیلاتی که البته منابع آن، صرفا منابع خود بانک‌ها نیست و آنها با اضافه‌برداشت از منابع بانک مرکزی، عملا از جیب همه مردم این تسهیلات را می‌پردازند.

در این زمینه بررسی ارقام پولی و بانکی نشان می‌دهد نقدینگی در ۳ ماه ابتدایی امسال ۵.۶ درصد رشد کرده، در حالی که این رقم در ۳ ماه سال گذشته (اواخر دولت قبل) ۶.۶ درصد بوده است.

همچنین نرخ رشد سالانه نقدینگی در خرداد امسال ۳۷.۸ درصد بوده که نسبت به خرداد سال گذشته با رقم ۳۹.۴ به میزان ۱.۶ درصد کاهش نشان می‌دهد.

طلا و ارز- سکه نیز مانند برخی دیگر از کالاهای سرمایه‌ای، متاثر از عوامل متعددی است که الزاما همه آن در دست دولت نیست.

به‌طور مشخص نرخ طلای جهانی و نرخ ارز بر نرخ سکه و طلا در داخل اثرگذار هستند. از مرداد سال گذشته تا مرداد امسال، نرخ ارز دارای یک فراز مهم تا بیش از ۳۳ هزار تومان (عمدتا به‌دلیل اخبار مذاکرات) و سپس بازگشت از آن تا حدود ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان کنونی بوده است.

این موضوع نیز تحت تاثیر جو روانی مذاکرات است. از سوی دیگر نرخ جهانی طلا از حدود ۱۸۰۰ دلار در اواخر مرداد سال گذشته تا بیش از ۲ هزار دلار در اسفند افزایش یافت، اما پس از آن عقبگرد کرده و هم‌اینک این فلز ارزشمند با نرخ حدود ۱۷۷۰ دلار معامله می‌شود.

کارنامه یک ساله اقتصادی دولت سیزدهم بررسی شد

شعارهای انتخاباتی؛ از وعده تا عمل

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

یک سال از آغاز به کار دولت سیزدهم گذشت. روزنامه صمت در این شماره در راستای رسالت رسانه‌ای خود کارنامه اقتصادی دولت رئیسی را زیر ذره‌بین برده تا معلوم شود شعارهای انتخاباتی رئیس‌جمهوری از سال گذشته تاکنون چقدر به واقعیت نزدیک شده است. نکته قابل‌تامل این است که شاید یک سال برای بهبود شاخص‌های اقتصادی فرصت کافی نباشد و باتوجه به میراث ۱۰ سال رشد اقتصادی نزدیک صفر و ۳ سال مستمر تورم بالا و اوضاع نابسامان اقتصاد کشور، توقع بهبود همه شاخص‌ها در مهلت یک‌ساله منطقی نیست، اما در هر صورت مردم با فشار سنگین سال‌های اخیر به‌ویژه در زمینه تورم، انتظار بیشتری در زمینه بهبود اوضاع کشور دارند. طی روزهای اخیر برخی رسانه‌ها متناسب با جهت‌گیری‌های سیاسی خود تصویری مثبت یا منفی از عملکرد دولت جدید ارائه کرده‌اند، اما صمت از نگاهی غیرسیاسی و با اتکا به نظر متخصصان حوزه به این موضوع پرداخته است.

نمی‌توان انتظار داشت دولت در یک سال معجزه کند یا در این مدت کوتاه وابستگی به نفت از بین برود، اوضاع تولید ملی بهبود یابد و...؛ تحقق چنین مسائلی قطعا در این مدت کوتاه امکان‌پذیر نیست

وعده‌های رئیسی محقق نشده است

بهزاد رادمنش، کارشناس مسائل اقتصادی، درباره عملکرد دولت رئیسی در حوزه اقتصاد کلان به‌ویژه شاخص تورم به صمت گفت: تورم کشور از ابتدای دولت سیزدهم تاکنون نه‌تنها مهار نشده، بلکه به‌شکل افسارگسیخته‌ای در حال افزایش است و این موضوع با آزادسازی قیمت‌ها نیز شتاب سنگین‌تر و بیشتری گرفته است.

وی افزود: بسیاری از کالاهای اساسی در ۱۲ ماه عمر دولت سیزدهم حتی قبل از آزادسازی قیمت‌ها با افزایش نرخ روبه‌رو شده که برخی از آنها در نتیجه رشد قیمت‌های جهانی و برخی دیگر نیز در نتیجه تورم داخلی و افزایش نرخ ارز بوده است. به‌عنوان مثال نرخ هر کیلوگرم برنج که ابتدای سال گذشته حدود ۳۸ هزار تومان بود تا قبل از آزادسازی قیمت‌ها به بالای ۱۱۰ هزار تومان نیز رسید.

وی با تاکید بر اینکه این وضعیت نه فقط برای برنج، بلکه برای سایر اقلام پرمصرف از قبیل شکر و گوشت نیز وجود داشته، گفت: برخی از کالاهای اساسی از ابتدای روی کار آمدن دولت سیزدهم تاکنون افزایش نرخ شدیدی را تجربه کرده‌اند. گرچه شتاب تورمی برخی کالاها از شهریور سال گذشته تا قبل از آزادسازی قیمت‌ها کمتر از قبل بوده، اما این موضوع برای اقلام پرمصرف صدق نمی‌کند.

▣ بازگشت مشکلات کسری بودجه

این کارشناس اقتصاد پیش‌بینی کرد: به‌احتمال زیاد دولت امسال دوباره با مشکلات ناشی از کسری بودجه دست‌وپنجه نرم خواهد کرد، چراکه در حال حاضر در بهترین حالت باید ۲۵۰ هزار میلیارد تومان یارانه پرداخت کند. افزایش کسری بودجه به‌معنی چاپ پول و دور باطل تورم خواهد بود، این در حالی است که یکی از شعارهای دولت قطع وابستگی سفره مردم به دلار بود، اما آنچه که اتفاق افتاده وابستگی بیشتر سفره مردم به دلار و نرخ ارز آزاد است.

▣ سرانجام اسکناس امریکایی

رادمنش درباره کارنامه یکساله دولت رئیسی با محوریت ارز شاخص توضیح داد: دولت قبل دلار را در حول‌وحوش قیمتی ۲۴ هزار تومان تحویل دولت سیزدهم داد. در حالی که رئیس‌جمهوری در زمان انتخابات وعده ساماندهی نرخ ارز در کشور را می‌داد، در مقطعی از سال جاری نرخ هر دلار به ۳۲ هزار تومان رسید.

وی با اشاره به اینکه کاهش نرخ دلار در روزهای اخیر تابع جو روانی برجام است، گفت: در صورتی که این بار هم برجام به توافق ختم نشود، می‌توان نرخ‌های بسیار بالاتر از این را نیز برای دلار متصور بود. افزایش نرخ ارز باعث بالاتر رفتن نرخ ارز توافقی و به تبع آن گرانی مضاعف کالاهای اساسی خواهد شد. این در حالی است که طبق گفته وزیر نفت صادرات نفت افزایش یافته و میزان وصول ارز نیز ۶۰ درصد طی ۲ ماه ابتدایی امسال نسبت به سال گذشته رشد داشته و صادرات میعانات گازی نیز نسبت به دولت قبل ۳ برابر شده است.

این کارشناس امور اقتصادی یادآور شد: درآمد ارزی وصولی نفت و گاز از ۷.۵ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۹ به ۳ برابر یعنی بیش از ۲۰ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۰ رسیده که عمدتا ناشی از افزایش شدید نرخ جهانی نفت است.

وی در پاسخ به این پرسش که اگر همه این شرایط محقق شده و میزان ارز وارداتی به کشور رشد کرده، چرا نرخ ارز در حال افزایش است، گفت: افزایش نرخ ارز در نتیجه اعمال سیاست حذف ارز ترجیحی است. این اقدام زمانی رخ داد که شرایط اقتصادی کشور آماده این جراحی بزرگ نبود.

رادمنش اذعان کرد: در صورتی که روند نرخ ارز به همین ترتیب پیش برود و نرخ کالاهای اساسی نه در نتیجه واقعی‌سازی نرخ بلکه در نتیجه افزایش نرخ ارز دوباره رشد کند، اقتصاد ایران شرایط بسیار دشواری را تجربه خواهد کرد و کل نظام پولی و بانکی کشور در معرض خطر جدی قرار خواهد گرفت.

▣ حذف ارز ترجیحی

وی غیرمنطقی‌ترین اقدام دولت را حذف ارز ترجیحی و آزادسازی نرخ کالای اساسی دانست و گفت: این اقدام منجر به رشد ۳۰۰ تا ۵۰۰ درصدی نرخ بسیاری از کالاهای مصرفی و اساسی شد. وی افزود: دولت در ازای آزادسازی قیمت‌ها اقدام به پرداخت یارانه‌های ناچیز ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار تومانی کرد تا قدرت خرید مردم را افزایش دهد، اما این سیاست در شرایط انزوای کامل اقتصادی اجرا شد؛ به‌طوری که کشور با تحریم‌های گسترده روبه‌رو بوده و مجرای درآمد ارزی برای ایجاد فشار بسته شده است. رادمنش با انتقاد از سیاست حذف ارز ترجیحی در شرایط انزوای اقتصادی گفت: دولت در حالی نرخ داخلی کالاها را با قیمت‌های جهانی هماهنگ کرده که حداقل درآمد هر نیروی کار در ایران زیر ۲۰۰ دلار است، به همین دلیل دولت با این اقدام نه‌تنها قدرت خرید مردم را کاهش داده، بلکه رکود صنایع کوچک را نیز تشدید کرده است. نمونه این امر را می‌توان در صنعت مرغداری دید که به‌دلیل کاهش شدید قدرت خرید مردم، این صنعت در آستانه ورشکستگی قرار گرفته است. وی اعمال سیاست‌های دستوری را در شرایط تورمی شدید اشتباه دانست و اظهار کرد: راهکارهای دولت در شرایط تورمی قیمت‌گذاری دستوری است؛ به‌طوری که نرخ تمام‌شده کالاهایی مانند مرغ با نرخ فروش مصوب آن همخوانی ندارد. نکته اینجاست که با همین نرخ دستوری هم مردم توان خرید ندارند.

▣ کند شدن رشد نقدینگی

رادمنش وعده دیگر رئیس‌جمهوری را کنترل رشد نقدینگی و توقف استقراض از بانک مرکزی بیان کرد و گفت: گزارش بانک مرکزی از جریان نقدینگی در فروردین ۱۴۰۱ نشان می‌دهد رقم نقدینگی در نخستین ماه امسال به ۴۸۲۳ هزار میلیارد تومان رسیده که نسبت به فروردین ۱۴۰۰ رشد بیش از ۳۸ درصدی داشته است.

وی افزود: رشد نقدینگی از مهر سال ۱۴۰۰ روند نزولی داشته، به‌طوری که قله رشد این شاخص مربوط به مهر ۱۴۰۰ و در حد بیش از ۴۲ درصد بوده و بعد از آن رشد نقدینگی روند نزولی به خود گرفته است.

این کارشناس مسائل اقتصادی در ادامه توضیح داد: دولت استقراض از بانک مرکزی را خط قرمز خود می‌دانست، اما در عوض آنچه که اتفاق افتاده تنها کاهش سرعت رشد نقدینگی طی چند ماه اخیر بوده که توسط خود دولت سیزدهم و در بازه زمانی مرداد سال گذشته تا خرداد امسال ایجاد شده بود؛ بدین معنا که رشد نقدینگی هنوز به دوران قبل از مرداد که آغاز دولت سیزدهم بوده، نرسیده است.

▣ رشد پایه پولی، عامل تورم

رادمنش ادامه داد: «پایه پولی» به مقدار کل پول ایجاد شده توسط بانک مرکزی گفته می‌شود که قابلیت نقدشوندگی بالایی دارد. افزایش یا کاهش این فاکتور اقتصادی کل اقتصاد کلان کشور را متاثر می‌کند که از جمله آن می‌توان به نقدینگی و تورم اشاره کرد.

وی با تاکید بر اینکه هرچه پایه پولی بیشتر باشد نرخ تورم نیز بیشتر خواهد شد، بیان کرد: یکی از مهم‌ترین وظایف بانک مرکزی کنترل و تنظیم پایه پولی است تا از ایجاد تورم و نقدینگی در کشور جلوگیری شود، اما متاسفانه این شاخص کلان اقتصادی با افزایش مواجه شده است.

> دولت قبل دلار را در حول و حوش قیمتی ۲۴ هزار تومان تحویل دولت سیزدهم داد. در حالی‌که رئیس‌جمهوری در زمان انتخابات وعده ساماندهی نرخ ارز در کشور را می‌داد، در مقطعی از سال جاری نرخ هر دلار به ۳۲ هزار تومان رسید

دولت رئیسی نمره قبولی می‌گیرد

حسن رادمهر، کارشناس مسائل اقتصادی درباره تحقق وعده‌های رئیس‌جمهوری در یک سال گذشته به صمت گفت: رشد ۸۶ درصدی تورم خوراکی‌ها در تیر ماه مردم را ناگزیر به حذف برخی از اقلام ضروری خوراکی از سبد معیشتی‌شان کرد؛ اتفاقی که شاید نمونه آن را مردم در دوران جنگ تحمیلی تجربه کرده باشند.

وی با تاکید بر اینکه وعده رئیس‌جمهوری در زمینه کلان‌ترین شاخص اقتصادی یعنی تورم هنوز محقق نشده، بیان کرد: تورم نقطه‌به‌نقطه، به‌اذعان مرکز آمار در تیرماه به اوج رسید و عدد ۵۴ درصدی را ثبت کرد. این رقم، بالاترین نرخ تورم نقطه‌ای از سال ۱۳۵۷ است؛ آن‌هم در شرایطی که اتفاق تازه‌ای در سیاست خارجی کشور رخ نداده است.

این کارشناس مسائل اقتصادی عنوان کرد: یکی از چالش‌های مهم کشور که همه ابعاد زندگی مردم به‌ویژه اقتصاد آنها را تحت تاثیر قرار داده، شیوع کروناست. پیوستگی جلسات ستاد ملی مقابله با کرونا، واردات واکسن و بسیج عمومی برای واکسیناسیون مردم از نقاط قوت دولت سیزدهم محسوب می‌شود که اثرات این اقدام مهم دولت در یک‌سالگی آن، کاهش چشمگیر ابتلاهای روزانه و مرگ‌ومیر کرونایی است.

▣ کارنامه قبولی مالیاتی

این کارشناس امور اقتصادی با بیان اینکه اقتصاد پدیده‌ای است که پایه و اساس آن طی سالیان طولانی چیده می‌شود، گفت: نمی‌توان انتظار داشت دولت در یک سال معجزه کند یا در این مدت کوتاه وابستگی به نفت از بین برود، اوضاع تولید ملی بهبود یابد و...؛ تحقق چنین مسائلی قطعا در این مدت کوتاه امکان‌پذیر نیست.

وی با اشاره به تلاش دولت برای کاهش وابستگی به نفت، افزود: یکی از راهکارهای کاهش وابستگی به نفت، اخذ مالیات از کسانی است که فرار مالیاتی داشتند. هیچ کس راضی نیست عده‌ای درآمدهای میلیاردی داشته باشند، اما به اندازه ثروت‌شان مالیات نپردازند. رادمهر گفت: دولت آقای رئیسی در جلوگیری از فرارهای مالیاتی عملکرد خوبی داشته و با تغییر در قیمت‌ها نیز تا حدودی مانع از قاچاق کالا شده است. اخبار رسیده از خارج مرزها در این باره نشان‌دهنده موفقیت نسبی اقدامات دولت در ممانعت از خروج کالای ارزان ایرانی بوده است.

▣ صادرات نفتی و غیرنفتی

این کارشناس مسائل اقتصادی بیان کرد: صادرات غیرنفتی در ۴ ماه نخست سال ۱۴۰۱ نسبت به ۴ ماه نخست سال ۱۳۹۹ رشد تقریبا ۲ برابری داشت، این در حالی است که تحریم‌ها لغو نشد، بلکه صرفا تسهیلگری در تجارت و افزایش ارتباط با همسایه‌ها به‌وجود آمد.

وی عنوان کرد: دولت سیزدهم برنامه مناسبی در راستای افزایش صادرات غیرنفتی و توجه به تجارت خارجی دارد. موضوع دیگر افزایش درآمدهای نفتی و بازگشت پول حاصل از صادرات نفت و گاز به کشور است که طبق گزارش بانک مرکزی برای پایان سال ۱۴۰۰، رقم درآمدهای نفت و گاز و میعانات گازی ایران ۳۹ میلیارد دلار بود که نسبت به پایان سال ۱۳۹۹ رشد ۸۵ درصدی داشته است. رادمهر تصریح کرد: بخش عمده ۳۹ میلیارد دلار صادرات نفت و گاز و میعانات گازی در ۶ ماه دوم سال ۱۴۰۰، یعنی در زمان مسئولیت دولت سیزدهم محقق شد و به لحاظ مقداری از سال ۱۳۹۹ که زنگنه وزیر نفت بود و در مقاطعی صادرات نفت کشور به ۲۰۰ هزار بشکه در روز هم نمی‌رسید، بیشتر است.

وی ادامه داد: در ۳ ماه نخست سال ۱۴۰۱ روزانه بیش از ۸۰۰ هزار بشکه نفت خام به چین صادر می‌کردیم و تنها در ۴ ماه نخست سال جاری ۴ میلیارد دلار صادرات گاز داشتیم که پول آن هم بازگشت.

▣ کنترل نقدینگی

رادمهر در زمینه بازگشت انضباط مالی به اقتصاد کشور گفت: بعد از ۹ سال، رشد نقدینگی کنترل شد. در واقع اگر دولت سیزدهم مجبور به اجرای طرح حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی نبود، شوک یا افزایش تورمی که در ماه‌های اخیر اتفاق افتاد وجود نداشت. وی اظهار کرد: تورم‌های ماهانه‌ای که اعلام شد، به‌ویژه تورم خرداد که بالای ۱۲ درصد بود، به‌واسطه سیاست حذف ارز ترجیحی رقم خورد، در حالی که دولت مجبور به اجرای این سیاست بود. وی تاکید کرد: طبق آمار منتشرشده، در ۲ ماه نخست سال ۱۴۰۱ دولت توانست بدون دریافت تنخواه و صرفا با افزایش درآمدهای نفتی و مالیاتی کشور را اداره کند، در حالی که در دولت قبلی تنها در ۴ ماه نخست حدود ۵۶ هزار میلیارد تومان از بانک مرکزی تنخواه گرفته شد. در دولت سیزدهم تا امروز چنین اتفاقی رخ نداده و انضباط اقتصادی برای کنترل و مهار نقدینگی در پیش گرفته شده که در آینده مردم نتیجه آن را خواهند دید.

▣ عدم استقراض از بانک مرکزی

این کارشناس اقتصاد با تاکید بر اینکه جزئیات عملکرد چهارماهه بودجه ۱۴۰۱ حاکی از آن است که بودجه جاری دولت با کسری تراز عملیاتی ۶۶ هزار میلیارد تومانی روبه‌رو بوده، گفت: دولت دوازدهم مجبور شده در این مدت ۵۰ هزار میلیارد تومان از بانک مرکزی استقراض (تنخواه گردان خزانه) کند.

وی ادامه داد: ۱۵ هزار میلیارد تومان نیز در قالب یک تبصره کمکی (منابع سپرده) استقراض شده بود. با این حال، این روند در پنجمین ماه سال گذشته یعنی نخستین هفته‌های آغاز به کار دولت سیزدهم متوقف شد؛ به‌طوری که در عملکرد بودجه پنج‌ماهه خبری از تبصره کمکی مذکور نبود که نشان‌دهنده تادیه این مبلغ است.

سخن پایانی

از اوایل انقلاب تاکنون سیزده دولت بر سر کار آمده‌اند و هر کدام بسته به شرایط عملکردهای متفاوتی داشته‌اند. دولت رئیسی هم از این قاعده مستثنا نیست. با گذشت یک سال از آغاز به‌کار این دولت، سیاست‌های آن به‌ویژه در بخش اقتصاد موافقان و مخالفان زیادی داشته است. به‌گفته مخالفان عملکرد دولت رئیسی در مهار تورم بسیار ضعیف بوده، به‌طوری که با حذف ارز ترجیحی در شرایط تورمی سفره معیشت مردم بسیار کوچک شده است. در مقابل موافقان سیاست‌های اقتصادی دولت تنظیم بودجه براساس کاهش وابستگی اقتصاد به نفت و افزایش سهم درآمدهای مالیاتی در بودجه را جزو اقدامات موفق و جسورانه دولت سیزدهم می‌دانند. اما در نهایت هر دو گروه با اینکه بازه زمانی یک‌ساله برای قضاوت عملکرد کلی یک دولت زمان کمی است، موافقند.

صمت در گفت‌وگو با کارشناسان بررسی کرد

ارزیابی عملکرد دولت در عرصه محیط‌زیست

کامیار فکور
editor@smtnews.ir

مسئله محیط‌زیست برای دولت‌های ایران، همواره فرع بر توسعه اقتصادی بوده است. صحبت دولت‌ها از محیط‌زیست غالبا رویکرد نمایشی داشته و در آنجایی هم که نسبت به پروژه‌های اقتصادی مخرب عقب‌نشینی کرده‌اند، حاصل از فشارهای اجتماعی بوده است.
از نظر کارشناسان، دولت رئیسی نیز نه‌تنها تغییر خاصی در عرصه حفاظت از محیط‌زیست نداشته، بلکه به‌عنوان مثال، در بودجه ۱۴۰۱، اعتباراتی برای راه‌اندازی و اجرای پروژه‌های مخرب محیط اختصاص داده است.

دولت کنونی با همه وعده‌های محیط‌زیستی که ادعا می‌کرد، بدون هیچ‌گونه اصلاح روندی، حدود ۴۱۱ پروژه فاقد مجوز محیط‌زیستی را در بودجه ۱۴۰۱ قرار داد

پرهیاهو، اما بی‌اثر

یوسف فرهادی‌بابادی، فعال محیط‌زیست در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: یک سال از دولت ابراهیم رئیسی گذشت. یک سالی که در درون خود با تعارضات گسترده و در بیرون با اعتراضات گسترده در حوزه‌های گوناگون اجتماعی، حوادث متکثر طبیعی مانند سیل، زلزله، خشکسالی و بحران سیاست خارجی توأم بود. مجموع این موارد باعث شد دولتی که قرار بود با وعده تحقق «دولت انقلابی» و حل مشکلات به شیوه «مدیریت جهادی» سر کار بیاید، در واقعیت نه‌تنها به وعده‌های خود عمل نکرد، بلکه هر روز که از آغاز دولت فاصله می‌گیریم، واقعیت «دولت کاپوچینویی» رئیسی آشکار می‌شود. کاپوچینو که با کف زیاد و قهوه بسیار کم تشبیهی است برای دولتی که با سروصدای فراوان خود را مشغول تلاش برای حل مشکلات مردم نشان می‌دهد، اما اقداماتش عمق و اثربخشی خاصی ندارد.

فرهادی بابادی گفت: دولت کنونی با همه وعده‌های محیط‌زیستی که ادعا می‌کرد، بدون هیچ‌گونه اصلاح روندی، حدود ۴۱۱ پروژه فاقد مجوز محیط‌زیستی را در بودجه ۱۴۰۱ قرار داد. سازمان برنامه‌وبودجه پس از تلاش‌های برخی از نمایندگان و مجموعه‌های محیط‌زیستی، عملا هیچ‌گونه اقدامی برای جلوگیری از تخصیص بودجه به پروژه‌های فاقد مجوز مطابق با ماده ۵۰ قانون محاسبات عمومی نمی‌کند.

وی اضافه کرد: به‌عنوان نمونه در موضوع بهره‌برداری از تونل انتقال آب گلاب، با وجود اینکه وزارت نیرو به تعهدات محیط‌زیستی خود در قبال اجرای پروژه انتقال آب گلاب عمل نکرد و با در نظر داشتن این نکته که کمیسیون اصل ۹۰، خواهان تعیین‌تکلیف پروژه‌هایی با مجوز مشروط شد، سازمان محیط‌زیست، با وجود پیگیری‌های مکرر نمایندگان، هیچ اقدام موثری نداشته است. نمونه دیگر، سد خرسان است.

این پروژه قرار بود به صورت برقابی تعریف شود، اما وزارت نیرو، سیمای این طرح را به منبعی برای انتقال صدها میلیون مترمکعب آب سرشاخه‌های کارون به اصفهان تغییر ماهیت می‌دهد. نکته جالب این است که در این مدت، اگر فشار نمایندگان به‌ویژه نماینده آبادان نبود، سازمان حفاظت محیط‌زیست عملا حتی درخواست گزارش ارزیابی سد و سامانه انتقال آب خراسان را نمی‌کرد. از این نمونه‌ها در یک سالی که گذشت، بسیار است.

در انتقال آب ونک به رفسنجان با وجود اینکه این پروژه مجوز محیط‌زیستی ندارد، وزارت نیرو بدون توجه به روندهای قانونی، چشم خود را بر مناقصه اجرای این پروژه می‌بندد و سازمان محیط‌زیست حتی یک تذکر برای ممانعت از انجام مناقصه این پروژه غیرقانونی نمی‌کند.

▣ بی‌تعهدی نسبت به برنامه ششم

این فعال محیط‌زیست گفت: در حوزه محیط‌زیست، این دولت کمترین توجه و تعهد را برای اجرای برنامه توسعه ششم را داشته است. به‌عنوان نمونه، با وجود پیگیری‌های متعدد، هیچ اقدام موثری را برای اجرای بند الف ماده ۳۸ قانون برنامه ششم توسعه نداشته است.

در این مدت یک‌ساله، دولت حداقل این وقت را داشت که آیین‌نامه اجرایی برنامه‌های نظارت بر ارزیابی‌های محیط‌زیستی معروف به SEA را تدوین کند، اما در عمل هیچ اتفاق معنی‌داری در این زمینه نیفتاده است.

باید در عمل پیگیر اجرای برنامه نظارت بر ارزیابی‌های راهبردی و اجرای کیفی ارزیابی اثرات محیط‌زیستی باشیم.

فرهادی‌بابادی اظهار کرد: به نظر می‌رسد با توجه به امتداد سیاست‌های تخریب‌گرانه طبیعت، تحریم‌ها در روی دیگر خود باعث شده به علت نبود ارز، بسیاری از پروژه‌ها پیشرفت فیزیکی نداشته باشد. به نظر من، دولت باید از این فرصت مبارک تحریم در جهت بازاندیشی در سیاست‌های توسعه‌ای استفاده کند.

با این حال، متاسفانه رصد تدوین برنامه هفتم توسعه نشان می‌دهد هیچ ذهنیتی برای الگوی توسعه وجود ندارد. این موضوع را به گزارش ارزیابی وزارت جهاد کشاورزی از برنامه ششم توسعه در پاسخ به یکی از نمایندگان مجلس ارجاع می‌دهم.

وی ادامه داد: به نظر می‌رسد در این شرایط، جامعه مدنی نباید بی‌تفاوت باشد و لازم است رأسا در تدوین سیاست‌های برنامه هفتم توسعه مشارکت کند.

عملکرد دولت قابل دفاع نیست

مصطفی فدایی‌فرد، پژوهشگر حوزه آب و محیط‌زیست در گفت‌وگو با صمت بیان کرد: شرایط سخت اقتصادی در کشور که یکی از عوامل ایجاد آن تحریم‌ها بود، زمانی شدت بیشتری گرفت که دولت با حذف رانت‌های مربوط به ارز ۴۲۰۰ تومانی، به اصلاحات گسترده و آزادسازی قیمت‌ها دست زد تا محصولات وارداتی و تولیدی کشور به کشورهای همسایه قاچاق نشود؛ اقدامی که در نوع خود بسیار تاثیرگذار و ستودنی است.

فدایی‌فرد اظهار کرد: خوشبختانه هم این دولت و هم دولت‌های قبلی در این جنگ نابرابر توانستند در برابر این حجم از فشارهای همه‌جانبه مقاومت کنند تا از نابودی کامل اقتصاد کشور جلوگیری شود که از این بابت نیز عملکرد دولت‌ها قابل‌ستایش است.

اما آیا واقعا مدیریت بهتر، جامع‌تر، واقع‌گرایانه‌تر و اصولی‌تر برای جلوگیری از توسعه شدید رانت، فساد، قاچاق، فقر، نابرابری، فلاکت، عدم‌شفافیت و تضییع بیت‌المال در یک سال اخیر، امکان‌پذیر نبود؟ آیا تداوم این وضعیت دشوار و فلاکت‌بار برای مردم نجیب ایران قابل‌تحمل است؟

چند درصد از برنامه ششم توسعه کشور و همچنین سایر برنامه‌های مصوب مانند چشم‌انداز ۱۴۰۴، در این دولت اجرا شده است؟

وی ادامه داد: آیا وضعیت وخیم کمی و کیفی منابع آب، خاک و محیط‌زیست کشور نیز متاثر از تحریم‌ها و جنگ اقتصادی است؟ آیا بی‌توجهی به مصرف سالانه صددرصدی آب تجدیدپذیر که حاکی از ورشکستگی آبی بوده و منجر به نابودی بیش از ۳۰ درصد از کل آب تجدیدپذیر شده است، نمادی از زوال سرزمین نیست؟

این دولت برای توسعه پدیده فرونشست زمین، آلودگی و فرسایش خاک چه کرده است؟ دستاورد مربوط به اقدامات پیشین برای احیای دریاچه ارومیه، تشکیل کارگروه ویژه تهیه گزارش ملی سیلاب، انتشار گزارش ملی و استانی آمایش سرزمین و همچنین انتشار گزارش ملی سازگاری باکم آبی چیست؟

پاسخ همه این پرسش‌ها، بسیار روشن است. واقعیت این است که عملکردها در حوزه آب، خاک و محیط‌زیست، قابل دفاع نیست.

▣ رویای خودکفایی به خشکسالی رسید

وی تصریح کرد: به‌تازگی رئیس‌جمهوری در جمع مدیران ارشد وزارت جهاد کشاورزی تاکید کرده که به‌منظور اصلاح الگوی مصرف آب، رایگان کردن آب برای کشاورزانی که از روش‌های نوین آبیاری از جمله آبیاری زیرسطحی استفاده می‌کنند باید در دستور کار قرار گیرد.

این در حالی است که یکی از مهم‌ترین دلایل نابودی منابع آب، آبخوان‌ها، منابع خاک و محیط‌زیست ایران که در منطقه خشک و نیمه‌خشک واقع شده، توسعه بی‌رویه کشاورزی برای تحقق سیاست غلط خودکفایی غذایی است.

فدایی‌فرد اضافه کرد: با وجود هزینه‌های فراوان، نه‌تنها به خودکفایی غذایی نرسیده‌ایم، بلکه برخی معتقدند امنیت غذایی کشور را نیز به خطر انداخته‌ایم. مطابق آمار منتشرشده توسط وزارت جهاد کشاورزی، در سال گذشته به‌دلیل خشکسالی، ۶۷ هزار میلیارد تومان خسارت دیده‌ایم و تولید محصولات کشاورزی به‌شدت کاهش یافته و مجبور به واردات بسیاری از محصولات شده‌ایم؛ بنابراین حتی نسبت به خودکفایی محصولات کشاورزی فاصله بسیاری گرفته‌ایم.

با توجه به افزایش عجیب محصولات کشاورزی، گوشت و لبنیات و کاهش درآمد مردم، قدرت خرید مردم به‌شدت کاهش یافته و امنیت غذایی کشور در معرض خطر است.

▣ انگشت اتهام به سمت کدام بخش است؟

این پژوهشگر آب و محیط‌زیست گفت: وزارت نیرو به‌عنوان تامین‌کننده آب موردنیاز بخش‌های گوناگون شرب، صنعت و کشاورزی، به‌دلیل تخصیص نامناسب آب، فشار بیش‌ازحد به منابع آب سطحی با سدسازی‌های بی‌رویه، برداشت بیش‌ازحد توان سفره‌های آب زیرزمینی، عدم‌جامع‌نگری و فقدان طرح جامع آب، موید ناپایداری طرح‌های توسعه در ۴۰۱ سال گذشته است.

از دیگر عملکردهای نامناسب وزارت نیرو در ۴ دهه گذشته می‌توان به بی‌توجهی به بازچرخانی آب، زیرساخت‌های فرسوده شبکه توزیع و هدررفت شدید آب شهری، عدم‌تفکیک آب شرب از سایر مصارف شهری، عدم‌واقعی کردن قیمت آب و در یک کلام توسعه ناپایدار اشاره کرد.

وی افزود: وزارت جهاد کشاورزی سالانه حدود ۹۰ درصد از آب تجدیدپذیر کشور را مصرف می‌کند.

این وزارتخانه به‌دلیل بی‌توجهی به افزایش راندمان کشاورزی، هدررفت شدید آب، الگوی نامناسب کشت، تراکم بی‌رویه کشت، عدم‌توسعه کشت گلخانه‌ای، بی‌توجهی به آبخیزداری، آبخوان‌داری، آب مجازی و توسعه صنایع تبدیلی به‌منظور کاهش تلفات محصولات کشاورزی و در یک کلام توسعه بی‌رویه کشاورزی در بحران‌سازی، حائز رتبه دوم است.

فدایی‌فرد عنوان کرد: سازمان حفاظت محیط‌زیست نیز به‌دلیل عدم‌اجرای قانون حفاظت و بهسازی محیط‌زیست و آیین‌نامه اجرایی آن، قانون توزیع عادلانه آب، آیین‌نامه جلوگیری از آلودگی آب و عدم‌اجرای برخی از قوانین برنامه‌های پنجم و ششم توسعه شامل راه‌اندازی شبکه پایش، پیگیری جدی رهاسازی حقابه زیست‌محیطی رودخانه‌هایی که در بالادست آنها سازه‌های آبی احداث شده‌اند، مسدود کردن و تعطیلی چاه‌های غیرمجاز با اولویت دشت‌های ممنوعه و در حال فرونشست، برنامه‌ریزی برای ترمیم و بازسازی شبکه‌های انتقال آب شرب و احداث شبکه‌های جمع‌آوری فاضلاب و توسعه تصفیه‌خانه‌ها، رتبه سوم را در ایجاد بحران به خود اختصاص داده است.

وی ادامه داد: سایر بخش‌های قوه مجریه مانند سازمان برنامه‌وبودجه به‌دلیل تخصیص نامناسب بودجه و اعتبارات، تدوین طرح آمایش‌سرزمین و برنامه‌های توسعه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی غیرقابل اجرا به‌دلیل عدم‌تاکید بر اصلاح سیاست‌های کلان کشور؛ قوه مقننه به‌دلیل وضع قوانین نامناسب و عدم‌بروزرسانی قوانین مرتبط با آب و محیط‌زیست و البته تصویب نامناسب بودجه و اعتبارات؛ قوه قضائیه به‌دلیل ضعف برخورد با متخلفان و مفسدان اقتصادی، اجتماعی و محیط‌زیستی و سازمان رسانه ملی به‌دلیل کوتاهی در فرهنگ‌سازی، افزایش اعتماد بین مردم و مسئولان، کاهش اولویت ارجحیت منافع شخصی بر منافع ملی در ایجاد بحران، در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

این پژوهشگر آب و محیط‌زیست تاکید کرد: راهکار اصلی، یافتن ریشه مشکلات است. مشکلاتی که در صورت برطرف نشدن، مانعی جدی برای کاهش تنش‌های بین‌المللی، تعامل مناسب با جهان، تخصیص مطلوب بودجه و اعتبارات، کاهش رانت و فساد و بهبود شفافیت و پاسخگویی است.

نخستین شرط حکمرانی خوب، ایجاد اعتماد، ثبات و امنیت شغلی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی است.

وقتی اعتماد و سرمایه‌های اجتماعی در یک کشور افزایش یابد، مردم با حکومت همکاری می‌کنند. ریشه اصلی اعتراضات در افزایش اختلاف طبقاتی است؛ بنابراین باید اندیشه‌های حکمرانی را اصلاح کرد.

عملکرد دولت مردمی در حوزه آب، خاک و محیط‌زیست همانند دولت‌های همه ادوار پس از انقلاب، قابل دفاع نیست

سخن پایانی

در مجموع کارشناسان با نگاه‌های گوناگون معتقدند دولت سیزدهم تاکنون عملکرد مناسبی درباره حفاظت از محیط‌زیست نداشته و در صورت تداوم سیاست‌های اقتصادی کنونی، بحران‌های گوناگون محیط‌زیستی رشدی ویرانگر خواهد داشت.

یادداشت

دولتی ناموفق در حفظ محیط‌زیست

محمدرضا محبوب‌فر
کارشناس بحران‌های محیطی

هرگونه تغییر به نفع التیام و احیای محیط‌زیست، بستگی به نوسازی سیاسی در سطح حکومت و دولت دارد. تا زمانی که نوسازی سیاسی انجام نشود، معضلات محیط‌زیستی از جمله مسئله آب، فرونشست، آلودگی هوا و جنگل‌زدایی حل نخواهد شد. امروز در عرصه‌های محیط‌زیستی کشور تنها سیاست و اقتصاد است که حرف اول را می‌زند. اما سیاست و اقتصاد در ایران با بی‌توجهی کامل به محیط‌زیست تنها به فکر سودگرایی است. همچنین با خواست عمومی مردم برای تغییرات و دگرگونی در رویکرد بالادستی نسبت به محیط‌زیست مقابله می‌شود. وضعیت مسائلی مانند فرونشست زمین آنچنان بحرانی شده که اگر نتوانیم به سمت احیای محیط‌زیست حرکت کنیم، در آینده‌ای نه‌چندان دور با سرزمینی غیرقابل سکونت مواجه خواهیم شد. در استان چهارمحال و بختیاری مشکلات زیرساختی به شکلی است که با یک سیل تمام تجهیزات آبرسانی تخریب می‌شود و تصفیه‌خانه‌ها از کار می‌افتد. به‌تازگی نیز با اپیدمی قطع درختان در مناطق شهری مانند تهران، اصفهان و شیراز روبه‌رو شده‌ایم و به‌راحتی محیط‌زیست شهری رو به تخریب می‌رود. دولت می‌گوید قوانین بازدارنده اعمال می‌کند، اما اگر این قوانین قدرت داشته باشد در ابتدا باید نسبت به رویکردهای ضدمحیط‌زیستی خود دولت بازدارنده باشد. اولین تخریب‌گر محیط‌زیست در ایران، خود دولت است. درباره عملکرد دولت سیزدهم نسبت به محیط‌زیست فقط در یک نمونه باید پرسید، چرا وقتی فعالیت ستاد احیای دریاچه ارومیه متوقف شده، دولت به‌موقع دست به جراحی در داخل این ستاد نمی‌زند. البته جراحی به معنای این است که به‌جای تزریق این حجم از بودجه و بار مالی به ستاد احیای دریاچه ارومیه، باید این ستاد را از حالت دولتی و حکومتی که فضایی برای تاخت‌وتاز مافیای آب و محیط‌زیست فراهم کرده، خارج کرد. باید از متخصصان واقعی محیط‌زیست و از اکولوژیست‌های با تجربه دعوت می‌شد، در این ستاد، حضور پیدا کنند. به‌جای اینکه دولت دوباره شروع به تزریق بودجه به آن کند و همچنان عملکرد گذشته را ادامه دهد، باید اجازه می‌دادند، متخصصان ورود کنند و تکیه‌گاه این ستاد مردم و فعالان غیردولتی باشند. ضرورت داشت دولت سیزدهم تحولی در سیستم آموزشی کشور ایجاد کند و آموزش دوستی با طبیعت را با تشکیل مدارس محیط‌زیستی در کشور جا می‌انداخت. آیا دولت برای استان کرمان که به‌شدت از پدیده گردوغبار آسیب می‌بینند، بحث استان‌سازی اولویت دارد یا گرفتن حقابه هیرمند، احیای هامون و از بین بردن کانون‌های گردوغبار؟ اما حتی زمانی هم که از توافقات با افغانستان بر سر گرفتن حقابه هیرمند صحبت می‌شود، مردم و فعالان محیط‌زیست را نامحرم می‌دانند که از مفاد قراردادشان خبر بدهند. بحث دیگری که ایران در آن ضعیف عمل کرده و هنوز درباره آن به نتایج خوبی نرسیده‌ایم، مسئله کشت فراسرزمینی و تامین امنیت غذایی است. دولت باید شرایط ورشکستگی آبی ایران را در نظر می‌گرفت و به صورت فوری، شرایط را برای کشت فراسرزمینی تسهیل می‌کرد.

گرچه در این زمینه، صحبت‌هایی با یک‌سری از کشورها شده، اما درباره روند آن، هیچ اطلاعات شفافی وجود ندارد. دولت حتی نتوانسته حریم و امنیت محیط‌بانی که مسئولیت پاسداری از طبیعت ایران را دارد، به‌خوبی تامین کند.

من دولت سیزدهم و شخص ابراهیم رئیسی را در عرصه حفاظت از محیط‌زیست موفق نمی‌دانم. نمونه بارزی از رویکرد دولت را در برابر حفاظت از محیط‌زیست و کره زمین می‌توان در رأی ایران در سازمان ملل به حق برخورداری از محیط‌زیست پاک به‌عنوان بخشی از حقوق بشر دید.

از ۱۶۹ عضو صاحب حق رأی در این مجمع، ۱۶۱ کشور به آن رأی مثبت و ایران و ۷ کشور دیگر نیز رأی ممتنع دادند. این رویکرد ایران نشان‌دهنده موضع‌گیری‌های آن در سطوح داخلی و خارجی است.

شنبه
۲۹ مرداد ۱۴۰۱- ۲۲ محرم ۱۴۴۴ - ۲۰ اوت ۲۰۲۲- شماره ۲۱۲۹-پیاپی۳۴۴۷

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ -نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام‌فراهانی -کوچه آزادگان شماره ۲۶-کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه:انتخاب رسانه

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

تعامل دولت سیزدهم و مجلس یازدهم به روایت آمار

یک سال پر جلسه

یک سال از آغاز دولت سیزدهم گذشته و این یعنی سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری ۳۶۵ روز فرصت داشته تا هزاران مسئولیت کوچک و بزرگ را به انجام برساند. کشور را در یکی از سخت‌ترین برهه‌ها اداره کند، روابط سیاسی در داخل و روابط با جهان خارج را تنظیم کند و به ریل توازن بازگرداند، مسیرهای اشتباه را اصلاح و مسیرهای درست را تقویت کند.

در این میان تنظیم روابط قوا و کاستن از تنش‌های تجربه شده از جمله مسئولیت‌هایی بوده که با نگاه خاص رئیس‌جمهوری نسبت به اهمیت آن، در اولویت دولت قرار گرفته است.

همه بر یک کشتی سوار هستیم

سید ابراهیم رئیسی در نشست مشترک دولت، هیات رئیسه و رؤسای کمیسیون‌های تخصصی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه دولت مردمی در شرایطی خاص مسئولیت اداره کشور را بر عهده گرفت، گفت: ۴۳ سال بعد از استقرار نظام جمهوری اسلامی، انتظار این است که کارها با همگرایی، همدلی و وفاق همه ارکان نظام حکمرانی پیش برود. رئیسی با بیان اینکه دولت و مجلس به‌عنوان وضع‌کننده و مجری قوانین کشور مسئولیت مشترکی برای باز کردن گره‌های زندگی مردم و ایجاد گشایش در مسائل اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی دارند، اظهار کرد: اقتضائات و دغدغه‌های جامعه باید بسیار دقیق شناسایی و در جهت تامین و حل و فصل آنها گام برداشته شود.

رئیسی با بیان اینکه همه بر یک کشتی سوار هستیم و ناکامی هر کدام از ما به پای نظام جمهوری اسلامی نوشته می‌شود، گفت: بنده به سهم خود در دولت هر قانونی را که در مجلس تصویب می‌شود، بدون معطلی برای اجرا ابلاغ می‌کنم و باور دارم حتی اگر قانونی از نظر ما نقص یا ضعفی دارد، نباید در اجرا با تاخیر مواجه شود، بلکه باید تلاش کرد در هنگام اجرا اشکالات آن در خود مجلس برطرف شود.

رئیس‌جمهوری در ادامه سخنانش با بیان اینکه نظارت مجلس بر عملکرد دولت امری پسندیده و شایسته است، خاطرنشان کرد: نظارت البته باید به‌شکلی اعمال شود که شجاعت مدیران را از آنان نگیرد، چراکه اگر این اتفاق افتاد دیگر یک مدیر نمی‌تواند به‌خوبی از عهده ماموریت‌های خود برآید.

مهمان همیشگی مجلس

رئیسی به‌عنوان رئیس دولت سیزدهم در یک سال گذشته با نمایندگان همه ۳۱ مجمع استانی ۳۱ استان کشور، جلسه برگزار کرد. به‌معنای دیگر با تک‌تک ۲۹۰ نماینده قوه مقننه، در یک سال دیدار و گفت‌وگو کرده است. رئیس‌جمهوری همچنین در یک سال نخست ریاست‌جمهوری، در مجموع ۷ بار در مجلس حضور یافته است. وزرای دولت سیزدهم نیز در مجموع ۱۵۲ دیدار با مجامع استانی، ۲۳۹ دیدار با کمیسیون‌ها و ۶۴ دیدار با فراکسیون‌ها برگزار کرده‌اند. ۸۲۲ دیدار از ۵۵۶۷ بار ملاقات انفرادی بین وزرا و نمایندگان، روزهای دوشنبه و در دفتر ویژه دولت برگزار شده است. حضور معاونان رئیس‌جمهوری و وزرا هم در مجلس قابل توجه بوده و اعضای کابینه سیزدهم تاکنون ۲۵۲ بار در مجلس حاضر شده‌اند که ۳۶ بار آن در جلسات علنی و غیرعلنی صحن و بقیه حضور در کمیسیون‌های مجلس بوده است.

سوال، تذکر، استیضاح و کارت زرد

نظارت بر عملکرد وزرا در قالب پرسش و استیضاح، وظیفه‌ای است که قانون اساسی برعهده نمایندگان مجلس گذاشته است. به گزارش ایرنا، آمار پرسش از وزرای دولت سیزدهم در صحن علنی مجلس قابل تامل است: از میان ۲۳۶۵ سوال ثبت‌شده از سوی نمایندگان، نزدیک ۹۰۰ سوال (۴۰ درصد) در همان مرحله نخست با رایزنی معاونت پارلمانی وزارتخانه‌ها به‌دلیل اقناع نمایندگان بایگانی شده است. از میان سوالات مطرح شده در یک سال گذشته تنها ۱۳ سوال به صحن راه پیدا کرده که منجر به ۳ کارت زرد برای وزرا شده است. موضوع استیضاح وزرا هم گرچه چند بار در راهروهای بهارستان مطرح شد اما نحوه تعامل نمایندگان و اعضای دولت سبب شد هیچ یک اعلام وصول نشود. همچنین از مجموع تذکرات اعلام‌شده در دولت سیزدهم تنها ۳۳۶ مورد آن خطاب به رئیس‌جمهوری بوده است.

از مجموع ۱۱۵ تحقیق و تفحص ثبت شده که ۲۲ مورد آن در صحن علنی به تصویب نهایی رسیده، تنها ۳ یا ۴ مورد آن مربوط به عملکرد دولت سیزدهم بوده و همه موارد دیگر ناظر بر عملکرد دولت قبل است.

کیفیت تقنین در دولت و مجلس

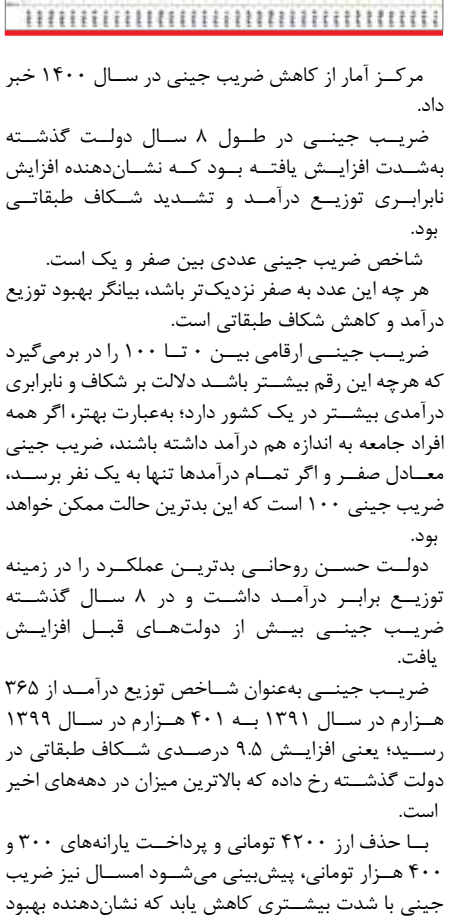
از طرح‌ها و لوایح تبادل و تقدیم شده میان مجلس و دولت هم در یک سال گذشته آمار جالبی به ثبت رسیده است. براساس آمار در کمتر از یک سال گذشته دولت ۴۲ لایحه به مجلس تقدیم کرده است. از ۳۹ فقره لایحه تقدیمی دوره اول یک سال دولت سیزدهم، ۴۲ درصد به امور اقتصادی و معیشتی، ۲۸ درصد به امور اجتماعی، ۳ درصد به امور فرهنگی و ۳ درصد به امور سیاسی مربوط بوده است. دولت همچنین در راستای همراهی با مجلس، با بیش از ۱۰ طرح ارائه‌شده از سوی نمایندگان موافقت و ۴۰ قانون مصوب مجلس را در موعد مقرر ابلاغ کرده است. (۱۸ فقره طرح و ۲۱ فقره لایحه). معاونت پارلمانی رئیس‌جمهوری هم به‌عنوان حلقه اتصال اصلی دولت و مجلس در یک سال گذشته، به دفاع از لوایح قانونی و ارائه نظر کارشناسی درباره طرح‌های مجلس پرداخته است. معاون امور تقنینی ۵۴ بار از تریبون مجلس به دفاع از نظریات دولت پرداخته که ۹۷ درصد آن منجر به جلب آرا و نظر نمایندگان، به‌ویژه در اجرای اصل ۷۵ قانون اساسی شده است. همچنین همه ۱۰۸۵ مکاتبه صورت گرفته از سوی نمایندگان با معاونت امور مجلس رئیس‌جمهوری، با موضوع طرح درخواست‌هایی برای حوزه انتخابیه، پیگیری شده است.

استراتژی تعامل حداکثری

تعامل مثبت دولت سیزدهم با مجلس یازدهم به‌دلیل افق مشترکی که اعضای دو قوه برای گره‌گشایی از زندگی مردم دارند، از ابتدای آغاز به کار دولت، قابل پیش‌بینی بود و تعامل حداکثری قوه مجریه با نمایندگان، این هم‌افزایی و مشورت را به همراهی همدلانه تبدیل کرده است. تعاملی که علی بهادری جهرمی، سخنگوی دولت آن را در راستای تحقق مطالبات مردمی، جزئی از گفتمان و وجه تمایز دولت سیزدهم دانسته است. علاوه بر موارد یادشده ۷ بیانیه نمایندگان مجلس در حمایت از اقدامات و عملکرد دولت، در موضوعاتی چون سیاست‌های منطقه‌ای، اقدامات وزارت نفت، عملکرد ستاد ملی مقابله با کرونا، عملکرد تیم مذاکره‌کننده برجام، حمایت از حذف امضاهای طلایی در صدور مجوزهای کسب‌وکار، عملکرد معاونت پارلمانی در تعاملات دولت و مجلس و اقدامات جمعیت هلال‌احمر، از نشانه‌های مهم این همراهی همدلانه در یک سال نخست فعالیت دولت بوده است. فقدان این همدلی در ادوار گذشته، تمرکز و انرژی هر دو قوه مجریه و مقننه را تضعیف می‌کرد و درک این دغدغه هم از سوی دولتمردان و هم اعضای مجلس سبب شد در یک سال گذشته جلسات متعدد و مداوم کاری، شنیدن و رفع دغدغه‌های دو طرف، همکاری در عین وجود اختلاف نظر و سلیقه، مسیر گره‌گشایی از مردم را با دست‌اندازهای کمتری همراه کند. شواهد نشان می‌دهد این همراهی از سوی افکار عمومی هم مورد استقبال قرار گرفته است.

اقتصاد

کاهش ضریب جینی در سال اول دولت

مرکز آمار از کاهش ضریب جینی در سال ۱۴۰۰ خبر داد.

ضریب جینی در طول ۸ سال دولت گذشته به‌شدت افزایش یافته بود که نشان‌دهنده افزایش نابرابری توزیع درآمد و تشدید شکاف طبقاتی بود.

شاخص ضریب جینی عددی بین صفر و یک است.

هر چه این عدد به صفر نزدیک‌تر باشد، بیانگر بهبود توزیع درآمد و کاهش شکاف طبقاتی است.

ضریب جینی ارقامی بین ۰ تا ۱۰۰ را در برمی‌گیرد که هرچه این رقم بیشتر باشد دلالت بر شکاف و نابرابری درآمدی بیشتر در یک کشور دارد؛ به‌عبارت بهتر، اگر همه افراد جامعه به اندازه هم درآمد داشته باشند، ضریب جینی معادل صفر و اگر تمام درآمدها تنها به یک نفر برسد، ضریب جینی ۱۰۰ است که این بدترین حالت ممکن خواهد بود.

دولت حسن روحانی بدترین عملکرد را در زمینه توزیع برابر درآمد داشت و در ۸ سال گذشته ضریب جینی بیش از دولت‌های قبل افزایش یافت.

ضریب جینی به‌عنوان شاخص توزیع درآمد از ۳۶۵ هزارم در سال ۱۳۹۱ به ۴۰۱ هزارم در سال ۱۳۹۹ رسید؛ یعنی افزایش ۹.۵ درصدی شکاف طبقاتی در دولت گذشته رخ داده که بالاترین میزان در دهه‌های اخیر است.

با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و پرداخت یارانه‌های ۳۰۰ و ۴۰۰ هزار تومانی، پیش‌بینی می‌شود امسال نیز ضریب جینی با شدت بیشتری کاهش یابد که نشان‌دهنده بهبود توزیع درآمد در دولت سیزدهم پس از ۸ سال ناکارآمدی در دولت گذشته است.

روایت بانک جهانی

در همین حال آمارهای بانک جهانی نشان می‌دهد با روی کار آمدن دولت گذشته شکاف درآمدی در ایران رشد شدیدی داشته و ضریب جینی در ۵ سال متوالی روند صعودی را طی کرد.

به گزارش ایرنا، بررسی آمار بانک جهانی از روند تغییرات ضریب جینی در ایران نشان می‌دهد طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۹ که مصادف با فعالیت دولت گذشته بوده، ضریب جینی در ایران رشد داشته که این امر به‌معنای افزایش شکاف درآمدی در ایران طی سال‌های مدیریت دولت گذشته بر کشور است.

دولت یازدهم ضریب جینی ۳۷.۴ واحدی را در سال ۲۰۱۳ تحویل گرفت و در سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸ این رقم را به‌طور متوالی افزایش داد.

ضریب جینی ایران از ۳۷.۴ واحد در سال ۲۰۱۳ به ۳۸.۹ واحد در سال ۲۰۱۴، ۳۹.۵ واحد در سال ۲۰۱۵، ۴۰ واحد در سال ۲۰۱۶، ۴۰.۸ واحد در سال ۲۰۱۷ و ۴۲ واحد در سال ۲۰۱۸ رسیده است.

بر این اساس طی ۵ سال متوالی ضریب جینی در ایران شیب تندی به سمت بالا داشته و رشد ۱۲ درصدی را تجربه کرده که این امر نشان می‌دهد سیاست‌های دولت قبل، بیشتر در جهت تامین منافع گروه‌های ثروتمند قرار داشته و ثروت و دارایی را از جیب قشر متوسط و فقیر به سمت جیب این گروه‌ها هدایت کرده است.

در سال ۲۰۱۹ و پس از ۵ سال صعود متوالی، ضریب جینی در ایران مقداری کاهش یافت و به ۴۰.۹ واحد رسید که علت آن افزایش یارانه نقدی پس از اصلاح نرخ بنزین بود که سبب افزایش قدرت خرید اقشار کم‌درآمد شد.

نظرگاه

با حلوا حلوا گفتن مشکل اقتصاد حل نمی‌شود

محمود میرلوحی- عضو سابق شورای شهر تهران: معروف است که می‌گویند اقتصاد دستوری نیست. امروز باید مسئله را تعمیم داد و گفت اقتصاد و فرهنگ و اجتماعیات و در کل هیچ چیز، دستوری نیست. کشور مثل گذشته و قبل از مشروطیت نیست که قدرت در انحصار یک رئیس باشد و همه به او چشم بگویند و تبعیت کنند؛ حال با اکراه یا با رضایت. امروز مسائل دنیا با ارتباطات و فضای مجازی و... برپایه اجماع و گفت‌وگو است.

به‌نظر می‌رسد آقای رئیسی و همکاران‌شان روحیات قضایی دارند و فکر می‌کنند در فضای اقتصاد هم می‌توان صبح تا شب دستور داد که اقتصاد چنین و چنان شود یا در مواد غذایی این‌طور عمل شود و دارو گران نشود. این مسائل دستوری نیست و سلسله عواملی وجود دارد که حساب کتابی است.

هر کدام را دستکاری کنند، دیگری می‌لنگد. اگر قرار است مشکل معیشت مردم حل شود، نمی‌توان در کشوری که تورم ۱۰۰ و ۵۰ درصدی دارد و دولت درگیر کسری بودجه است و منابع نفتی و فروش نفت با مشکل روبه‌رو است، کاری کرد. مگر می‌شود مشکلات کشور را با دستور حل کرد؟ سقارتو در اندونزی ۵ اصل داشت معمولا کشورها بر چند اصل راهبرد تاکید می‌کنند. بر کشاورزی، صنعت، صادرات و... تاکید دارند، اما مقامات ما معمولا از صبح تا شب فقط دستور می‌دهند و می‌بینیم که هیچ کدام به جایی نمی‌رسد. باید بپذیرند که اقتصاد و سیاست دستوری نیست و بقیه مسائل و مسائل زنان و جوانان هم با بله‌چشم‌قربان‌گویی حل نمی‌شود.

مگر آقای همتی نگفت که این شعارها عملی و کارشناسانه نیست و مسئله ارز و نفت با دستور حل نمی‌شود؟ کسری بودجه و تورم و سرمایه‌گذاری و اشتغال به این صورت نیست که آقایان صبح تا شب فقط امر کنند. واقعیت‌ها تیم آقای رئیسی را متوجه عمق بحران کشور کرده است. آنها فکر می‌کردند به‌راحتی ۴ میلیون مسکن ساخته و ۲۰ هزار مگاوات برق صادر می‌شود؟! تصور می‌کردند به‌سادگی ۴۰۰ هزار دلار در برق سرمایه‌گذاری می‌شود؛ اما اینها خیالبافانه بود.

تیم دولت سیزدهم با تکیه بر حاکمیت یکدست که فکر می‌کردند مشکل‌گشاست، شعارهایی دادند و فکر می‌کردند در ماه عسل دولت معجزه رخ می‌دهد، اما وقتی دیدند این اتفاق رخ نداد از بانیان وضع موجود حرف زدند. امروز هم نمی‌توانند بگویند اشتباه کردیم و برآورد ما از وضعیت کشور درست نبود، نمی‌توانند اعتراف کنند که کشور را به این وضعیت رساندیم و اجازه ندادیم برجام و اف‌ای‌تی‌اف به سامان برسد، امروز این تیم اصولگرا دو دسته شده‌اند؛ یک دسته به‌دنبال موضوع عفاف و حجاب و... هستند و سختگیری می‌کنند و گروه دیگر به دنبال مقصر می‌گردند.

من نمی‌گویم دولت‌های قبلی در شرایط امروز نقشی نداشتند؛ همه در ایجاد این مشکلات سهیم بودند، اما مسائل امروز ایران مزمن است و اگر بپذیرند که ابرچالش است می‌توانند چاره‌اندیشی کنند.

ابرچالش‌ها از خشکسالی و مسئله محیط‌زیست و برجام و اشتغال و مسائل بانکی و صندوق‌ها و... روی هم جمع شدند و ایران امروز را ساختند، اما به‌نظر می‌رسد تیم فعلی به نظرات کارشناسی هیچ اعتقادی ندارد، این در حالی است که با حلوا حلوا گفتن مشکلات اقتصاد کشور حل نمی‌شود. برخی مسئولان باید برای پیدا کردن بانیان وضع موجود جلوی آینه بایستند.

دریچه

اشتغال در دست‌انداز

اشتغال و دستیابی افراد به شغل موردنظر از اساسی‌ترین نیازهای یک جامعه محسوب می‌شود. یکی از اهداف کلان توسعه در اغلب کشورها، از جمله ایران، کاهش بیکاری و توسعه فعالیت‌های شغلی است. بیکاری به‌عنوان یک پدیده مخرب اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی مطرح است و رفع آن همواره، از جمله دغدغه‌های اساسی برنامه‌ریزان بوده است. بدین روی، بهره‌برداری کامل و مناسب از منابع انسانی هر کشور باید به‌عنوان یکی از اهداف راهبردی توسعه در نظر گرفته شود.

بیکاری، اکنون یکی از نامطلوب‌ترین پدیده‌های اقتصادی و اجتماعی است که پیامدهای منفی و ناگواری را در زمینه‌های مختلف به‌دنبال دارد. در سال‌های اخیر، اقتصاد ایران به شکل بحرانی گریبانگیر این معضل شده است؛ مسئله‌ای که باعث می‌شود هر سال نیروی انسانی فعال و تحصیلکرده راهی ناکجاآباد شوند.

حال در این ماه‌های اخیر که کشور دچار سردرگمی مبهم شده و اقتصاد و سیاست هر دو رنگ باخته‌اند، مهم‌ترین وزارتخانه مربوط به اشتغال مردم کشور، بی‌وزیر است؛ وزارتخانه‌ای که شاهرگی در امور اجتماعی محسوب می‌شود.

در این میان سوالی که مطرح می‌شود این است که آیا آمار بیکاری اعلام شده ازسوی مرکز آمار، واقعی است و آیا وزارت کار بی‌وزیر می‌تواند مشکل بیکاری را حل کند یا خیر؟ برای پاسخ به این سوال خبرنگار گسترش‌نیوز، پایگاه خبری موسسه فرهنگی مطبوعاتی صمت با یکی از اعضای کمیسیون اجتماعی به گفت‌وگو نشسته است.

علی اصغر عنابستانی، عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه شرایط اشتغال کشور در سال جاری اصلا خوب نیست و بانک‌ها به‌شدت انقباضی عمل می‌کنند، گفت: بسیاری از سیاست‌های بانک مرکزی و تراز درآمدها و هزینه‌هایی که باید رعایت کنند، سبب انقباضی شدن اقتصاد شده و به همین علت سیاست‌های اشتغالی خوب پیش نمی‌رود.

دبیر اول کمیسیون تدوین آیین‌نامه داخلی مجلس ادامه داد: در همین اوضاع نابسامان ما وزیر کار هم نداریم. آقای عبدالملکی یک سری سیاست‌هایی داشتند که فرصت نشد اجرا کنند و الان هم کسی را نداریم. پس عملا این دولت کاری برای اشتغال نکرده و این یک انتقاد جدی به این دولت است.

عنابستانی با اشاره به آمار نرخ بیکاری در کشور گفت: یکی از مشکلات جدی کشور نظام آماری ما است. حتی در رتبه‌بندی معلمان که کد استخدامی دارند و مشخص است کجا درس می‌دهند آمار مشخصی نداریم. این برای نظام آماری تاسف‌بار است که نمی‌داند چند معلم داریم. در حوزه کارگری وضعیت بسیار وخیم‌تر است.

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس در پایان بیان کرد: ما هیچ آمار دقیقی نداریم و این یک ضعف جدی است. باید نظام آماری درست شود. البته اگر ساختار اداری هوشمند شود این اشکالات مشخص می‌شود. اکنون بخش زیادی از اطلاعات در سامانه رفاه ایرانیان جمع‌آوری می‌شود و در همین راستا قانون جمع آوری داده و اطلاعات را تصویب کردیم. اینک به سمت این می‌رویم که اطلاعات‌مان را به‌روز کنیم.